

Bergverksstatistik 2012

Statistics of the Swedish Mining Industry 2012

SGU

Sveriges geologiska undersökning
Geological Survey of Sweden

Periodiska publikationer 2013:2

© Sveriges geologiska undersökning

Omslagsbild: Kvinnor är på stark frammarsch i det tidigare så mansdominerande gruvarbetaryrket. Foto: Stefan Berg, Boliden AB.

ISSN 0283-2038

Tryck: Elanders Sverige AB

Layout: Jeanette Bergman Weihed, SGU, 2013

FÖRORD

Bergverksstatistik 2012 har ett likadant upplägg som föregående årgångar. Sedan 1999 inbegrips även statistik över annan mineralproduktion i Sverige såsom produktionen av energitorv, natursten och industrimineral. Dessutom ingår en sammanställning över mineralfyndigheter av riksintresse enligt miljöbalken samt uppgifter om sökta och beviljade gruv- och mineralrättigheter.

I föreliggande utgåva finns även en översikt över gruvnäringen globalt och i Sverige sammanställd av utredarna Peter Åkerhammar, Mugdim Islamović och Lars Norlin. Avsnittet om riksintressen är skrivet av verksjurist Carin Lundberg. Nya tabeller och diagram har tillkommit avseende kvinnor i gruvnäringen samt mer detaljerad statistik över utbrutet gråberg och anrikningssand. Den statistiska bearbetningen har utförts av Lars Norlin.

Av bergverksstatistiken framgår bland annat att för år 2012 sattes för tredje året i rad ett nytt rekord för malmproduktion i Sverige, med över 72 miljoner ton.

Uppsala i juni 2013

Jan Magnusson
Generaldirektör

Jan-Olof Arnbom
Enhetschef Gruvnäring

INNEHÅLL

Översikt över mineralmarknaden	7
Summary of the metal market	
Diagram 1. Prospekteringskostnader i världen 1998–2012 (löpande priser). Inkluderar inte prospektering efter järnmalm och uran.	11
<i>Global exploration costs, 1998–2012 (current prices). Exploration for iron ore and uranium not included.</i>	
Figur 2. Fördelning av prospekteringskostnader i världen.	12
<i>Global allocation of exploration costs.</i>	
Diagram 2. Prospekteringskostnader i Sverige 1998–2012 (löpande priser).	13
<i>Swedish exploration costs, 1998–2012 (current prices).</i>	
Gruvor (metall) i Sverige 2012.	14
<i>Mines (metal) in Sweden 2012.</i>	
Diagram 3. Antalet gruvor i drift i Sverige 1900–2012.	15
<i>The number of mines in production in Sweden 1900–2012.</i>	
Diagram 4. Malmproduktionen i Sverige åren 1900–2012.	15
<i>Production of ores in Sweden 1900–2012.</i>	
Tabell 1. Produktionen av järnmalm (sovrad) och ickejärnmalm i Sverige åren 1950–2012.	16
<i>Production of iron ore (sorted) and non-ferrous ores in Sweden 1950–2012.</i>	
Diagram 5. Sveriges andel av EU27s totala gruvproduktion av koppar åren 2003–2012.	18
<i>Sweden's share of EU27's total mine production of copper 2003–2012.</i>	
Diagram 6. Sveriges andel av EU27s totala gruvproduktion av bly 2003–2012.	18
<i>Sweden's share of EU27's total mine production of lead 2003–2012.</i>	
Diagram 7. Sveriges andel av EU27s totala gruvproduktion av zink åren 2003–2012.	18
<i>Sweden's share of EU27's total mine production of zinc 2003–2012.</i>	
Diagram 8. Sveriges andel av EU27s totala gruvproduktion av järnmalm åren 2003–2012.	19
<i>Sweden's share of EU27's total mine production of iron ore 2003–2012.</i>	
Diagram 9. Sveriges andel av EU27s totala gruvproduktion av guld 2003–2012.	19
<i>Sweden's share of EU27's total mine production of gold 2003–2012.</i>	
Diagram 10. Sveriges andel av EU27s totala gruvproduktion av silver åren 2003–2012.	19
<i>Sweden's share of EU27's total mine production of silver 2003–2012.</i>	
Sveriges gruvor och mineraliseringar 2012.	20
<i>Sweden's mines and mineralizations 2012.</i>	
Sveriges gruvproduktion år 2012 i relation till EU27 och världen.	20
<i>Sweden's mine production 2012 in relation to EU27 and the world.</i>	
Tabell 2. Gruvproduktionen av vissa metaller inom EU27, de tre största producentländerna och Sveriges andel 2003–2012.	21
<i>Mine production of certain metals in EU27 distributed on major producer-countries 2003–2012.</i>	
Diagram 11. Antal arbetsställen och sysselsatta inom gruvindustrin 1950–2012.	22
<i>Number of establishments and persons engaged in the mining industry 1950–2012.</i>	

Tabell 3. Antal arbetsställen och sysselsatta inom gruvindustrin åren 1950–2012.	23
<i>Number of establishments and persons engaged in the mining industry in 1950–2012.</i>	
Tabell 4. Antal arbetare inom gruvindustrin år 2012 med fördelning på län och näringsgren enligt Svensk näringsgrensindelning.	24
<i>Number of workers by county in the mining industry in 2012 by subgroups of Swedish Standard Industrial Classification.</i>	
Tabell 5. Antal kvinnliga arbetare i gruvnäringen.	24
<i>Number of female workers.</i>	
Diagram 12. Andelen kvinnor i gruvnäringen, industrin och hela arbetsmarknaden.	25
<i>Text in english... Mos quae quamus alia veliquantem inimente intempo rerunt, sit esequae et re eium</i>	
Järnmalm	26
Iron ore	
Tabell 6. Brytning i järnmalmssgruvor år 2012.	26
<i>Extraction from iron ore mines in 2012.</i>	
Tabell 7. Inom järnmalmssyndigheter bruten malm och gråberg åren 1983–2012.	27
<i>Extraction of ore and bedrock at iron ore mines in 1983–2012.</i>	
Tabell 8. Produktion av direkt säljbara produkter (styckemalm, mull, slig och kulsinter) åren 2001–2012.	27
<i>Production of direct saleable products (lumps, fines, concentrates and pellets) in 2001–2012.</i>	
Tabell 9. Anrikning av järnmalm år 2012.	28
<i>Processing of iron ore in 2012.</i>	
Tabell 10. Sintring av järnmalmsslig år 2012.	28
<i>Sintering of concentrates of iron ore in 2012.</i>	
Tabell 11. Produktion av järnmalmsslig åren 1974–2012 med fördelning på fosfor- och svavelhalt, 1 000 ton.	29
<i>Production of iron ore concentrates in 1974–2012 distributed on the content of phosphorus and sulphur, 1 000 tonnes.</i>	
Ickejärnmalm	30
Non-ferrous ores	
Diagram 13. Produktion av guld och silver (metallinnehåll) i svenska gruvor åren 1925–2012.	30
<i>Production of gold and silver (contents of metals) in Swedish mines 1925–2012.</i>	
Diagram 14. Metallinnehållet i koppar-, bly- och zinkmalmer brutna i Sverige åren 1950–2012.	30
<i>Contents of metals in copper, lead and zinc ores mined in Sweden 1950–2012.</i>	
Tabell 12. Brytning i ickejärnmalmssgruvor år 2012, ton.	31
<i>Production in non-ferrous ore mines in 2012, tonnes.</i>	
Tabell 13. Produktion av ickejärnmalmer åren 1974–2012, ton slig.	32
<i>Production of non-ferrous ores in 1974–2012, tonnes of concentrates.</i>	
Tabell 14. Totala innehållet av metaller m.m. i ickejärnmalmer (sliger) åren 1974–2012, ton eller kg.	33
<i>Total content of metals etc. in non-ferrous ores (concentrates) in 1974–2012, tonnes or kg.</i>	
Tabell 15. Genomsnittlig produktion per arbetare och arbetstimme vid ickejärnmalmssgruvor åren 1978–2012.	34
<i>Average production per worker and working hour in 1978–2012 at non-ferrous mines.</i>	
Tabell 16. Gruvavfall och malm 1995–2012 från ickejärnmalmssgruvor, ton.	35
<i>Mine tailings and ore 1995–2012 from non-iron mines, tonnes.</i>	

Mineralrättigheter och prospektering	36
Claims, permits and exploration	
Undersökningstillstånd i Sverige 2012.	36
<i>Claims and permits in Sweden 2012.</i>	
Diagram 15. Antal beviljade och förlängda inmutningar och undersökningstillstånd 1981–2012.	37
<i>Number of claim certificates and exploration permits issued or extended 1981–2012.</i>	
Diagram 16. Areal av beviljade och förlängda inmutningar och undersökningstillstånd 1981–2012 (ej diamant).	37
<i>Area of claim certificates and exploration permits issued or extended 1981–2012 (diamond excluded).</i>	
Diagram 17. Prospekteringskostnader i Sverige 1982–2012 (löpande priser).	37
<i>Value of exploration in Sweden 1982–2012 (million SEK, current price).</i>	
Tabell 17. Undersökningstillstånd enligt minerallagen utfärdade år 2012.	38
<i>Number of exploration permits issued in 2012.</i>	
Tabell 18. Undersökningstillstånd som förlängts år 2012.	38
<i>Exploration permits extended in 2012.</i>	
Tabell 19. Bearbetningskoncessioner som beviljats under år 2012.	39
<i>Number of exploitation concessions issued or extended in 2012.</i>	
Tabell 20. Gällande bearbetningskoncessioner vid 2012 års utgång.	39
<i>Existing exploitation concessions at the end of 2012.</i>	
Tabell 21. Utmål år 2012.	39
<i>Staked claims in 2012.</i>	
Metallpriser år 2012	40
Metal prices in 2012	
Tabell 22. 2012 års månadsmedelpriser för avistapriser på koppar, bly och zink vid London Metal Exchange samt motsvarande eftermiddagspriser för guld och silver vid London Market Fixings.	40
<i>The 2012 monthly average spot price of copper, lead and zinc at the London Metal Exchange and the corresponding afternoon prices for gold and silver at the London Market Fixings.</i>	
Diagram 18. Pris- och lagerutvecklingen för koppar vid London Metal Exchange fr.o.m. 2003.	41
<i>Development of price and stocks for copper at London Metal Exchange from 2003.</i>	
Diagram 19. Pris- och lagerutvecklingen för bly vid London Metal Exchange fr.o.m. 2003.	41
<i>Development of price and stocks for lead at London Metal Exchange from 2003.</i>	
Diagram 20. Pris- och lagerutvecklingen för zink vid London Metal Exchange fr.o.m. 2003.	41
<i>Development of price and stocks for zinc at London Metal Exchange from 2003.</i>	
Diagram 21. Prisutvecklingen för guld vid London Bullion Market fr.o.m. 2003.	42
<i>Development of price for gold at London Bullion Market from 2003.</i>	
Diagram 22. Prisutvecklingen för silver vid London Bullion Market fr.o.m. 2003.	42
<i>Development of price for silver at London Bullion Market from 2003.</i>	
Diagram 23. Prisutvecklingen för järnmalm. Kinesiska spotpriser, genomsnittliga kvartalspriser (levererad till kinesisk hamn, järnhalt ca 64 procent).	42
<i>Development of price for iron ore. Chinese spot prices, average quarterly rates (CFR Main China port, Iron content approx. 64%).</i>	

Industrimineral och natursten	43
<i>Industrial minerals and dimension stone</i>	
Industrimineral i Sverige 2012. <i>Industrial minerals in Sweden 2012.</i>	43
Tabell 23. Täkter för industrimineral med inrapporterad produktion år 2012. <i>Licensed pits for industrial minerals with reported production 2012.</i>	44
Täkter för natursten i Sverige 2012. <i>Licensed pits for dimension stone with reported production and delivery 2012.</i>	45
Tabell 24. Täkter för natursten med inrapporterad produktion och leverans år 2012. <i>Licensed pits for dimension stone with reported production and delivery 2012.</i>	46
Tabell 25. Leveranser av i Sverige brutna industrimineralråvaror 2003–2012. <i>Deliveries of industrial minerals quarried in Sweden 2003–2012.</i>	47
Tabell 26. Uppskattat värde av i Sverige brutna industrimineral (säljbara produkter) åren 2003–2012. <i>Estimated value of industrial minerals (saleable products) quarried in Sweden 2003–2012.</i>	47
Tabell 27. Brytning och leveranser av natursten (block och plattor) år 2012. <i>Quarrying and deliveries of dimension stone in 2012.</i>	48
Energitorv	49
<i>Energy peat</i>	
Fördelning av gällande torvkoncessioner för energitorv 2012. <i>Distribution of existing peat concessions for energy peat for 2012.</i>	49
Torvproduktion 2012, kubikmeter. <i>Peat production 2012, cubic metres.</i>	49
Tabell 28. Tillstånd enligt lagen om vissa torvfyndigheter och produktion av energitorv år 2012. <i>Permits according to the Act on Certain Peat Deposits and Production of Energy peat in 2012.</i>	50
Diagram 24. Till SGU inrapporterad produktion av energitorv 1980–2012. <i>To SGU reported production of energy peat in 1980–2012.</i>	50
Riksintressen	51
<i>National interests</i>	
Riksintressant fyndighet enligt 3 kap. 7 § andra stycket miljöbalken i Västerbottens län samt Jämtlands län. <i>Mineral deposit of nation interest in Västerbotten and Jämtland counties, according to chapter 3, 7 § second paragraph of the Swedish Environmental Code.</i>	53
Mineralfyndigheter av riksintresse enligt miljöbalken. <i>Mineral deposits of national interest according to the Swedish Environmental Code.</i>	54
Tabell 29. Riksintressanta mineralfyndigheter per län. <i>Mineral deposits of national interest, per county.</i>	55
Engelsk ordlista	59
<i>List of terms</i>	

Översikt över mineralmarknaden

Summary of the metal market

JÄRNMALM¹

Den globala produktionen av järnmalm under 2012 minskade med ca 3 procent till 1 863 miljoner ton. Enligt australiensiska BREE (Bureau of Resources and Energy Economics) och UNCTAD ökade den globala järnmalmsexporten med 3,7 procent till 1 123 miljoner ton under 2012. De största järnmalmsexporterande länderna är Australien och Brasilien som står för nästan tre fjärdedelar av den sjöburna järnmalmshandeln. Kina är den absolut största järnmalmsimportören i världen och stod för två tredjedelar av järnmalmsimporten under 2012. Kinas järnmalmsimport ökade med 8,4 procent till 745 miljoner ton järnmalm under förra året.

Järnmalmpriset sjönk med 24 procent under augusti 2012, från 140 USD per ton till cirka 110 USD per ton, för att i början av september 2012 sjunka till under 90 USD, vilket är den lägsta nivån sedan slutet av 2009. Priset återhämtade sig under hösen och i slutet av året var det åter uppe i samma nivåer som innan nedgången.

Järnmalmproduktionen vid LKABs gruvor i Malmberget och Kiruna uppgick till 26,2 miljoner ton under 2012. Det är den högsta producerade volymen på mer än 35 år. Av produktionen utgjordes 23,8 miljoner ton av pellets. Totalt levererade LKAB 26,3 miljoner ton järnmalmprodukter under 2012, varav 22 miljoner ton pellets. I december 2012 återstartade gruvbrytningen i Gruvberget utanför Svappavaara.

I Dannemoragruvan, ca 40 km norr om Uppsala, startade Dannemora Mineral gruvbrytningen i början av 2012 och sovringsverket togs i drift i april. Totalt bröts 939 000 ton järnmalm under 2012. Totala leveranser uppgick till 233 000 ton järnmalmprodukter varav 70 000 ton utgjordes av fines och 163 000 ton var som styckemalm.

Vid Northland Resources järnmalmgruva i Tapuli, ca 25 km norr om Pajala, skedde första sprängningen av malm i mitten av oktober 2012. Det första koncentratet från anrikningsverket i Kaunisvaara producerades i början av december 2012. I Tapuligruvan bröts ungefär

250 000 ton malm under 2012. Inga leveranser gjordes under förra året.

STÅL

Under 2012 ökade världsproduktionen av stål med 1,2 procent till den nya rekordnivån 1 547 miljoner ton råstål enligt branschorganisationen World Steel Association². Det var främst Kina, USA och Indien som svarade för ökningen medan produktionen minskade i EU-27, Brasilien, Ukraina och Sydafrika.

I Kina producerades 717 miljoner ton stål under 2012, vilket motsvarar drygt 46 procent av världsproduktionen. I Indien och USA ökade produktionen med 6 resp. 3 procent till 78 resp. 89 miljoner ton. EU-27:s stålproduktion minskade med 5 procent till 169 miljoner ton under 2012.

I Sverige producerades 4,3 miljoner ton råstål under 2012, vilket var en minskning med 11 procent jämfört med 2011.

Efterfrågan på stål i världen har varit relativt robust under 2012 med undantag för Europa (främst EU-27). Under 2012 ökade den globala användningen av stål med 2,8 procent enligt World Steel Association. De uppskattar att den globala efterfrågan på stål kommer att stiga med 3 procent under 2013 och ytterligare med 3,6 procent under 2014.

ANDRA METALLER³

Ädelmetaller

Gruvproduktionen av guld minskade något under 2012, från 2 854 ton till 2 588 ton. Den största nedgången stod traditionella guldproducerande länder som Indonesien, Australien och Sydafrika med en minskning på mer än 10 ton vardera. Gruvorna i dessa länder är mogna och börjar bli allt mer kostsamma att bryta ur, vilket märks speciellt på Sydafrika som en gång i tiden var världens största guldproducent. Mycket av guldet bryts nu på

² World Steel Association omfattar 62 länder och täcker ca 98 % av världsproduktionen av stål.

³ Källa produktionsuppgifter: USGS (United States Geological Survey).

¹ Källa: Raw Materials Data

allt djupare nivåer och i allt mindre mängder. Numera är Kina världens största guldproducent med 403 ton (16 procent av världsproduktionen). Landet stod också för den största produktionsökningen i världen med hela 42 ton. Övriga länder som ökade sin produktion var Ghana, Columbia och Mexico som har jämförelsevis nyare gruvor. En annan orsak till minskningen är att antalet nystartade gruvor i världen är lägre än förut.

Den minskande produktionen kan också hänga samman med att den höga prisutveckling som varit på guld sedan 2005 avstannade i slutet av 2011. Därefter har priset fluktuerat starkt för att i början av 2013 rasa rejält. Utvecklingen anses bero på den osäkra världsekonomin samtidigt som USAs ekonomi sakta har börjat stärkas och en starkare dollar brukar medföra ett lägre guldpris. Behovet av det värdebeständiga guldet minskar. Priset var som högst den 4 oktober på 1792 USD per troy uns och som lägst den 30 maj på 1540 USD per troy uns, vilket är en skillnad på 16 procent.

Till skillnad mot guldet så ökade silverproduktionen år 2012 från 23 522 ton till 25 177 ton. Största ökningen skedde i Kina (1085 ton), Mexiko (268 ton) och Indien (171 ton). Kina producerade totalt 4 432 ton vilket är 18 procent av världsproduktionen, en högre andel än guldet. Det skedde även en del minskningar i produktionen i "äldre" silverproducerade länder som Bolivia, Chile och USA.

Silver har förutom en finansiell efterfrågan även en industriell efterfrågan vilket gör att silverpriset är mer utsatt för både konjunktursvängningar och spekulation. Prisutvecklingen på silver för 2012 överensstämde i stort med prisutvecklingen för guld med skillnaden att det var större svängningar i silverpriset. Det högsta priset inträffade den 29 februari med 37,23 USD per troy uns och det lägsta priset utföll den 12 juli med 26,67 USD per troy uns. Skillnaden är på hela 40 procent, en större skillnad än för guldet.

Basmetaller

Gruvproduktionen av basmetaller fortsätter att öka i världen vilket svarar mot den ökande efterfrågan, främst i Kina och de nya ekonomierna (Sydkorea, Indien m.fl.) men även i de gamla u-länderna i Latinamerika och Afrika, samtidigt som den gamla världen trots lågkonjunktur håller stängen. Kopparproduktionen steg från 16,3 miljoner ton till 17 miljoner ton,

zink från 12,6 miljoner ton till 13,4 miljoner ton och bly från 4,7 miljoner ton till 5,3 miljoner ton. Tillsammans var ökningen 6 procent. Största ökningen skedde i ett fåtal länder. Kopparproduktionen ökade främst i Kina (235 000 ton), Chile (171 000 ton) och Kongo (106 000 ton). Största ökningen i zinkproduktion var i Kina (622 000 ton) och Indien (78 000 ton) medan blyproduktionen främst ökade i Kina (480 000 ton).

Det var även kraftiga svängningar i basmetallernas prisutveckling men för bly och zink skedde ändå under året en markant uppgång med ca 15 procent. Kopparpriset ökade endast med 3 procent vilket torde bero på att metallen även används som finansiellt instrument och handlats med på börserna och det har då dragits med i nedgången av guld- och silverpriserna. Kopparpriset stod som högst i februari 2012 med 8 656 USD per ton. Prisutvecklingen redovisas på sidan 41 och framåt.

GRUVNÄRINGEN I SVERIGE

Boliden

Boliden har sina svenska gruvor i Bolidenområdet i Västerbottens län (Kankberg, Kristineberg, Maurliden, Maurliden Östra och Renström) och i Garpenberg utanför Hedemora samt i Aitik utanför Gällivare.

I Aitik anrikades 34,3 miljoner ton malm under 2012, en ökning med knappt 9 procent från föregående år. Metallproduktionen av koppar ökade något medan guldproduktionen sjönk på grund av lägre halter. Silverproduktionen ökade tack vare högre halter än föregående år. Full kapacitet om 36 miljoner ton per år i Aitik beräknar man att nå under 2014. Boliden har påbörjat inledande studier för att öka kapaciteten till 45 miljoner ton per år.

I Bolidenområdet anrikades knappt 1,9 miljoner ton malm vid det centrala anrikningsverket i Boliden under 2012. Detta var en ökning med 11 procent jämfört med 2011. Zinkproduktionen minskade på grund av lägre zinkhalter.

Även kopparproduktionen minskade på grund av lägre halter samt som en följd av att koppargruvan Maurliden Östra är i sitt slutskede. Slutbrytning i gruvan kommer att ske under 2013. Metallproduktionen av guld ökade i och med att guld- och tellurgruvan Kankberg togs i drift under andra kvartalet 2012 samt på grund av högre guldhalter. Silverproduktionen minskade något beroende på lägre halter.

Vid anrikningsverket i Garpenberg uppgick den anrikade volymen till nästan 1,5 miljoner ton under 2012. Produktionen av zink, silver och bly minskade i takt med lägre halter medan guldproduktionen ökade något. Expansionsprojektet i Garpenberg fortlöper enligt plan. Under 2012 har arbetet med infrastruktur och att driva nya personal- och malmschakt varit intensivt. Produktionsstart är planerad till det första halvåret 2014. Full kapacitet beräknar man att nå under 2015 vilket innebär att malmproduktionen ökar till 2,5 miljoner ton per år från dagens nivå om ca 1,4–1,5 miljoner ton. Den totala investeringen beräknas uppgå till 3,9 miljarder kr.

Kankbergsgruvan togs i drift före sommaren 2012 och är Bolidens senaste gruva i Bolidenområdet. Investeringen, som uppgår till 475 miljoner kronor, omfattar dels anläggningar, tillredningar m.m. under jord, dels en ombyggnad av guldlakverket. Dessutom byggs ett

nytt lakverk för utvinning av tellur i Boliden. Guldproduktionen från gruvan kommer i genomsnitt att uppgå till drygt 1 ton per år och tellurproduktionen till 41 ton per år. Tellur används främst som legeringsämne i stål och som halvledare i solceller.

LKAB

För produktionsuppgifter hänvisas till föregående avsnitt om järnmalm

Den nya huvudnivån i Malmberget (MUJ 1250) invigdes i juni 2012 av kung Carl XVI Gustaf. I slutet av maj 2013 invigdes den första etappen av fem i den nya huvudnivån (KUJ 1365) i Kiruna av näringsministern Annie Lööf. Man beräknar att de totala investeringskostnaderna för de nya huvudnivåerna uppgår till ca 17 miljarder kr. Livslängden på de båda underjordsgruvorna förlängs med ca 20 år. I början av 2017 kommer resterande fyra etapper i Kirunagruvan att vara färdigställda.

Prospekteringsbörning. Foto: G. Rúnar Gudmundsson, LKAB.

LKABs expansionsprogram (LKAB 37) innebär en utökning av årskapaciteten till 37 miljoner ton färdiga järnmalmprodukter fr.o.m. år 2015. Den nuvarande produktionskapaciteten är ca 28 miljoner ton järnmalmprodukter per år. Det mesta av järnmalmstillskottet ska komma från nya gruvor och främst från tre dagbrottsgruvor i det s.k. Svappavaarafältet (Gruvberget, Mertainen och Leveäniemi). LKABs årsproduktion förväntas öka med 12 miljoner ton färdiga järnmalmprodukter från 2015 i och med öppnande av dessa gruvor. Investeringen för gruvorna i Svappavaarafältet ligger på ca 7,5 miljarder kronor fram till 2015.

I slutet av 2012 kunde gruvbrytningen i Gruvberget återupptas efter ett sex månaders uppehåll i väntan på miljötillstånd. Under 2013 bedrivs verksamheten i Gruvberget med ett tillfälligt tillstånd för brytning som erhöles i en deldom i november 2012. I juni 2012 fick LKAB tillstånd av Länsstyrelsen i Norrbotten att tömma dagbrottet i Leveäniemi på vatten. Tömningen påbörjades i september 2012 och beräknas ta två år. En ansökan om miljötillstånd för Mertainen lämnades in till Mark- och miljödomstolen i början av mars 2012.

Zinkgruvan Mining AB

I Zinkgruvan, ca 18 km sydost om Askersund i Örebro län, bröts drygt 1,1 miljoner ton malm under 2012. Zink-, bly- och kopparkopparproduktionen i anrikningsverket var rekordhög och ökade med 11 procent, 15 procent resp. 73 procent jämfört med 2011 tack vare högre metallhalter och förbättrade utbyten.

Björkdalsgruvan AB

I Björkdalsgruvan, som ligger ca 40 km nordväst om Skellefteå i Västerbottens län, bröts drygt 1,1 miljoner ton malm (ungefär till lika delar från dagbrott resp. under jord) under 2012. Vid anrikningsverket producerades drygt 1,3 ton guld under 2012 genom gravimetriska metoder. Björkdalsgruvan AB ägs numera av det kanadensiska företaget Elgin Mining Inc. i och med sammanslagningen med Gold Ore Resources Ltd. som slutfördes i maj 2012.

Dragon Mining Sweden AB

Svartlidengruvan är belägen knappt 70 km västnordväst om Lycksele i Västerbottens län. I gruvan bröts ca 370 000 ton malm under 2012. I anrikningsverket

utvanns drygt 1 ton guld genom lakning (CIL) av malmen. Sedan april 2013 bryts all malm under jord.

Lovisagruvan AB

Lovisagruvan är en liten, höghaltig bly- och zinkgruva som ligger drygt 2 mil norr om Lindesberg i Örebro län. Brytningen sker på olika nivåer i gruvan och den djupaste är nu på 190 meter under markytan. Under 2012 bröts drygt 40 000 ton malm. All producerad malm fraktas på malmbilar ca 120 km till Bolidens anrikningsverk i Garpenberg.

Dannemora Mineral AB

För produktionsuppgifter hänvisas till det tidigare avsnittet om järnmalm.

Kung Carl XVI Gustaf återinvigde Dannemoragruvan den 13 juni 2012. Gruvan var i drift fram t.o.m. år 1992 då den lades ned av dåvarande ägaren SSAB på grund av låga järnmalmpriser. Gruvdrift i Dannemorafältet har pågått sedan 1400-talet.

Malmen bryts i ett flertal malmkroppar på olika nivåer i gruvan som sedan fraktas på truckar upp till dagen via den nya dagrampen som är 1 800 m lång. Rampen stod klar i mars 2012. Malmen krossas sedan i en tillfällig krosstation ovan jord innan den går in i sovringsverket där malmen separeras från gråberget med magnetseparering i flera steg. Slutprodukterna är fines (<5 mm som innehåller 55 procent järn) och styckemalm (5–16 mm som innehåller 50 procent järn). Järnmalmprodukterna fraktas sedan på järnväg ca 35 km till Hargshamn. Under 2012 har 15 fartyg med järnmalmprodukter avgått från Hargshamn till ett flertal stålföretag i norra Europa.

Northland Resources AB

För produktionsuppgifter hänvisas till avsnittet om järnmalm.

Tapuligruvan utanför Pajala togs i drift under senare delen av förra året. Det första järnmalmkoncentratet producerades i början av december 2012 vid anrikningsverket i Kaunisvaara. Sligen transporteras på lastbilar 150 km till en ny omlastningsanläggning i Pitkäjärvi (utanför Svappavaara) för vidare järnvägstransport på Malmbanan till Narvik, där Northland håller på att färdigställa en ny hamnterminal (Fagernes). Under perioden februari–maj 2013 har totalt ca 222 000 ton järn-

malmskoncentrat levererats till europeiska stålföretag.

Northland har i huvudsak lånat pengar till gruvprojektet genom s.k. obligationslån. Under 2012 beviljade ”gamla” långgivare (obligationsägare) i omgångar lån på totalt 370 miljoner USD.

I början av 2013 fick bolaget stora finansiella problem. Det framgick att bolaget saknade ca 2,5 miljarder kronor i sin finansiering och bl.a. tre svenska dotterbolag försattes i företagsrekonstruktion. I mars 2013 avnoterades Northland Resources SA från Toronto-börsen. I början av maj 2013 lanserade bolaget ett nytt obligationserbjudande om totalt 362 miljoner USD men detta misslyckades. Obligationsägarna nekade ett kortfristigt lån och spärrade bolagets konton vilket innebar att produktionen i gruvan stannade. Ett nytt obligationserbjudande lanserades senare i maj om totalt 335 miljoner USD men med högre kupongränta. I slutet av maj 2013 meddelade Northland att ett konsortium bestående av Metso, Peab, Folksam och Norrskenet AB åtagit sig att teckna obligationer om totalt 108 miljoner USD. Detta tillsammans med att tre av de ”gamla” långgivarna tecknade sig för minst 120 miljoner SEK innebar att obligationserbjudandet om totalt 335 miljoner

USD kunde slutföras. Därmed kunde produktionen i Tapuli återtas.

PROSPEKTERING

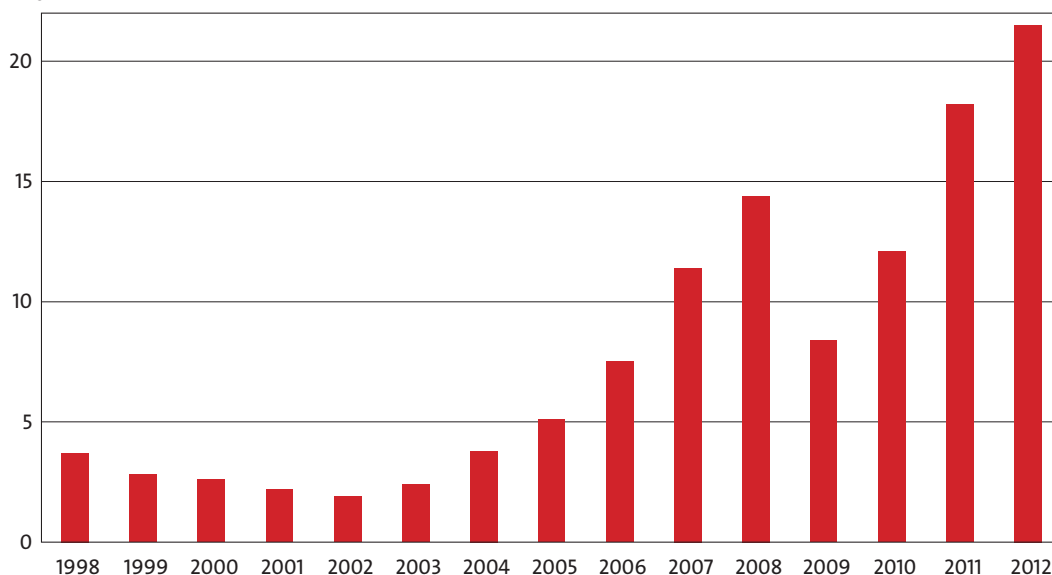
Världen

Världens prospekteringskostnader 2012 var totalt 24,39 miljarder USD (Diagram 1). Det innebar att prospekteringen nådde ett ”all time high” förra året. Räknat exklusive järnmalm blev summan 21,5 miljarder USD. Samtliga värden kommer från Metals Economics Group. Den ökande prospekteringen skedde trots lågkonjunktur i Europa och USA, men en stark efterfrågan på basmetaller och järnmalm från övriga världen, främst Kina var orsaken till ökningen.

Den uppåtgående trenden har hållit i sig sedan 2002, med undantag för 2009 års nedgång i spåren av den globala ekonomiska krisen. Latinamerika förblev den populäraste prospekteringsdestinationen och där spenderades 24 procent av de globala utgifterna år 2012. Sex länder (Mexiko, Chile, Peru, Brasilien, Colombia och Argentina) står för merparten av regionens investeringar i prospektering. Guld förblev den mest intressanta metallen i Latinamerika även under 2012. Kanada var

Diagram 1. Prospekteringskostnader i världen 1998–2012 (löpande priser). Inkluderar inte prospektering efter järnmalm och uran. *Global exploration costs, 1998–2012 (current prices). Exploration for iron ore and uranium not included.*

Miljarder USD

det största landet totalt sett med prospekteringskostnader på 16 procent av de globala kostnaderna. Även i Europa genomfördes omfattande insatser. I exempelvis Finland och Turkiet satsades drygt 100 miljoner USD vardera.

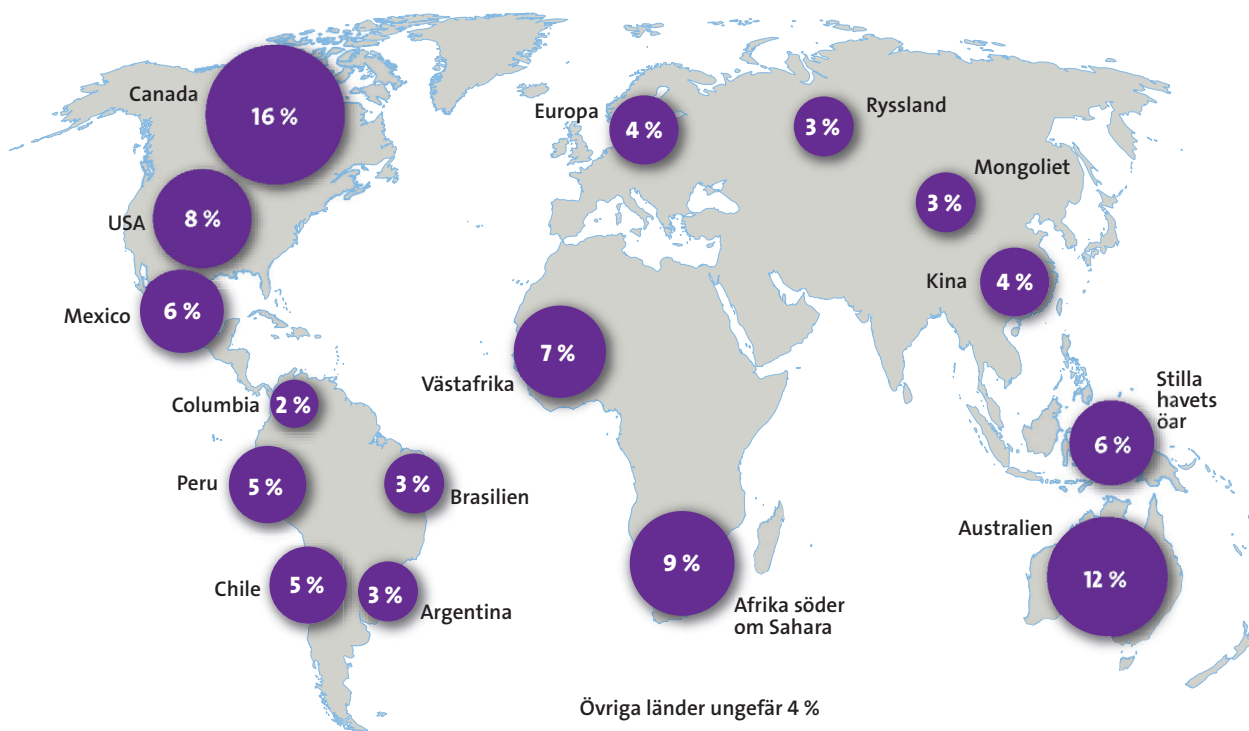
Globalt sett var guld den ledande metallen och den lockade fler än hälften av världens totala prospekteringsinsatser. Koppar ligger på andra plats. Med avseende på typ av prospektering kan konstateras att drygt 35 procent av prospekteringen är i tidiga stadier, s.k. gräsrotsprospektering, som innefattar uppslagsgenerering och tidig undersökning. Senare stadier av prospektering utgör 35 procent och prospektering inom gruvområden utgör 30 procent av de totala prospekteringsinsatserna. Kartan nedan visar den procentuella fördelningen av de globala prospekteringsinsatserna efter ickejärnmalm.

Sverige

I Sverige var prospekteringsinsatserna ca 110 miljoner USD, vilket var en minskning med 7 % från 2011. Minskningen beror på att några stora projekt i stort sett

avslutats, och på att några så kallade juniorbolag haft problem med finansieringen under året. De svenska gruvbolagen Boliden och LKAB står för drygt hälften av prospekteringsinsatserna i Sverige. Basmetaller och guld var fortfarande de mest prospekterade metallerna samtidigt som prospekteringen efter järnmalm förblev på en hög nivå även under 2012. Kostnaden för prospekteringen i Sverige framgår av Diagram 2.

Antalet gällande undersökningstillstånd vid årets slut var 1114 stycken. Under 2012 ansöktes om 211 nya undersökningstillstånd vilket är en ökning jämfört med 2011 då det ansöktes om 191 undersökningstillstånd. Antal beviljade undersökningstillstånd var 10 procent lägre under 2012 jämfört med 2011, 182 respektive 202. Att antalet ansökningar om förlängning har ökat beror på att i många områden med befintliga tillstånd har prospekteringsresultaten varit så intressanta att bolagen har velat satsa på ytterligare undersökningar. Det företagen i första hand letat efter under året är enligt ansökningarna guld. Därefter kommer koppar, järn och zink. De nya tillstånden är koncentrerade till de tre malmre-

Figur 2. Fördelning av prospekteringskostnader i världen.
Global allocation of exploration costs.

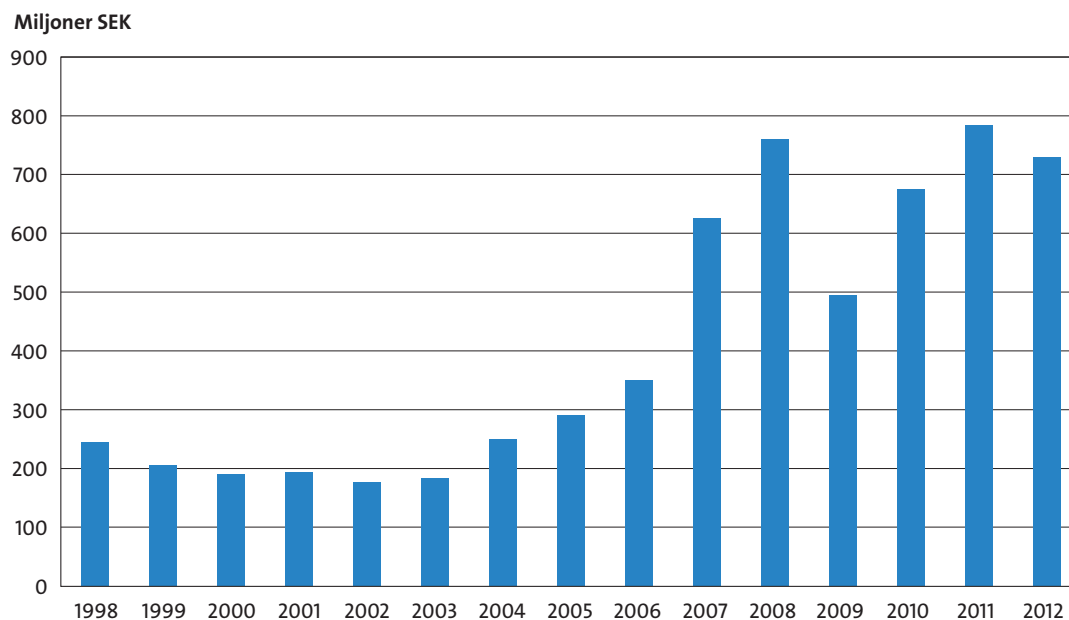
gionerna i landet: malmfälten i Norrbotten, Skelleftefältet och guldlinjen i Västerbottens län samt Bergslagen.

Totalt sett är det fortfarande i basmetaller som det mesta av prospektering i Sverige investeras. I ungefär 45 procent av alla gällande undersökningstillstånd anges att bolaget avser att prospektera efter koppar,

zink, bly och nickel. I omkring 30 procent av undersökningstillstånden anges prospektering efter järn och energimineral. Undersökningstillstånd med guld intar en tredjeplats. Även en del andra metaller som molybden, wolfram, vanadin, tellur och litium har visat sig högst intressanta för utländska prospektörer.

Diagram 2. Prospekteringskostnader i Sverige 1998–2012 (löpande priser).

Swedish exploration costs, 1998–2012 (current prices).

Gruvor (metall) i Sverige 2012.

Mines (metal) in Sweden 2012.

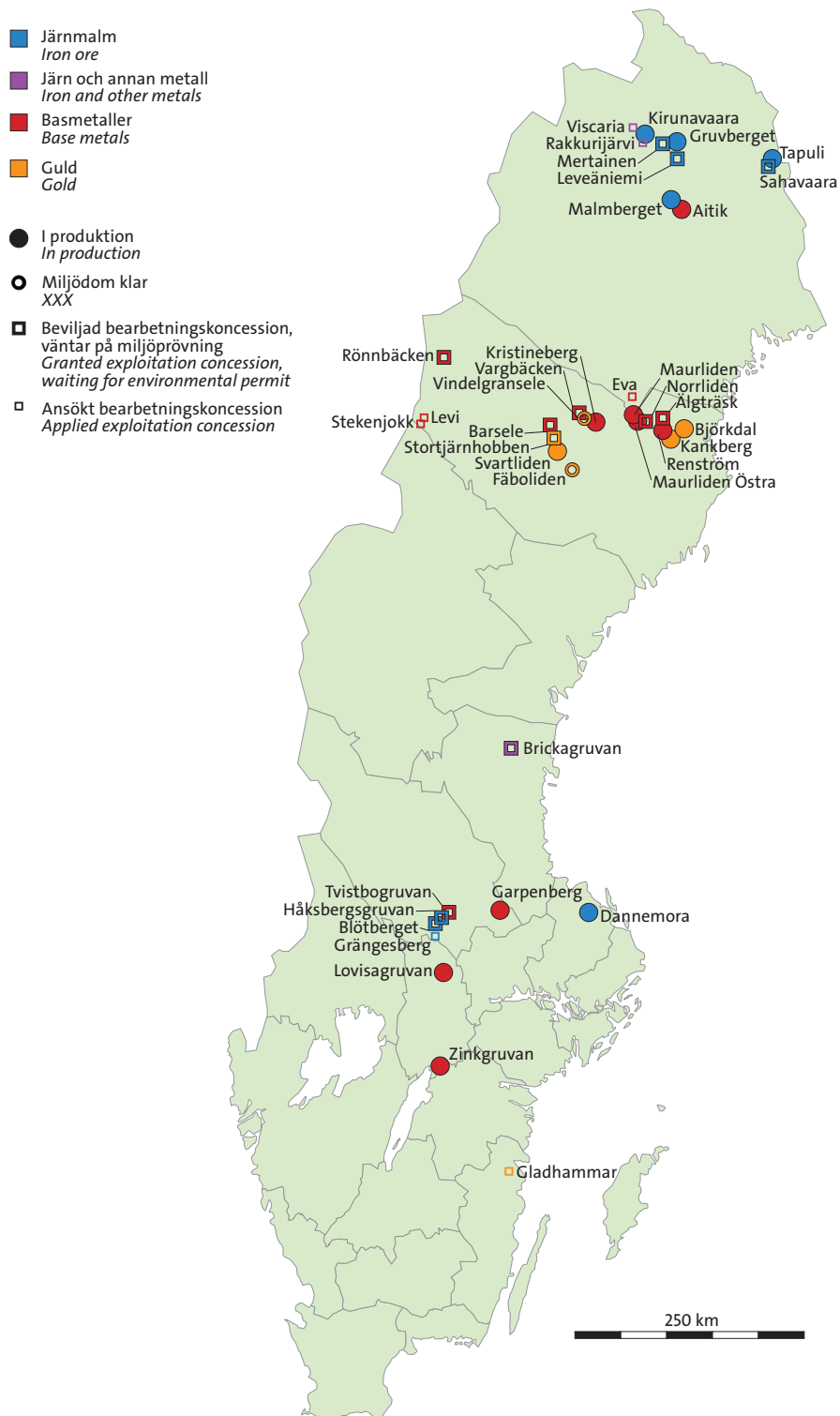

Diagram 3. Antalet gruvor i drift i Sverige 1900–2012.
 The number of mines in production in Sweden 1900–2012.

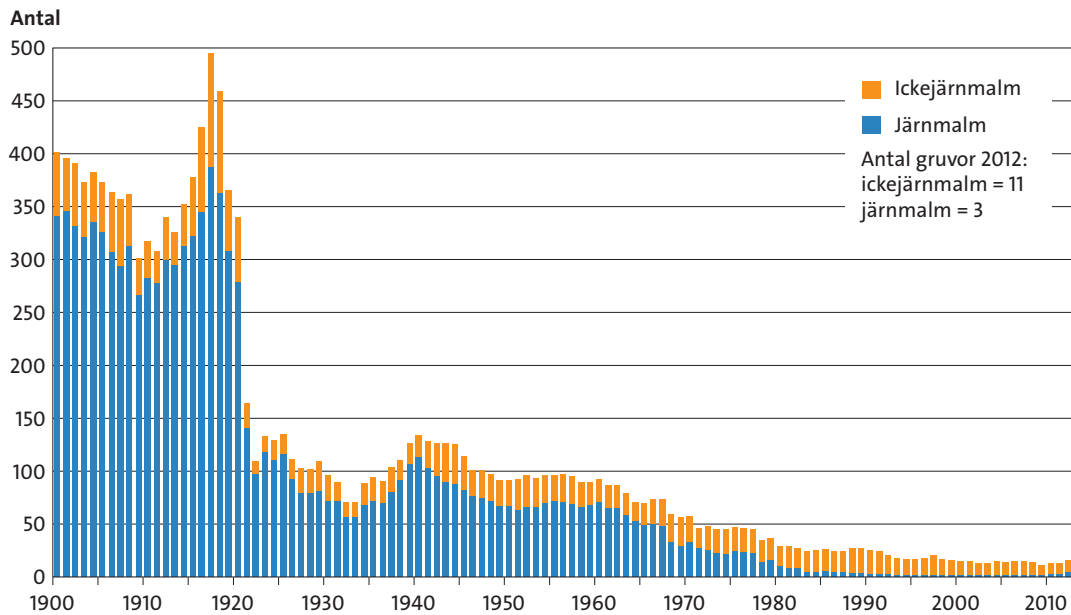
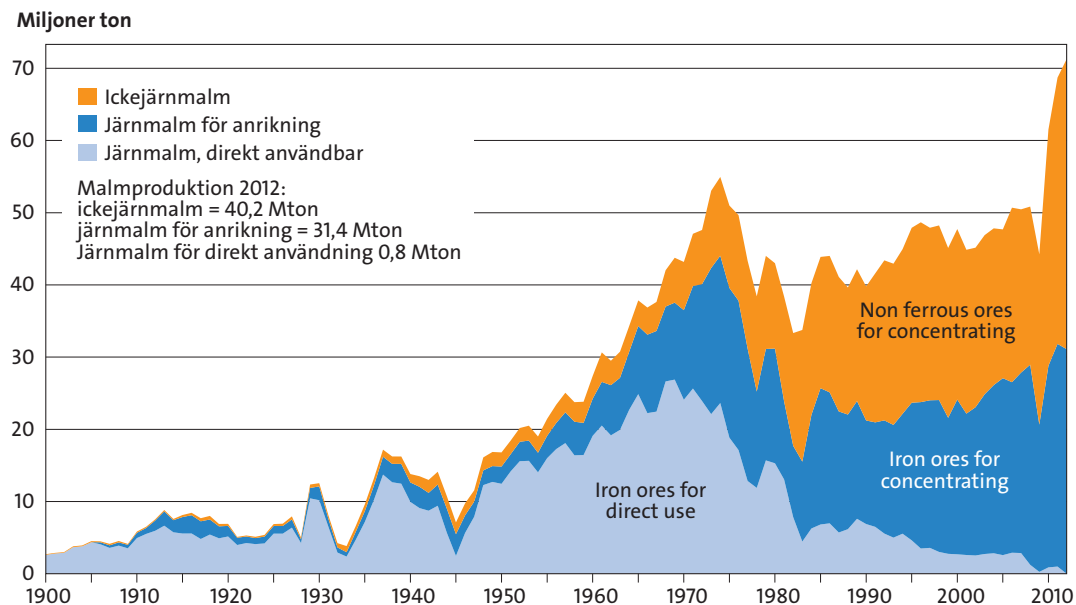

Diagram 4. Malmproduktionen i Sverige åren 1900–2012.
 Production of ores in Sweden 1900–2012.

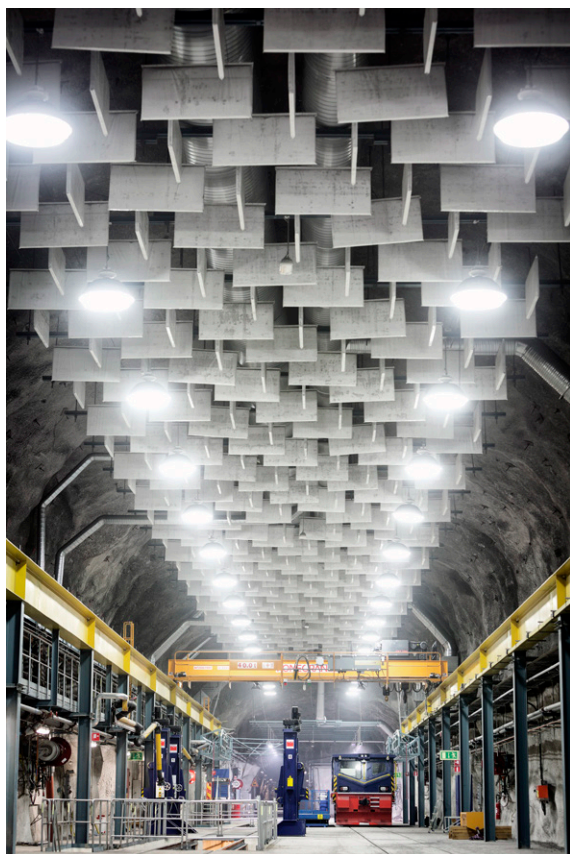

Tabell 1. Produktionen av järnmalm (sovrad) och ickejärnmalm i Sverige åren 1950–2012.

Production of iron ore (sorted) and non-ferrous ores in Sweden 1950–2012.

År	Järnmalm (sovrad) 1 000 ton			Ickejärnmalm 1 000 ton			Totalt järn- och ickejärnmalm
	Direkt användbar	Anrikningsmalm	Totalt	Direkt användbar	Anrikningsmalm	Totalt	
1950	12 451	2 390	14 841	19	1 939	1 958	16 799
51	14 171	2 378	16 549	18	1 870	1 888	18 437
52	15 585	2 686	18 271	29	1 877	1 906	20 177
53	15 633	2 803	18 436	25	2 036	2 061	20 497
54	14 038	2 711	16 749	26	2 229	2 255	19 004
1955	15 999	3 093	19 092	12	2 341	2 353	21 445
56	17 264	3 605	20 869	32	2 504	2 536	23 405
57	18 092	4 258	22 350	17	2 693	2 710	25 060
58	16 397	4 654	21 051	6	2 702	2 708	23 759
59	16 439	4 447	20 886	10	2 920	2 930	23 816
1960	19 100	5 137	24 237	9	3 135	3 144	27 381
61	20 517	6 049	26 566	17	4 068	4 085	30 651
62	19 164	6 950	26 114	3	3 377	3 380	29 494
63	19 922	7 210	27 132	7	3 612	3 619	30 751
64	22 685	8 036	30 721	6	3 554	3 560	34 281
1965	24 876	9 417	34 293	26	3 533	3 559	37 852
66	22 243	10 862	33 105	22	3 738	3 760	36 865
67	22 450	11 170	33 620	19	4 000	4 019	37 639
68	26 632	10 368	37 000	12	5 009	5 021	42 021
69	26 883	10 657	37 540	9	6 207	6 216	43 756
1970	24 092	12 410	36 502	0	6 679	6 679	43 181
71	25 649	14 192	39 841	0	7 236	7 236	47 077
72	23 917	16 189	40 106	0	7 500	7 500	47 606
73	22 106	20 234	42 340	0	10 695	10 695	53 035
74	23 643	20 394	44 037	0	10 910	10 910	54 947
1975	18 847	20 732	39 579	0	11 407	11 407	50 986
76	17 126	20 685	37 811	0	11 854	11 854	49 665
77	12 845	18 325	31 170	0	12 159	12 159	43 329
78	11 886	13 336	25 222	0	13 189	13 189	38 411
79	15 696	15 431	31 127	0	12 891	12 891	44 018
1980	15 296	15 889	31 185	0	11 819	11 819	43 004
81	13 061	10 807	23 868	0	14 514	14 514	38 382
82	7 835	9 878	17 713	0	15 617	15 617	33 330
83	4 455	11 065	15 520	0	18 236	18 236	33 756
84	6 267	15 735	22 002	0	18 237	18 237	40 239
1985	6 821	18 872	25 693	0	18 181	18 181	43 874
86	6 977	18 137	25 114	0	18 899	18 899	44 013
87	5 706	16 767	22 473	0	18 634	18 634	41 107
88	6 170	15 872	22 042	0	17 599	17 599	39 641
89	7 607	16 300	23 907	0	18 259	18 259	42 166
1990	6 879	14 343	21 222	0	18 566	18 566	39 788
91	6 492	14 469	20 961	0	20 634	20 634	41 595
92	5 559	15 675	21 234	0	22 164	22 164	43 398
93	4 998	15 607	20 605	0	22 333	22 333	42 938
94	5 540	16 609	22 149	0	22 801	22 801	44 950

År	Järnmalm (sovrad) 1000 ton			Ickejärnmalm 1000 ton			Totalt järn- och ickejärnmalm
	Direkt användbar	Anrikningsmalm	Totalt	Direkt användbar	Anrikningsmalm	Totalt	
1995	4 624	19 058	23 682	0	24 226	24 226	47 908
96	3 493	20 273	23 766	0	24 917	24 917	48 683
97	3 577	20 441	24 018	0	23 895	23 895	47 913
98	3 017	21 034	24 052	0	24 182	24 182	48 234
99	2 755	18 832	21 587	0	23 526	23 526	45 112
2000	2 687	21 437	24 124	0	23 608	23 608	47 732
01	2 592	19 575	22 167	0	22 695	22 695	44 862
02	2 527	20 530	23 057	0	22 099	22 099	45 156
03	2 730	22 116	24 846	0	22 043	22 043	46 889
04	2 833	23 290	26 123	0	21 707	21 707	47 830
2005	2 576	24 502	27 078	0	20 609	20 609	47 687
06	2 907	23 622	26 529	0	24 162	24 162	50 691
07	2 864	24 988	27 852	0	22 614	22 614	50 466
08	1 234	27 713	28 947	0	21 897	21 897	50 844
09	257	20 389	20 646	0	23 576	23 576	44 222
10	880	27 917	28 797	0	32 721	32 719	61 516
11	991	29 849	30 840	0	36 707	36 877	67 717
2012	822	31 376	32 198	0	40 176	40 176	72 374

Lokverkstad under jord på 1365 meters nivå i Kiirunavaaragruvan. Foto: Fredric Alm, LKAB.

Diagram 5. Sveriges andel av EU27s totala gruvproduktion av koppar åren 2003–2012.
Sweden's share of EU27's total mine production of copper 2003–2012.

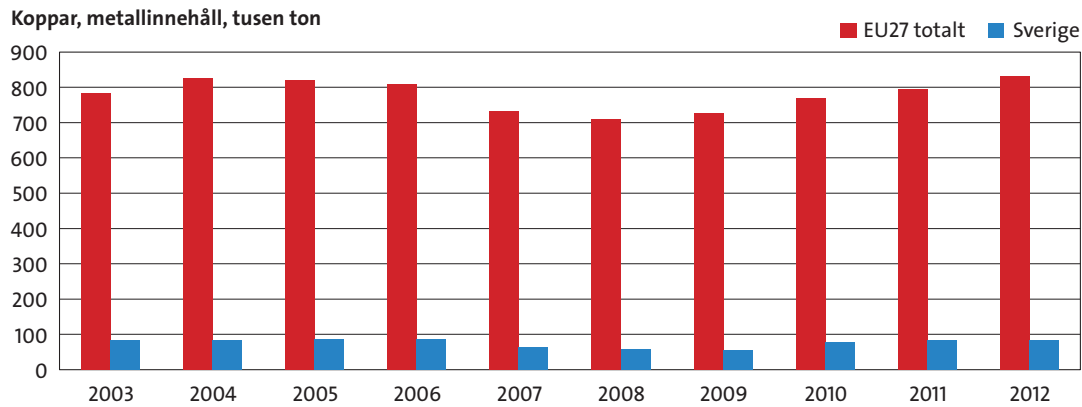

Diagram 6. Sveriges andel av EU27s totala gruvproduktion av bly 2003–2012.
Sweden's share of EU27's total mine production of lead 2003–2012.

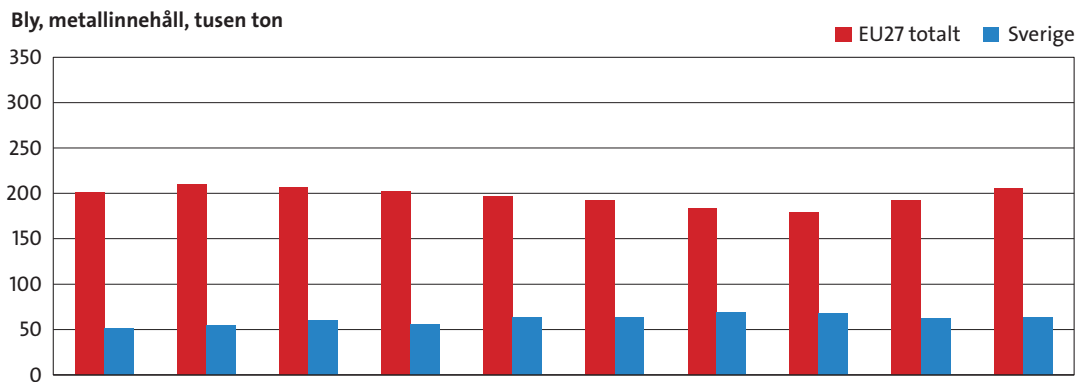

Diagram 7. Sveriges andel av EU27s totala gruvproduktion av zink åren 2003–2012.
Sweden's share of EU27's total mine production of zinc 2003–2012.

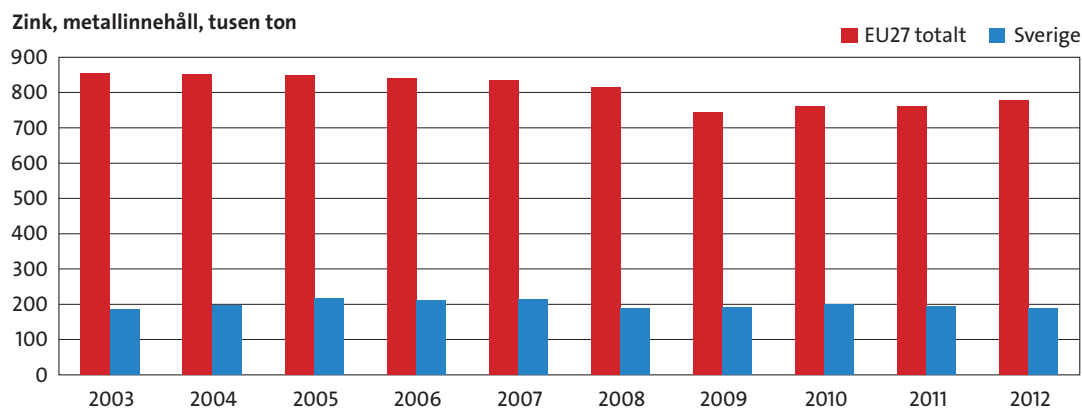

Diagram 8. Sveriges andel av EU27s totala gruvproduktion av järnmalm åren 2003–2012.

Sweden's share of EU27's total mine production of iron ore 2003–2012.

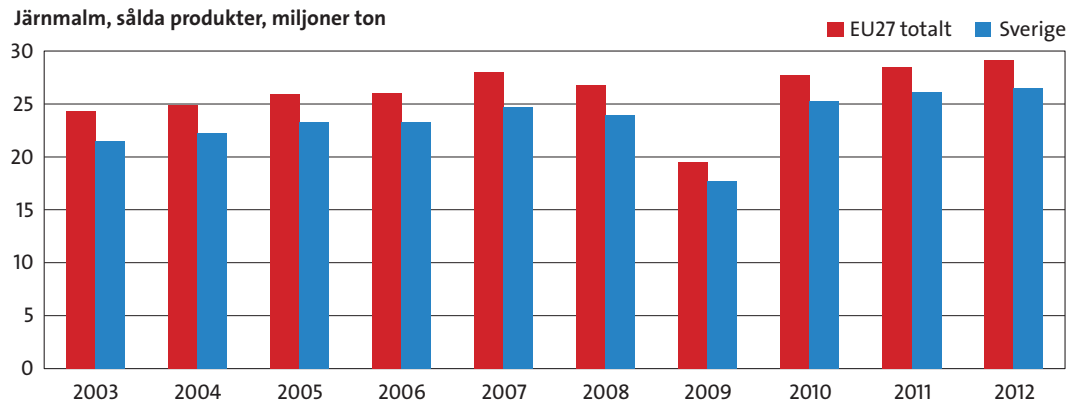

Diagram 9. Sveriges andel av EU27s totala gruvproduktion av guld 2003–2012.

Sweden's share of EU27's total mine production of gold 2003–2012.

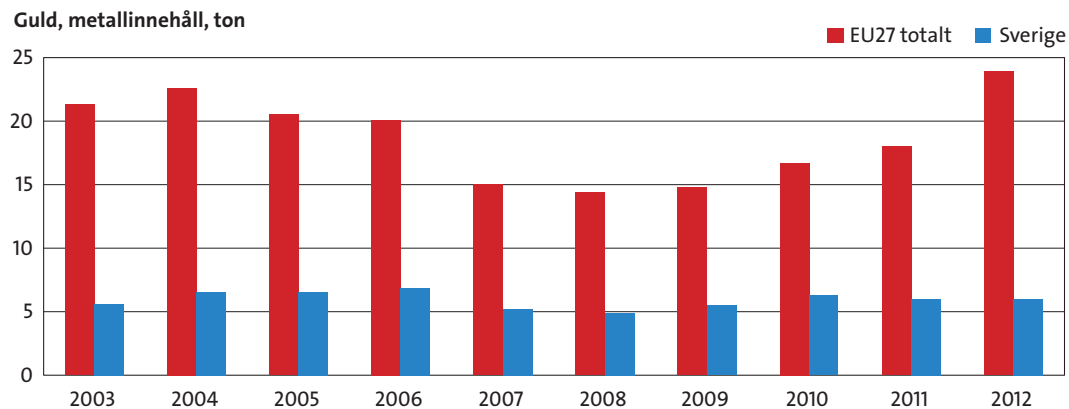
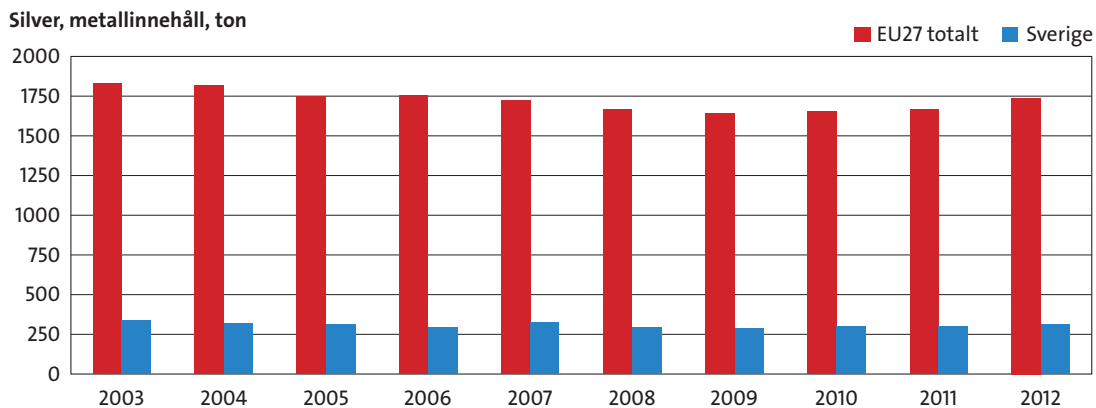
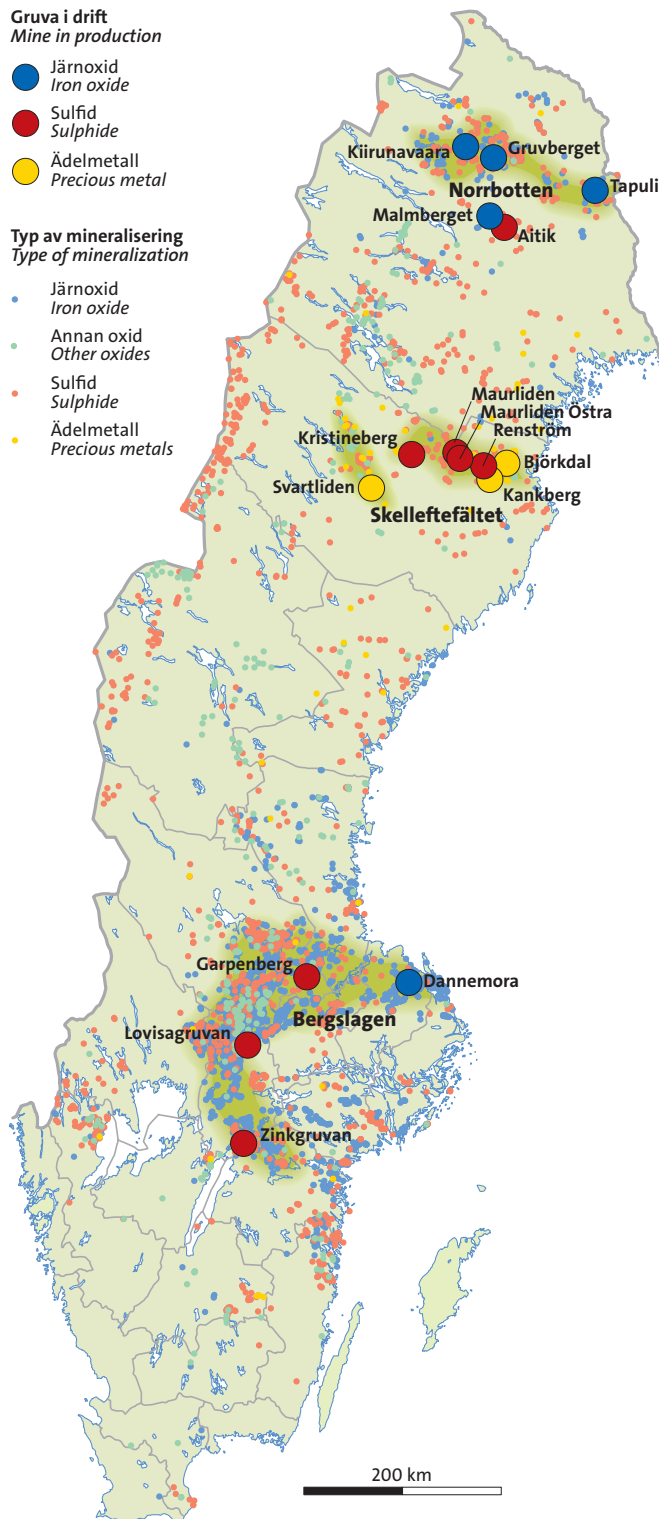

Diagram 10. Sveriges andel av EU27s totala gruvproduktion av silver åren 2003–2012.

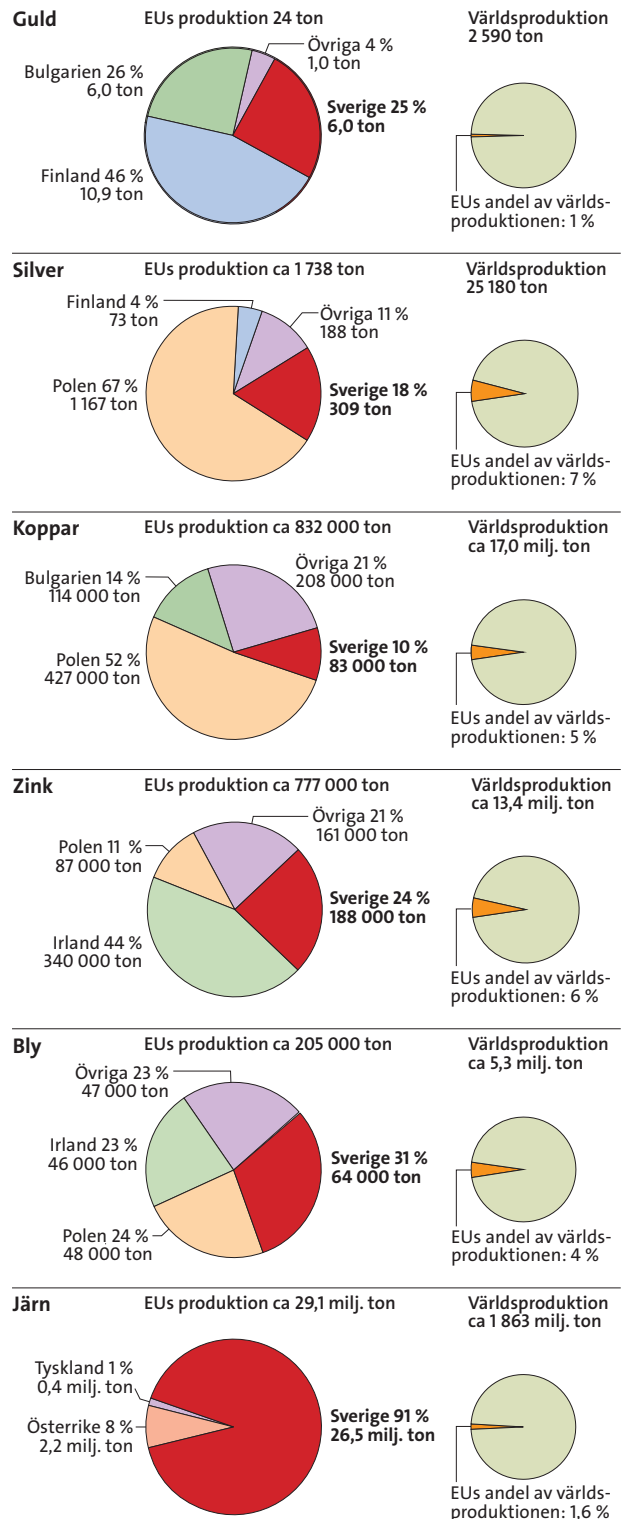
Sweden's share of EU27's total mine production of silver 2003–2012.

Sveriges gruvor och mineraliseringar 2012.
Sweden's mines and mineralizations 2012.

Sveriges gruvproduktion år 2012 i relation till EU27 och världen.
Sweden's mine production 2012 in relation to EU27 and the world.

Tabell 2. Gruvproduktionen av vissa metaller inom EU27, de tre största producentländerna och Sveriges andel 2003–2012.

Mine production of certain metals in EU27 distributed on major producer-countries 2003–2012.

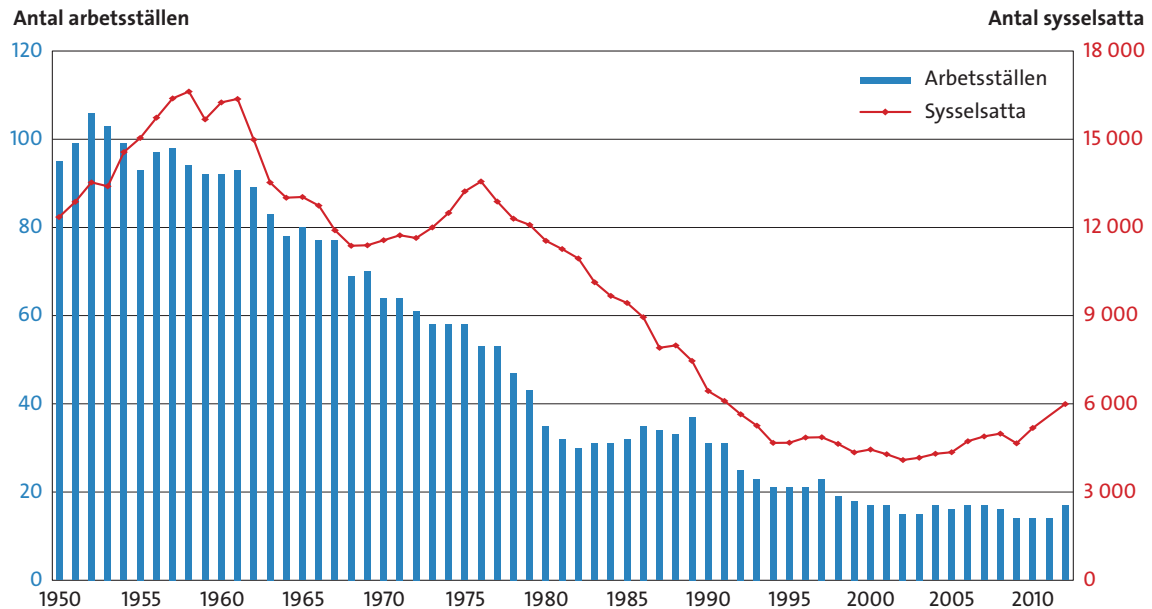
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
KOPPAR (tusen ton metallinnehåll)										
EU27 totalt	783,4	825,1	820,7	807,6	732,8	708,5	725,7	767,9	795,0	831,9
Sverige	83,1	82,4	87,1	86,7	62,9	57,7	55,4	76,5	83,0	82,4
Polen	503,2	530,5	511,5	497,1	452,0	429,4	439,0	425,0	426,7	427,0
Bulgarien	80,1	79,6	94,9	110,4	102,7	108,8	107,7	110,1	115,0	113,9
Övriga	119,6	116,5	132,6	118,8	106,0	112,6	123,6	156,3	170,3	208,6
Sveriges andel %	10,6	10,0	10,6	11,1	8,8	8,1	7,6	10,0	10,4	9,9
BLY (tusen ton metallinnehåll)										
EU27 totalt	201,4	209,6	206,4	201,8	196,6	192,8	183,3	179,4	192,1	204,9
Sverige	51,0	54,3	60,4	55,6	63,2	63,5	69,3	67,7	62,0	63,6
Polen	54,7	52,7	50,9	50,0	47,2	47,9	36,9	48,0	48,0	48,1
Irland	50,3	65,9	63,8	62,0	56,8	50,3	50,4	39,1	50,8	45,9
Övriga	45,4	36,7	30,9	32,4	29,4	31,1	26,7	24,6	31,3	47,3
Sveriges andel %	25,3	25,9	29,3	27,8	31,9	32,9	37,8	37,7	32,3	31,0
ZINK (tusen ton metallinnehåll)										
EU27 totalt	854,5	850,6	849,4	841,2	833,7	815,3	743,4	761,0	761,1	776,6
Sverige	185,9	197,0	215,7	210,0	214,6	188,0	192,5	198,7	194,0	188,3
Irland	419,0	444,1	429,5	425,7	400,9	398,2	387,3	353,9	344,5	340,3
Polen	153,9	140,3	135,6	126,0	129,6	132,3	104,0	107,7	107,7	87,2
Övriga	95,7	69,2	68,6	79,5	88,6	96,8	59,6	100,7	114,9	160,8
Sveriges andel %	21,8	23,2	25,4	25,0	25,7	23,1	25,9	26,1	25,5	24,2
JÄRN (miljoner ton malm)										
EU27 totalt	24,3	24,9	25,9	26,0	28,0	26,8	19,5	27,7	28,5	29,1
Sverige	21,5	22,3	23,3	23,3	24,7	23,9	17,7	25,3	26,1	26,5
Österrike	2,1	1,9	2,1	2,1	2,1	2,0	1,4	2,0	2,0	2,2
Tyskland	0,4	0,4	0,4	0,4	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Övriga	0,3	0,3	0,2	0,2	0,7	0,5	0,0	-0,0	-0,0	0,0
Sveriges andel %	88,3	89,4	89,8	89,6	88,2	89,2	90,8	91,3	91,6	91,1
GULD (ton metallinnehåll)										
EU27 totalt	21,3	22,6	20,5	20,1	15,0	14,4	14,8	16,7	18,0	23,9
Sverige	5,6	6,6	6,6	6,8	5,2	4,9	5,5	6,3	6,0	6,0
Finland	5,6	6,2	6,2	5,3	4,3	4,1	3,8	5,7	6,4	10,9
Bulgaria	1,5	1,4	3,9	3,8	4,0	4,2	4,5	3,8	4,6	6
Övriga	8,6	8,4	3,8	4,2	1,5	1,2	1,0	0,9	1,0	1,0
Sveriges andel %	26,3	29,0	32,0	34,1	34,7	34,0	37,2	37,6	33,3	25,1
SILVER (ton metallinnehåll)										
EU27 totalt	1829,8	1817,1	1747,6	1754,9	1720,4	1669,0	1 640,00	1 652,70	1663,9	1737,6
Sverige	340,7	319,6	309,9	292,3	323,2	293,1	288,6	302,1	302,0	309,3
Polen	1332,2	1330,0	1263,0	1265,1	1199,0	1161,0	1 150,00	1 130,00	1130,0	1167,0
Finland	34,0	49,4	47,5	50,8	44,9	69,9	69,6	69,6	69,6	73,2
Övriga	122,9	118,1	127,2	146,7	153,3	145,0	131,8	151,0	162,3	188,1
Sveriges andel %	18,6	17,6	17,8	16,6	18,8	17,6	17,6	18,3	18,1	17,8

Källor: Raw Materials Data.

Övriga metaller Sverige: Bergverksstatistik 2002–2011 (SGU).

Övriga metaller EU27: World Bureau of Metal Statistics.

Diagram 11. Antal arbetsställen och sysselsatta inom gruvindustrin 1950–2012.
 Number of establishments and persons engaged in the mining industry 1950–2012.

Samtliga underentreprenadanställda är inte inräknade vilket innebär att antalet sysselsatta är högre den senaste tiden än vad kurvan visar.

Ingången till Lovisagruvan som är Sveriges minsta med en malmproduktion på 40 000 ton. Foto: SGU.

Tabell 3. Antal arbetsställen och sysselsatta inom gruvindustrin åren 1950–2012.
Number of establishments and persons engaged in the mining industry in 1950–2012.

År	Järnmalmsgruvor				Icke järnmalmsgruvor				Summa	
	Ant. arbets- ställen	Tjänste- män	Arbetare	Totalt sys- selsatta	Ant. arbets- ställen	Tjänste- män	Arbetare	Totalt sys- selsatta	Arbets- ställen	Syssel- satta
1950	68	927	8 375	9 302	27	421	2 630	3 051	95	12 353
51	68	1 012	8 876	9 888	31	462	2 521	2 983	99	12 871
52	72	1 125	9 310	10 435	34	503	2 593	3 096	106	13 531
53	72	1 186	9 008	10 194	31	518	2 688	3 206	103	13 400
54	69	1 279	9 612	10 891	30	585	3 087	3 672	99	14 563
1955	66	1 378	9 979	11 357	27	594	3 092	3 686	93	15 043
56	68	1 556	10 437	11 993	29	627	3 113	3 740	97	15 733
57	69	1 799	10 983	12 782	29	625	2 981	3 606	98	16 388
58	68	2 002	11 244	13 246	26	652	2 723	3 375	94	16 621
59	68	2 074	10 404	12 478	24	719	2 479	3 198	92	15 676
1960	68	2 164	10 742	12 906	24	742	2 604	3 346	92	16 252
61	69	2 318	10 685	13 003	24	793	2 572	3 365	93	16 368
62	65	2 282	9 488	11 770	24	799	2 416	3 215	89	14 985
63	59	2 173	8 542	10 715	24	733	2 080	2 813	83	13 528
64	57	2 146	8 160	10 306	21	725	1 979	2 704	78	13 010
1965	57	2 093	8 155	10 248	23	781	2 006	2 787	80	13 035
66	53	2 084	7 819	9 903	24	734	2 105	2 839	77	12 742
67	50	1 975	7 109	9 084	27	734	2 085	2 819	77	11 903
68	39	1 804	6 606	8 410	30	795	2 171	2 966	69	11 376
69	40	1 718	6 636	8 354	30	800	2 238	3 038	70	11 392
1970	36	1 685	6 697	8 382	28	873	2 310	3 183	64	11 565
71	36	1 723	6 881	8 604	28	881	2 247	3 128	64	11 732
72	35	1 753	6 633	8 386	26	890	2 366	3 256	61	11 642
73	33	1 755	6 833	8 588	25	884	2 528	3 412	58	12 000
74	32	1 746	7 208	8 954	26	933	2 605	3 538	58	12 492
1975	32	1 831	7 547	9 378	26	990	2 859	3 849	58	13 227
76	30	1 892	7 672	9 564	23	1 051	2 948	3 999	53	13 563
77	30	1 917	7 079	8 996	23	1 006	2 878	3 884	53	12 880
78	24	1 754	6 871	8 625	23	996	2 677	3 673	47	12 298
79	21	1 675	6 560	8 235	22	951	2 901	3 852	43	12 087
1980	15	1 570	6 024	7 594	20	902	3 048	3 950	35	11 544
81	12	1 537	5 557	7 094	20	929	3 242	4 171	32	11 265
82	10	1 402	5 110	6 512	20	980	3 451	4 431	30	10 943
83	8	1 134	4 358	5 492	23	913	3 729	4 642	31	10 134
84	7	867	3 816	4 683	24	1 095	3 893	4 988	31	9 671
1985	8	967	3 607	4 574	24	1 079	3 778	4 857	32	9 431
86	7	939	3 429	4 368	28	1 026	3 552	4 578	35	8 946
87	7	862	3 089	3 951	27	871	3 083	3 954	34	7 905
88	7	838	3 291	4 129	26	840	3 017	3 857	33	7 986
89	7	772	3 083	3 855	30	674	2 931	3 605	37	7 460
1990	5	631	2 512	3 143	26	590	2 704	3 294	31	6 437
91	5	635	2 308	2 943	26	615	2 540	3 155	31	6 098
92	5	653	2 296	2 949	20	588	2 107	2 695	25	5 644
93	4	611	2 150	2 761	19	556	1 940	2 496	23	5 257
94	4	527	2 077	2 604	17	311	1 757	2 068	21	4 672
1995	4	416	2 130	2 546	17	315	1 817	2 132	21	4 678
96	3	603	2 141	2 744	18	325	1 784	2 109	21	4 853
97	3	612	2 036	2 648	20	329	1 886	2 215	23	4 863

År	Järnmalmsgruvor				Icke järnmalmsgruvor				Summa	
	Ant. arbetsställen	Tjänstemän	Arbetare	Totalt sysselsatta	Ant. arbetsställen	Tjänstemän	Arbetare	Totalt sysselsatta	Arbetsställen	Sysselsatta
98	3	573	1956	2 529	16	316	1 792	2 108	19	4 637
99	3	520	1 816	2 336	15	304	1 708	2 012	18	4 348
2000	3	641	1 933	2 574	14	279	1 593	1 872	17	4 446
01	3	667	1 893	2 560	14	264	1 461	1 725	17	4 285
02	3	642	1 847	2 489	12	260	1 339	1 599	15	4 088
03	3	640	1 862	2 502	12	263	1 401	1 664	15	4 166
04	3	618	1 897	2 515	14	294	1 493	1 787	17	4 302
2005	3	665	1 950	2 615	13	286	1 453	1 739	16	4 354
06	3	706	2 046	2 752	14	324	1 651	1 975	17	4 727
07	3	742	2 123	2 865	14	342	1 684	2 026	17	4 891
08	3	779	2 279	3 058	13	328	1 599	1 927	16	4 985
09	3	756	2 044	2 800	11	239	1 617	1 856	14	4 656
2010	3	763	2 235	2 998	11	361	1 821	2 182	14	5 180
11	3	815	2 351	3 166	11	408	2 019	2 427	14	5 593
2012	5	1 004	2 518	3 522	12	430	1 970	2 400	14	5 922

Tabell 4. Antal arbetare inom gruvindustrin år 2012 med fördelning på län och näringsgren enligt Svensk näringsgrensindelning.
Number of workers by county in the mining industry in 2012 by subgroups of Swedish Standard Industrial Classification.

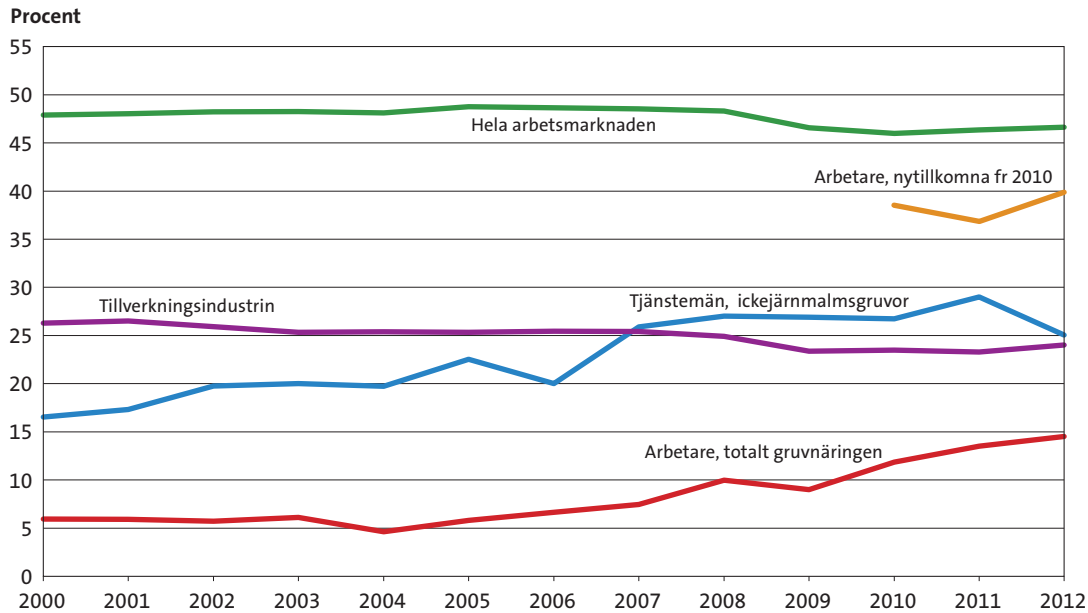
Län	Antal arbetsställen 2012	Summa arbetare		Järnmalmsgruvor	Ickejärnmalmsgruvor
		2011	2012		
Uppland	1	0	45	45	
Örebro	2	385	349		349
Dalarna	1	406	446		446
Västerbotten	8	726	669		669
Norrbottn	5	2 853	2 979	2 473	506
Hela riket 2012	17		4 488	2 518	1 970
Hela riket 2011		4 370		2 351	2 019

Tabell 5. Antal kvinnliga arbetare i gruvnäringen.
Number of female workers.

År	Arbetare, samtliga gruvor			Tjänstemän, ickejärnmalmsgruvor		
	Kvinnor	Totalt	Procent	Kvinnor	Totalt	Procent
2000	209	3 526	6	45	272	17
2001	198	3 354	6	45	260	17
2002	182	3 186	6	51	258	20
2003	199	3 263	6	52	260	20
2004	171	3 690	5	57	289	20
2005	197	3 403	6	64	284	23
2006	229	3 447	7	52	260	20
2007	284	3 807	7	87	336	26
2008	387	3 878	10	87	322	27
2009	329	3 661	9	88	327	27
2010	481	4 056	12	96	359	27
2011	590	4 370	14	118	407	29
2012	648	4 462	15	196	495	25

Diagram 12. Andelen kvinnor i gruvnäringen, industrin och hela arbetsmarknaden.

Text in english... Mos quae quamus alia veliquuntem inimente intempo rerunt, sit esequae et re eium

Andelen kvinnliga arbetare i gruvnäringen har stadigt ökat med tiden och ligger nu på 15 procent. I hela tillverkningsindustrin är andelen betydligt högre, ca 25 procent, och för arbetsmarknaden i stort har kvinnors andel nästan nått 50 procent. Den gula linjen visar att nästan 40 procent av nyanställda arbetare är kvinnor. Kvinnliga tjänstemän har högre andel än kvinnliga arbetare och ligger på ca 25 procent.

Sprängning i Aitik.
Foto: Stefan Berg,
Boliden AB.

Järnmalm

Iron ore

Tabell 6. Brytning i järnmalmgruvor år 2012.

Extraction from iron ore mines in 2012.

Län <i>Kommun</i> Gruvidkarens namn	Gruvans namn	Gråberg och malm			Genomsnittshalt av		Efter sovring er- hållen anriknings- malm, totalt (ton)	Styckemalm och mull för direkt avsalu, totalt (ton)
		Under jord (ton)	I dagbrott (ton)	Totalt (ton)	Järn (%)	Fosfor (%)		
Norrbottnen								
<i>Gällivare</i>								
LKAB	Malmberget	16 887 490		18 601 093	42,3		9 652 598	
<i>Kiruna</i>								
LKAB	Kiirunavaara	26 927 200		28 412 000	45,8	0,32	18 413 207	821 708
LKAB	Gruvberget		1 285 363				1 209 426	
<i>Pajala</i>								
Northland Resources	Tapuli		252 320		18,0		106 304	
Uppsala								
<i>Östhammar</i>								
Dannemora Mineral	Dannemora	964 506		1 410 140	32,4	0,01	890 913	
Hela riket 2012		44 779 196	1 537 683	48 423 233			30 272 448	821 708
Hela riket 2011		43 389 930	1 934 600	47 746 281			29 849 023	991 402

Full fart i dagbrottet i Tapuligruvan. Foto: Northland Resources.

Tabell 7. Inom järnmalmshyttigheter bruten malm och gråberg åren 1983–2012.

Extraction of ore and bedrock at iron ore mines in 1983–2012.

År	Total mängd bruten malm och gråberg	Gråberg		Anrikningsmalm		Direkt användbar styckemalm och mull	
	1000 ton	1000 ton	% av kol. 2	1000 ton	% av kol. 2	1000 ton	% av kol. 2
1	2	3	4	5	6	7	8
1983	20 384	4 868	24	10 910	54	4 455	22
1984	27 276	5 359	19	15 708	58	6 868	23
1985	32 247	6 555	20	18 871	59	6 821	21
1986	32 795	9 250	28	16 568	51	6 977	21
1987	30 335	7 861	26	16 768	55	5 706	19
1988	30 363	8 321	28	15 872	52	6 170	20
1989	31 958	8 051	25	16 300	51	7 607	24
1990	28 375	7 153	25	14 343	51	6 879	24
1991	28 693	7 731	27	14 469	50	6 493	23
1992	29 430	8 196	28	15 675	53	5 559	19
1993	29 129	8 524	29	15 607	54	4 998	17
1994	32 352	10 203	31	16 609	51	5 540	17
1995	33 460	9 778	29	19 058	57	4 624	14
1996	33 605	9 839	29	20 273	60	3 493	10
1997	33 488	9 470	28	20 441	61	3 577	11
1998	34 894	10 842	31	21 034	60	3 017	8,7
1999	32 512	10 925	34	18 832	58	2 755	8,5
2000	34 629	10 505	30	21 437	62	2 687	7,8
2001	34 020	11 853	35	19 575	58	2 592	7,6
2002	32 136	9 079	28	20 530	64	2 527	7,9
2003	34 906	10 060	29	22 116	63	2 730	7,8
2004	35 988	9 841	29	23 314	65	2 833	7,9
2005	37 465	10 387	28	24 502	65	2 576	6,9
2006	40 692	14 163	35	23 622	58	2 907	7,1
2007	41 420	13 568	33	24 988	60	2 864	6,9
2008	43 487	14 540	33	27 713	64	1 234	2,8
2009	30 420	9 774	32	20 389	67	257	0,8
2010	43 846	14 170	32	28 797	66	880	2,0
2011	45 325	14 485	32	29 849	66	991	2,2
2012	44 779	13 685	31	30 272	68	822	1,8

Tabell 8. Produktion av direkt säljbara produkter (styckemalm, mull, slig och kulsinter) åren 2001–2012.

Production of direct saleable products (lumps, fines, concentrates and pellets) in 2001–2012.

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Hela riket 1 000 ton	19 486	20 281	21 498	22 272	23 255	23 302	24 714	23 888	17 677	25 292	26 113	26 540

Tabell 9. Anrikning av järnmalm år 2012.

Processing of iron ore in 2012.

Län <i>Kommun</i> Gruvidkarens namn <i>Anrikningsver-</i> <i>kets namn</i>	Anrik- nings- metod	Ingående rågods					Erhållen slig				Anrikningssand				
		Från	Totalt ton	Genomsnittshalt av			Kvalitet	Totalt ton	Genomsnittshalt av				Genomsnittshalt av		
				Fe %	P %	S %			Fe %	P %	S %	Mn %	Fe %	P %	Mn %
Norrbottnen															
<i>Gällivare</i>															
LKAB															
<i>Vitåfors</i>															
	mv	Malmberget	9 652 598	61,9	0,34	0,05	MPC	6 818 643	71,1	0,007	0,009	13,4	1,7		
	mv	Deponimalm	151 657				MHPC	260 388	69,7	0,023	0,009				
							MAF	1 280 788	70,7	0,024	0,009				
							Spec. prod.	253 941	71,5	0,004	0,004				
<i>Kiruna</i>															
LKAB															
<i>Kirunavaara</i>															
	mv, f	Kiiruna-	17 151 700	61,5	0,48		KA1+KA2+KA3	14 055 000	71,2	0,025		13,0	2,1		
	mv, f	vaara	3 500 602	60,2	0,50		Svappavaara	3 091 300	71,3	0,024					
<i>Pajala</i>															
Northland Resources															
<i>Kaunisvaara</i>															
	mv	Tapuli	106 304	17,3		0,037	Järnslig	6 018	67,4		0,013 4,28				
Uppsala															
<i>Östhammar</i>															
Dannemora Mineral AB															
<i>Dannemora</i>															
	mv	Dannemora	890 913	32,4	0,008	0,25	Styck Fines	197 839 75 013	49,8 54,1	0,003 0,003	0,18 0,14	2,04 1,73	24,3 0,013 2,69		
Hela riket 2012			31 453 774					26 038 930							
Hela riket 2011			30 731 812					25 400 187							

Anrikningsmetod: mv=kombinerad magnetisk och våtanrikning, f=flotation.

Tabell 10. Sintring av järnmalmsslig år 2012.

Sintering of concentrates of iron ore in 2012.

Län <i>Kommun</i> Gruvidkarens namn	Sinterverkets namn	Ingående rågods				Erhållen färdig vara Totalt (ton)*
		Totalt (ton)	Genomsnittshalt % av			
			järn	fosfor	svavel	
Norrbottnen						
<i>Gällivare</i>						
LKAB						
	Vitåfors	7 079 031	71,0	0,010	-	6 989 573
<i>Kiruna</i>						
LKAB						
	Kiruna	14 055 000	71,2	0,025	-	13 568 930
	Svappavaara	3 091 300	71,1	0,024	-	3 254 106
Hela riket 2012		24 225 331				23 812 609
Hela riket 2011		23 156 518				22 861 091

*Anm. LKABs produktion utgörs av kulsinter.

Tabell 11. Produktion av järnmalmsslig åren 1974–2012 med fördelning på fosfor- och svavelhalt, 1000 ton.

Production of iron ore concentrates in 1974–2012 distributed on the content of phosphorus and sulphur, 1000 tonnes.

År	Produktion av slig (ton)	Därav med procentuell genomsnittshalt av						Svavel				Mangan >1,0
		Fosfor <0,006	0,006–0,03	0,04–0,09	0,1–0,6	>0,6	utan analys	<0,01	0,01–0,04	>0,04	utan analys	
1974	12 509	1992	9967	-	108	21	421	972	363	712	10 462	
1975	12 020	1 089	8 388	2 043	232	30	238	862	364	614	10 180	
1976	12 735	1 197	8 496	2 397	296	53	296	1 208	167	572	10 788	
1977	11 994	1 426	8 042	1 804	469	50	203	1 469	346	589	9 590	
1978	9 180	462	3 906	3 885	233	95	599	1 313	338	230	7 299	
1979	10 487	757	6 046	3 174	251	58	201	378	672	344	9 093	
1980	11 597	727	6 187	4 600	-	83	-	59	372	292	10 874	
1981	10 087	472	5 135	4 216	-	113	151	67	-	177	9 843	
1982	8 074	372	4 810	2 784	-	87	21	1 042	417	371	6 244	
1983	9 336	380	6 558	2 202	-	96	-	578	-	1 320	7 438	
1984	11 647	253	5 451	-	-	111	5 832	736	1 039	253	9 619	
1985	13 897	242	10 353	3 108	-	194	-	752	7 154	242	5 749	
1986	13 738	441	13 110	-	-	187	-	966	6 445	298	6 029	
1987	14 051	328	13 495	-	-	228	-	966	6 645	328	6 112	
1988	13 547	308	13 088	-	-	142	9	183	5 803	308	7 253	
1989	13 799	338	13 318	-	-	71	72	135	5 517	331	7 816	
1990	12 626	320	12 306	-	-	-	-	5 711	-	320	6 595	
1991	12 599	342	12 257	-	-	-	-	5 530	-	342	6 727	
1992	13 593	210	13 383	-	-	-	-	6 553	-	110	6 929	
1993	13 597	84	13 513	-	-	-	-	6 258	-	-	7 339	
1994	14 123	103	14 020	-	-	-	-	6 715	-	-	7 408	
1995	16 686	148	16 538	-	-	-	-	6 686	-	-	10 000	
1996	17 527	180	17 347	-	-	-	-	6 794	-	-	10 733	
1997	18 031	215	17 516	-	-	-	-	6 767	-	-	11 264	
1998	17 922	217	17 705	-	-	-	-	6 584	-	-	11 338	
1999	15 525	210	11 637	-	-	-	3 678	6 748	-	-	8 777	
2000	16 688	167	16 487	-	34	-	-	167	-	-	16 521	
2001	16 467	232	16 235	-	-	-	-	-	-	-	16 467	
2002	17 266	86	17 180	-	-	-	-	-	-	-	17 266	
2003	18 575	245	18 330	-	-	-	-	-	-	-	18 575	
2004	19 002	282	18 720	-	-	-	-	7 172	282	-	11 548	
2005	20 329	-	20 329	-	-	-	-	7 814	-	-	12 515	
2006	20 943	-	20 943	-	-	-	-	7 612	-	-	13 331	
2007	22 372	-	22 372	-	-	-	-	9 199	-	-	13 173	
2008	23 620	-	23 620	-	-	-	-	3 029	5 560	-	15 031	
2009	17 863	-	17 863	-	-	-	-	2 630	3 936	-	11 297	
2010	24 438	-	24 438	-	-	-	-	6 129	2 279	-	16 030	
2011	25 400	-	25 400	-	-	-	-	6 797	2 167	-	16 437	
2012	26 038	-	26 038	-	-	-	-	7 073	1 547	273	17 146	279

Ickejärnmalm

Non-ferrous ores

Diagram 13. Produktion av guld och silver (metallinnehåll) i svenska gruvor åren 1925–2012.

Production of gold and silver (contents of metals) in Swedish mines 1925–2012.

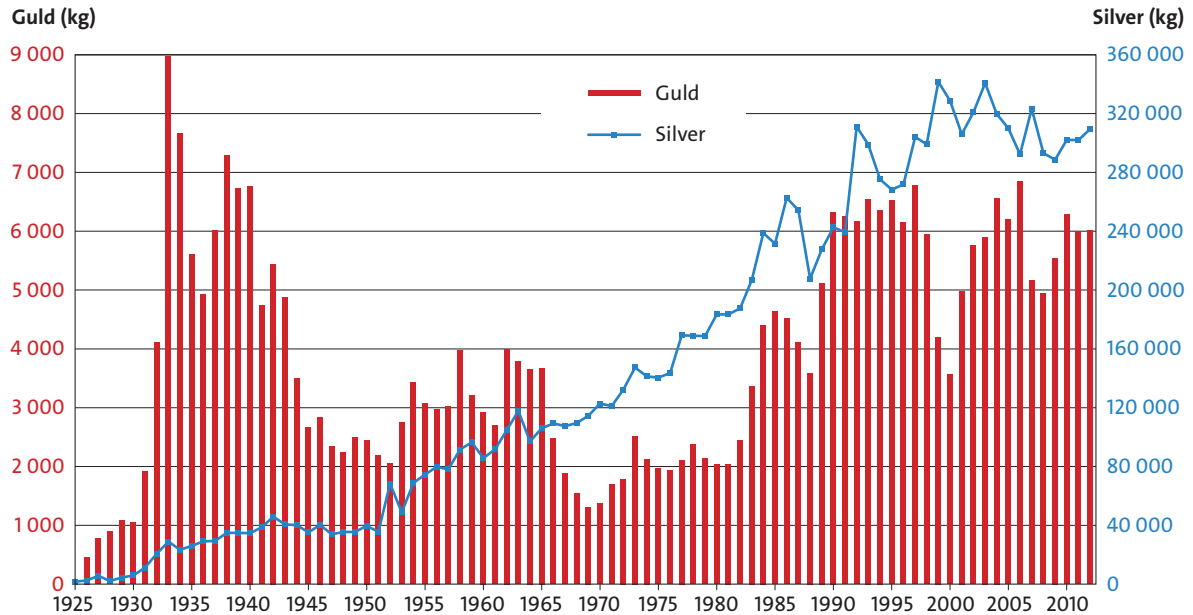
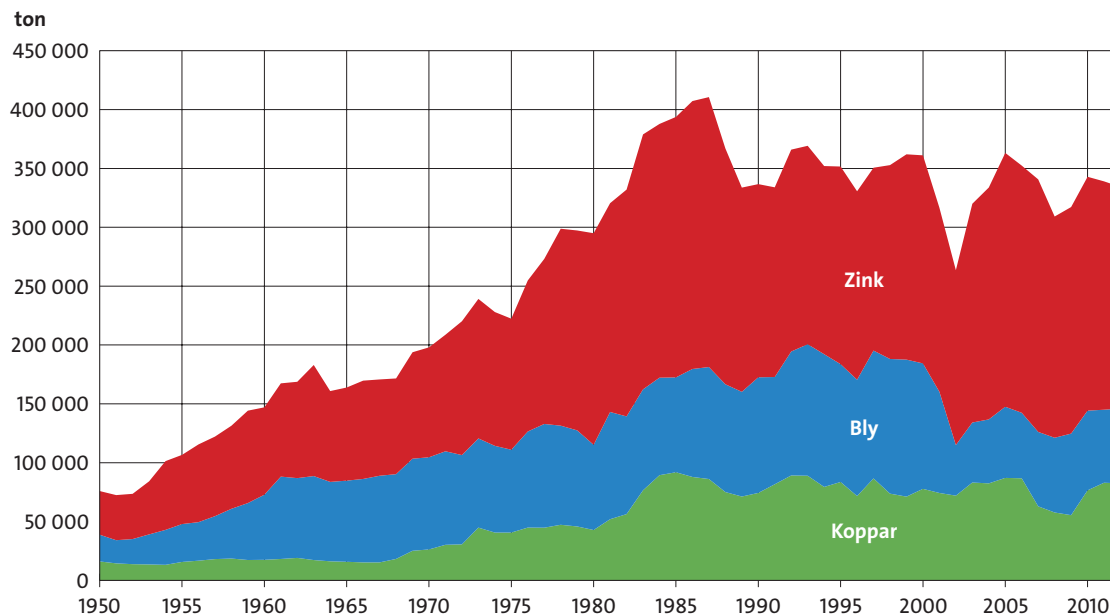

Diagram 14. Metallinnehållet i koppar-, bly- och zinkmalmer brutna i Sverige åren 1950–2012.

Contents of metals in copper, lead and zinc ores mined in Sweden 1950–2012.

Tabell 12. Brytning i ickejärnmalmsgruvor år 2012, ton.

Production in non-ferrous ore mines in 2012, tonnes.

Län <i>Kommun</i> Gruvidkarens namn	Gruvfältets (gruvans) namn	Malmart	Bryt- nings- metod*	Gråberg och malm		Anriknings- malm	Gråberg
				Under jord	I dagbrott		
Örebro län							
<i>Askersunds kommun</i>							
Zinkgruvan Mining AB	Zinkgruvan	zink, bly, silver	1	1 316 611		1 110 689	205 922
<i>Lindesbergs kommun</i>							
Lovisagruvan AB	Lovisagruvan	zink, bly, silver	3	74 009		40 440	33 569
Dalarnas län							
<i>Hedemora kommun</i>							
Boliden Mineral AB	Garpenberg	zink, bly, silver	3	2 460 890		1 602 074	858 816
Västerbottens län							
<i>Lycksele kommun</i>							
Boliden Mineral AB	Kristineberg	koppar, bly, zink	3	792 287		648 782	143 505
<i>Lycksele och Storumans kommuner</i>							
Dragon Mining AB	Svartliden	guld	1, 2	333 782	2 480 724	364 208	2 450 298
<i>Norsjö kommun</i>							
Boliden Mineral AB	Maurliden	koppar, bly, zink	1		499 939	16 439	483 500
Boliden Mineral AB	Maurliden Östra	koppar, bly, zink	1		830 333	563 649	266 684
<i>Skellefteå kommun</i>							
Boliden Mineral AB	Renström	koppar, bly, zink	1	324 817		281 350	43 467
Boliden Mineral AB	Kankberg	guld, tellur	3	406 039		187 405	218 634
Björkdalsgruvan AB	Björkdalsgruvan	guld	2	702 136	2 638 461	1 148 459	2 192 138
Norrbottnens län							
<i>Gällivare kommun</i>							
Boliden Mineral AB	Aitik	koppar, guld	1		74 211 068	34 321 468	39 889 600
HELA RIKET 2012				6 410 571	80 660 525	40 284 963	46 786 133
HELA RIKET 2011				5 694 815	68 096 527	36 877 008	36 914 334

* 1 = pallbrytning, 2 = skivpallbrytning, 3 = igensättning

Tabell 13. Produktion av ickejärnmalmer åren 1974–2012, ton slig.

Production of non-ferrous ores in 1974–2012, tonnes of concentrates.

År	Svavelkis	Koppar	Bly	Zink	Wolfram	Guld	Grafit	Summa
1974	425 016	167 530	104 404	201 696	306	-	-	898 952
1975	413 595	158 950	100 154	197 153	273	-	-	870 125
1976	404 434	187 833	114 234	225 793	349	-	-	932 643
1977	402 049	177 653	123 742	252 259	378	-	-	956 081
1978	484 202	196 572	119 842	299 963	683	-	-	1 101 262
1979	447 681	191 960	115 073	302 866	687	-	-	1 058 267
1980	395 878	180 910	102 267	304 600	606	-	-	984 261
1981	419 028	221 384	123 872	340 507	676	-	-	1 105 467
1982	426 222	234 644	118 664	344 335	646	-	-	1 124 511
1983	430 393	303 597	115 949	374 985	774	-	-	1 225 698
1984	417 781	361 138	118 540	382 725	819	3 528	-	1 284 531
1985	407 122	368 213	112 372	387 546	804	7 003	-	1 283 060
1986	448 253	352 232	129 265	394 374	645	5 804	-	1 330 573
1987	428 555	352 983	133 074	392 494	574	-	-	1 307 680
1988	355 103	306 939	122 148	344 346	584	-	-	1 129 120
1989	301 286	277 257	120 103	303 146	310	1 210	-	1 003 312
1990	251 822	296 331	120 076	285 980	-	1 849	-	956 058
1991	89 145	332 825	123 145	285 365	-	2 350	-	832 830
1992	37 140	339 330	144 371	313 333	-	2 444	-	836 618
1993	-	334 384	150 988	303 116	-	2 468	-	790 956
1994	-	293 147	152 692	287 052	-	3 285	-	736 176
1995	-	311 495	137 151	303 831	-	4 736	-	757 213
1996	-	269 031	136 243	291 509	-	5 841	500	703 124
1997	30	315 044	146 004	284 379	-	4 784	1 581	751 792
1998	-	270 358	155 140	297 394	-	4 412	3 277	730 581
1999	-	261 947	157 088	316 189	-	1 674	4 504	741 402
2000	-	282 202	147 353	319 586	-	186	5 602	754 929
2001	-	267 848	123 200	284 816	-	1 281	1 035	678 180
2002	-	263 151	68 425	270 925	-	3 800	-	606 301
2003	-	304 617	77 855	341 198	-	3 641	-	727 311
2004	-	297 139	82 456	362 622	-	3 052	-	745 269
2005	-	315 667	88 462	383 949	-	2 405	-	790 483
2006	-	315 001	79 807	381 720	-	2 228	-	778 755
2007	-	230 653	92 641	397 910	-	1 944	-	723 148
2008	-	209 208	118 213	322 490	-	2 230	-	652 141
2009	-	202 385	96 733	359 879	-	2 607	-	661 604
2010	-	299 584	94 054	371 312	-	4 928	-	769 878
2011	-	336 928	85 661	358 919	-	3 500	-	785 008
2012	-	331 520	88 255	345 713	-	2 500	-	767 988

Tabell 14. Totala innehållet av metaller m.m. i ickejärnmalmer (slinger) åren 1974–2012, ton eller kg.

Total content of metals etc. in non-ferrous ores (concentrates) in 1974–2012, tonnes or kg.

År	Koppar (ton)	Bly (ton)	Zink (ton)	Svavel (ton)	Wolfram (ton)	Guld (kg)	Silver (kg)	Grafit (ton)
1974	40 637	73 656	113 699	218 430	215	2 126	141 371	-
1975	40 634	70 383	111 325	210 941	143	1 965	140 442	-
1976	44 860	81 625	128 326	205 283	194	1 934	143 617	-
1977	44 764	88 132	140 233	204 357	199	2 113	169 153	-
1978	47 229	84 224	167 319	225 931	381	2 377	168 892	-
1979	45 811	81 627	169 854	282 209	402	2 135	168 736	-
1980	42 790	72 393	179 772	276 996	364	2 037	183 429	-
1981	51 979	91 103	177 404	273 451	394	2 041	183 493	-
1982	56 293	83 012	192 727	307 542	338	2 446	187 499	-
1983	76 540	85 762	216 605	338 998	386	3 369	206 978	-
1984	89 381	82 845	215 589	288 974	388	4 405	238 771	-
1985	91 867	80 604	221 298	287 468	402	4 631	231 483	-
1986	87 871	91 729	227 648	310 519	360	4 514	262 708	-
1987	86 113	95 141	229 353	215 678	336	4 108	254 107	-
1988	75 032	91 579	200 393	286 387	352	3 590	207 804	-
1989	71 238	88 967	173 515	232 812	80	5 120	227 715	-
1990	74 283	98 259	164 128	230 833	-	6 326	242 685	-
1991	81 650	91 127	161 170	83 373	-	6 247	239 321	-
1992	89 145	105 295	171 539	18 199	-	6 164	311 059	-
1993	88 909	111 709	168 617	-	-	6 548	298 772	-
1994	79 384	112 787	159 858	-	-	6 364	275 224	-
1995	83 603	100 070	167 962	-	-	6 528	268 200	-
1996	71 659	98 812	160 133	-	-	6 145	271 866	463
1997	86 610	108 624	155 385	-	-	6 777	304 048	1 470
1998	73 685	114 430	164 711	-	-	5 944	299 051	3 011
1999	71 160	116 393	174 448	-	-	4 202	341 584	4 144
2000	77 765	106 584	176 788	-	-	3 570	328 737	5 108
2001	74 269	85 975	156 334	-	-	4 986	306 029	963
2002	71 991	42 954	148 620	-	-	5 757	320 823	-
2003	83 143	50 962	185 884	-	-	5 900	340 701	-
2004	82 415	54 347	197 034	-	-	6 564	319 563	-
2005	87 068	60 445	215 691	-	-	6 564	309 933	-
2006	86 746	55 644	210 029	-	-	6 848	292 255	-
2007	62 905	63 224	214 576	-	-	5 159	323 171	-
2008	57 688	63 489	187 987	-	-	4 943	293 068	-
2009	55 414	69 293	192 502	-	-	5 542	288 590	-
2010	76 514	67 697	198 687	-	-	6 285	302 145	-
2011	82 967	62 028	194 021	-	-	5 994	301 959	-
2012	82 422	63 551	188 325	-	-	6 015	309 337	-

Tabell 15. Genomsnittlig produktion per arbetare och arbetstimme vid ickejärnmalmgruvor åren 1978–2012.

Average production per worker and working hour in 1978–2012 at non-ferrous mines.

År	Under jord brutet gråberg och malm		
	Totalt (1 000 ton)	Per arbetare (ton)	Per arbetstimme (ton)
1978	6 026	4 755	3,4
1979	6 094	4 899	3,7
1980	6 001	5 030	3,6
1981	6 337	4 491	3,4
1982	6 605	4 708	3,5
1983	7 483	4 856	3,5
1984	8 727	5 552	4,1
1985	8 555	5 523	4,1
1986	8 994	6 143	4,7
1987	8 655	6 673	5,1
1988	7 889	6 068	4,5
1989	7 679	6 163	4,5
1990	7 457	6 235	4,6
1991	6 111	5 232	4,0
1992	5 712	6 857	5,1
1993	5 749	9 318	6,8
1994	5 896	8 826	6,4
1995	6 176	8 848	6,6
1996	6 642	9 435	6,8
1997	6 407	9 723	7,0
1998	6 216	9 237	6,5
1999	5 906	8 907	6,2
2000	5 866	9 311	6,6
2001	5 463	9 451	6,8
2002	4 133	7 640	5,3
2003	4 339	7 626	5,3
2004	4 339	7 501	5,1
2005	4 746	7 302	5,0
2006	4 609	6 593	4,3
2007	4 617	5 169	3,4
2008	4 920	7 569	5,1
2009	5 019	5 234	5,3
2010	5 369	7 488	4,8
2011	5 840	5 923	3,9
2012	6 411	6 449	3,8

Tabell 16. Gruvavfall och malin 1995–2012 från ickejärnmalmgruvor, ton.
Mine tailings and ore 1995–2012 from non-iron mines, tonnes.

År	Bergslagen och övrigt			Skelleftefältet			Norrbotten					
	Gråberg	Ingående malin	Koncentrat	Anriknings-sand	Gråberg	Ingående malin	Koncentrat	Anriknings-sand	Gråberg	Ingående malin	Koncentrat	Anriknings-sand
1995	410 339	1 505 563	212 505	1 293 058	5 152 819	2 699 302	1 644 27	2 534 875	16 812 291	20 633 151	344 024	20 289 127
1996	410 339	1 505 563	212 335	1 293 228	5 187 719	2 740 762	1 61 694	2 579 068	16 710 298	20 430 253	328 925	20 101 328
1997	588 223	1 662 990	246 223	1 409 667	8 806 510	2 821 930	1 47 671	2 674 259	16 054 530	19 035 737	357 898	18 677 839
1998	691 843	1 667 653	251 765	1 415 888	6 165 913	2 956 574	1 53 799	2 802 775	19 832 838	19 886 273	325 017	19 561 256
1999	713 324	1 787 671	250 456	1 537 215	2 901 388	2 186 744	1 62 363	2 024 381	18 151 000	19 685 548	328 583	19 356 965
2000	844 718	1 798 109	260 783	1 537 326	6 21 198	1 566 597	1 50 973	1 415 624	25 768 460	20 130 994	342 987	19 788 007
2001	590 187	1 801 252	232 697	1 568 555	1 180 943	1 906 961	1 49 071	1 757 890	17 600 000	19 297 207	296 412	19 000 795
2002	574 694	1 793 844	213 982	1 579 862	1 255 454	2 815 130	1 90 029	2 625 101	23 393 000	17 723 137	202 290	17 520 847
2003	683 410	1 835 335	268 430	1 566 905	6 09 205	2 787 128	2 48 092	2 539 036	22 520 000	18 022 403	210 789	17 811 614
2004	822 778	1 806 983	285 343	1 521 640	1 334 068	2 814 980	2 29 371	2 585 609	20 398 100	17 662 949	230 554	17 432 395
2005	955 183	1 905 491	316 606	1 588 885	2 475 132	3 025 855	2 50 447	2 775 408	21 916 000	16 673 782	237 179	16 436 603
2006	738 627	1 968 543	327 672	1 640 871	3 673 473	3 233 531	216 819	3 016 712	19 591 200	18 481 130	240 054	18 241 076
2007	881 392	2 130 341	342 028	1 788 313	4 755 735	3 537 913	195 728	3 342 185	23 234 480	18 178 388	185 292	17 993 096
2008	923 399	2 259 856	368 681	1 891 175	2 950 628	2 566 308	109 835	2 456 473	23 479 970	17 639 347	173 624	17 465 723
2009	683 228	2 421 836	398 078	2 023 758	5 188 191	2 444 227	95 559	2 348 668	30 225 090	18 790 842	170 808	18 620 034
2010	1 190 930	2 466 245	392 215	2 074 030	5 086 004	2 634 838	113 356	2 521 482	26 668 401	27 596 263	262 551	27 333 712
2011	1 443 181	2 554 671	381 898	2 172 773	6 035 897	3 088 595	134 637	2 953 958	29 580 290	31 541 127	267 488	31 273 639
2012	1 098 307	2 626 814	389 512	2 237 302	5 798 226	3 227 671	108 397	3 119 274	39 889 600	34 321 468	270 078	34 051 390

Mineralrättigheter och prospektering

Claims, permits and exploration

Undersökningstillstånd i Sverige 2012.

Claims and permits in Sweden 2012.

Metaller och industrimineral

Metals and industrial minerals

- Ansökta undersökningstillstånd
Exploration permits, applied
- Beviljade undersökningstillstånd
Exploration permits, granted

Diamanter, olja och gas

Diamonds, oil and gas

- Beviljade undersökningstillstånd
Exploration permits, granted

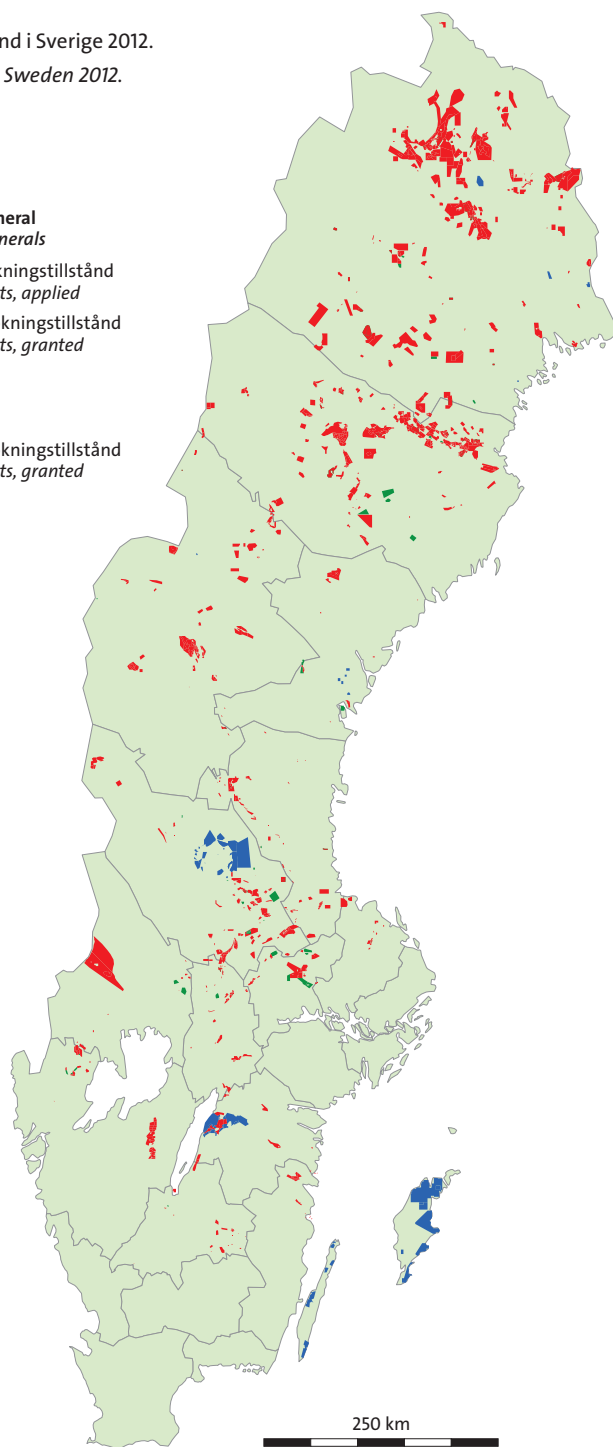

Diagram 15. Antal beviljade och förlängda inmutningar och undersökningstillstånd 1981–2012.

Number of claim certificates and exploration permits issued or extended 1981–2012.

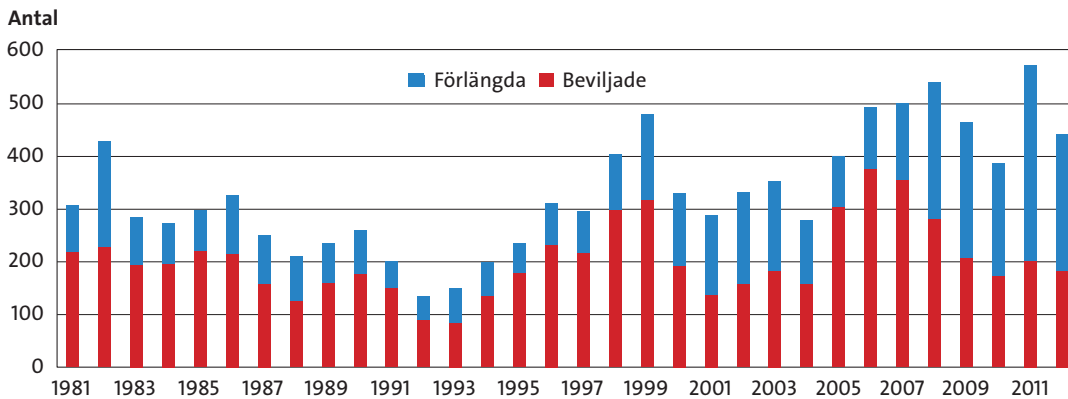

Diagram 16. Areal av beviljade och förlängda inmutningar och undersökningstillstånd 1981–2012 (ej diamant).

Area of claim certificates and exploration permits issued or extended 1981–2012 (diamond excluded).

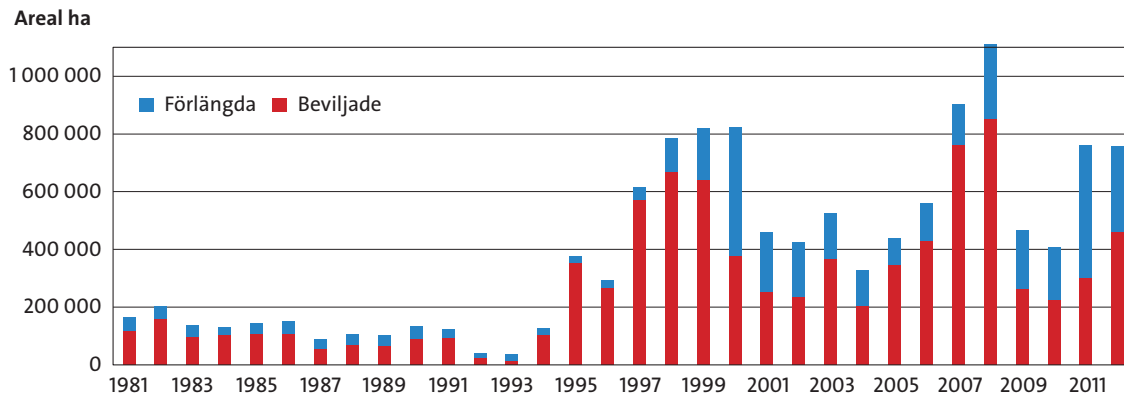
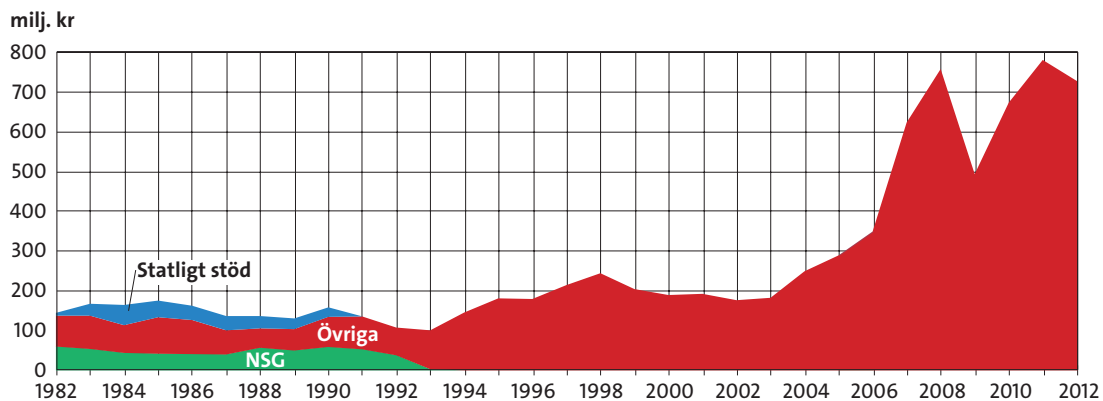

Diagram 17. Prospekteringskostnader i Sverige 1982–2012 (löpande priser).

Value of exploration in Sweden 1982–2012 (million SEK, current price).

Tabell 17. Undersökningstillstånd enligt minerallagen utfärdade år 2012.

Number of exploration permits issued in 2012.

Län	ML 1kap 1§ p1 och 2 ²⁾		ML 1kap 1§ p3 ¹⁾		Summa	
	antal	areal (ha)	antal	areal (ha)	antal	areal (ha)
C Uppsala	1	3 212			1	3 212
E Östergötland			1	16 164	1	16 164
F Jönköping	6	1 852			6	1 852
H Kalmar	4	252			4	252
I Gotland			4	8 535	4	8 535
O Västra Götaland	2	4 199			2	4 199
S Värmland	6	87 180			6	87 180
T Örebro	3	1 080			3	1 080
U Västmanland	3	13 813			3	13 813
W Dalarna	17	14 379			17	14 379
X Gävleborg	31	22 882			31	22 882
Y Västernorrland	3	2 049			3	2 049
Z Jämtland	8	16 487			8	16 487
AC Västerbotten	24	48 285			24	48 285
BD Norrbotten	69	221 666	1	225	70	221 891
Summa	177	437 336	6	24 924	183	462 260

1) Minerallagen 1 kap 1 § p 3 omfattar olja, gasformiga kolväten och diamant.

2) Minerallagen 1 kap 1 § p 1 & p 2 omfattar alla övriga i lagen uppräknade mineraliska ämnen utom olja, gasformiga kolväten och diamant.

Tabell 18. Undersökningstillstånd som förlängts år 2012.

Exploration permits extended in 2012.

Län	ML 1kap 1§ p1 och 2 ²⁾		ML 1kap 1§ p3 ¹⁾		Summa	
	antal	areal (ha)	antal	areal (ha)	antal	areal (ha)
C Uppsala	5	2 299			5	2 299
F Jönköping	5	893			5	893
H Kalmar	1	1 100			1	1 100
O Västra Götaland	18	17 144			18	17 144
S Värmland	4	3 627			4	3 627
T Örebro	17	10 975			17	10 975
U Västmanland	33	23 212	18	53 582	51	76 794
W Dalarna	4	4 275			4	4 275
X Gävleborg	5	746			5	746
Y Västernorrland	1	113			1	113
Z Jämtland	19	17 149			19	17 149
AC Västerbotten	73	83 385			73	83 385
BD Norrbotten	55	76 760			55	76 760
Summa	240	241 678	18	53 582	258	295 260

1) Minerallagen 1 kap 1 § p 3 omfattar olja, gasformiga kolväten och diamant.

2) Minerallagen 1 kap 1 § p 1 & p 2 omfattar alla övriga i lagen uppräknade mineraliska ämnen utom olja, gasformiga kolväten och diamant.

Tabell 19. Bearbetningskoncessioner som beviljats under år 2012.

Number of exploitation concessions issued or extended in 2012.

Benämning, företag	Kommun	Län	Koncessionsmineral	Areal (ha)
Bearbetningskoncessioner för nya gruvor				
Viscaria K nr 3	Kiruna	BD	guld, järn, koppar, silver, zink	116
Viscaria K nr 4	Kiruna	BD	guld, järn, koppar, silver, zink	30
Kiirunavaara K nr 3	Kiruna	BD	järn	10
Twistbogruvan *	Smedjebacken	W	bly, guld, koppar, mangan, silver, volfram, zink	11
Gladhammar K nr 1	Västervik	H	guld, koppar, silver, vismut	8
Rönnbäcken K nr 3 *	Storuman	AC	guld, järn, kobolt, krom, nickel, palladium, platina, silver	144
Summa				319
Utmål omvandlat till bearbetningskoncession				
Lovisagruvan K nr 2	Lindesberg	T	antimon, bly, guld, järn, kobolt, koppar, mangan, silver, vismut, zink	88

*Överklagad.

Tabell 20. Gällande bearbetningskoncessioner vid 2012 års utgång.

Existing exploitation concessions at the end of 2012.

	Län	Antal bearbetningskoncessioner		Gällande vid årets slut
		Upphörda	Tillkomna	
C*	Uppsala			3
E	Östergötland			2
H	Kalmar		1	1
M	Skåne			3
S	Värmland			1
T	Örebro		1	4
U	Västmanland			
W	Dalarna			25
X	Gävleborg			5
Y	Västernorrland			1
Z	Jämtland			3
AC	Västerbotten		1	67
BD	Norbotten		3	31
Summa		0	6	146

*varav två koncessioner inom Heby kommun som numera tillhör C län.

Tabell 21. Utmål år 2012.

Staked claims in 2012.

Län	Försvarade till utgången av 2012		Försvarade till utgången av 2011	
	Järnmalm	Övrig malm	Järnmalm	Övrig malm
S	Värmland		1	1
T	Örebro		1*	1
X	Gävleborg		2	3
AC	Västerbotten		1	1
Summa	0	5	0	6

*Utmålet Lovisagruvan nr 2 upphörde att gälla under året när Lovisagruvan K nr 2 vann laga kraft.

Metallpriser år 2012

Metal prices in 2012

Tabell 22. 2012 års månadsmedelpriser för avistapriser på koppar, bly och zink vid London Metal Exchange samt motsvarande eftermiddagspriser för guld och silver vid London Market Fixings.

The 2012 monthly average spot price of copper, lead and zinc at the London Metal Exchange and the corresponding afternoon prices for gold and silver at the London Market Fixings.

Månad	Koppar USD/ton	Bly USD/ton	Zink USD/ton	Guld USD/tr oz	Silver USD/tr oz
Januari	9 555	2 094	1 980	1 656	30,77
Februari	9 867	2 126	2 058	1 743	34,28
Mars	9 530	2 062	2 035	1 674	32,96
April	9 497	2 063	1 996	1 650	31,57
Maj	8 926	1 999	1 930	1 586	28,67
Juni	9 045	1 854	1 855	1 597	28,05
Juli	9 621	1 876	1 851	1 594	27,43
Augusti	9 041	1 895	1 814	1 626	28,70
September	8 314	2 169	2 002	1 744	33,61
Oktober	7 347	2 153	1 905	1 746	33,19
November	7 551	2 179	1 904	1 721	32,77
December	7 567	2 275	2 037	1 688	31,96
Medelvärde 2012	7 948	2 061	1 946	1 669	31,16

LKABs malmhamn i Luleå. Foto: Fredric Alm, LKAB.

Diagram 18. Pris- och lagerutvecklingen för koppar vid London Metal Exchange fr.o.m. 2003.
 Development of price and stocks for copper at London Metal Exchange from 2003.

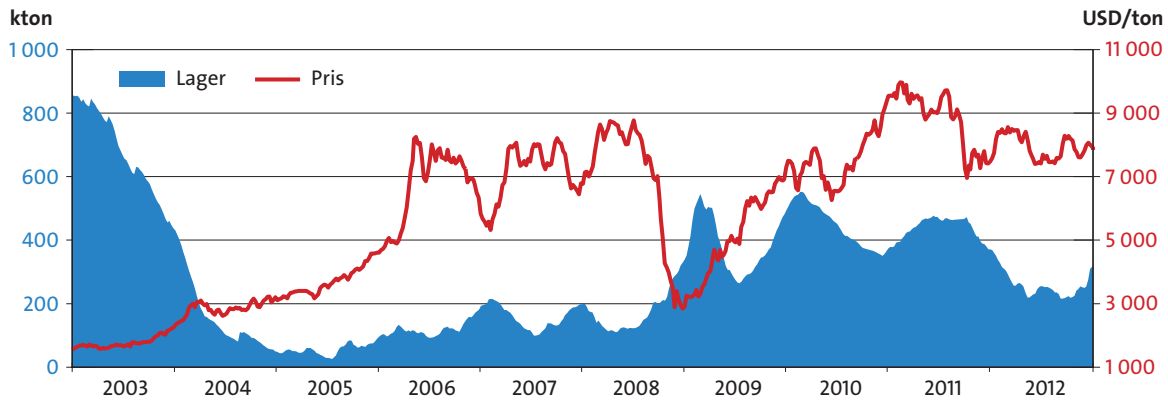

Diagram 19. Pris- och lagerutvecklingen för bly vid London Metal Exchange fr.o.m. 2003.
 Development of price and stocks for lead at London Metal Exchange from 2003.

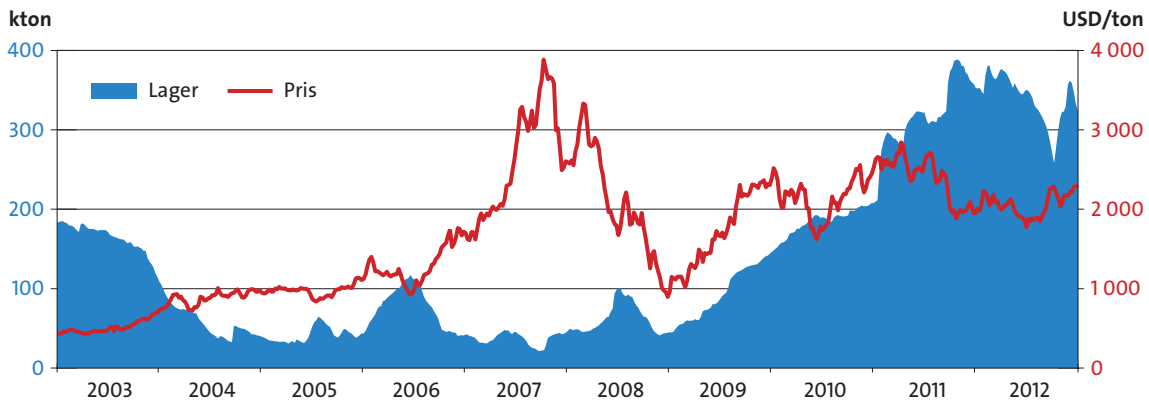

Diagram 20. Pris- och lagerutvecklingen för zink vid London Metal Exchange fr.o.m. 2003.
 Development of price and stocks for zinc at London Metal Exchange from 2003.

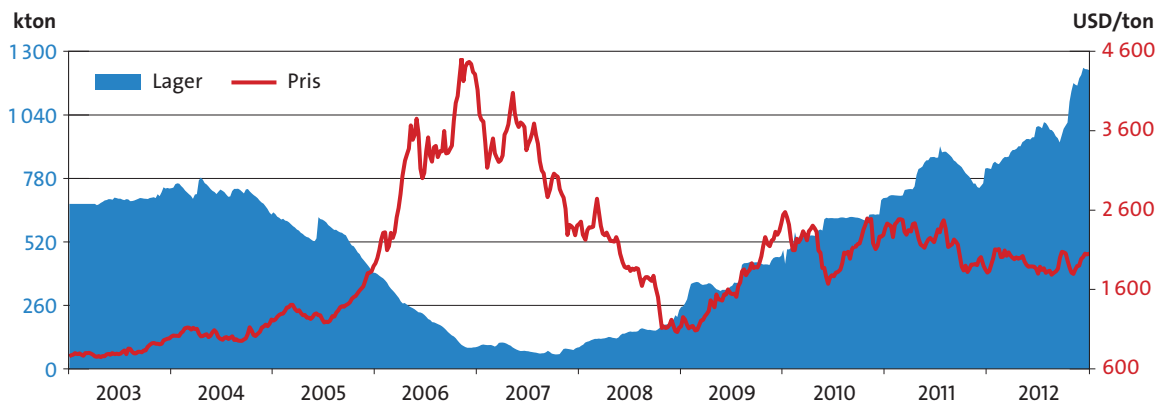

Diagram 21. Prisutvecklingen för guld vid London Bullion Market fr.o.m. 2003.

Development of price for gold at London Bullion Market from 2003.

USD/tr oz

Diagram 22. Prisutvecklingen för silver vid London Bullion Market fr.o.m. 2003.

Development of price for silver at London Bullion Market from 2003.

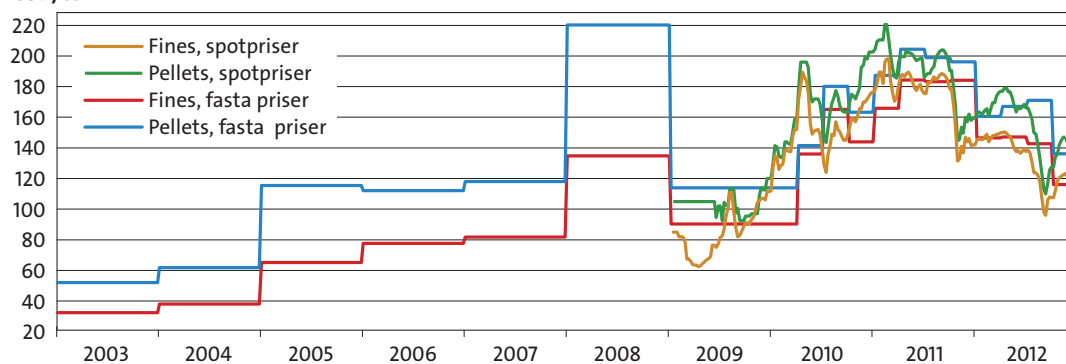
USD/tr oz

Diagram 23. Prisutvecklingen för järnmalm. Kinesiska spotpriser, genomsnittliga kvartalspriser (levererad till kinesisk hamn, järnhalt ca 64 procent).

Development of price for iron ore. Chinese spot prices, average quarterly rates (CFR Main China port, Iron content approx. 64%).

USD/ton

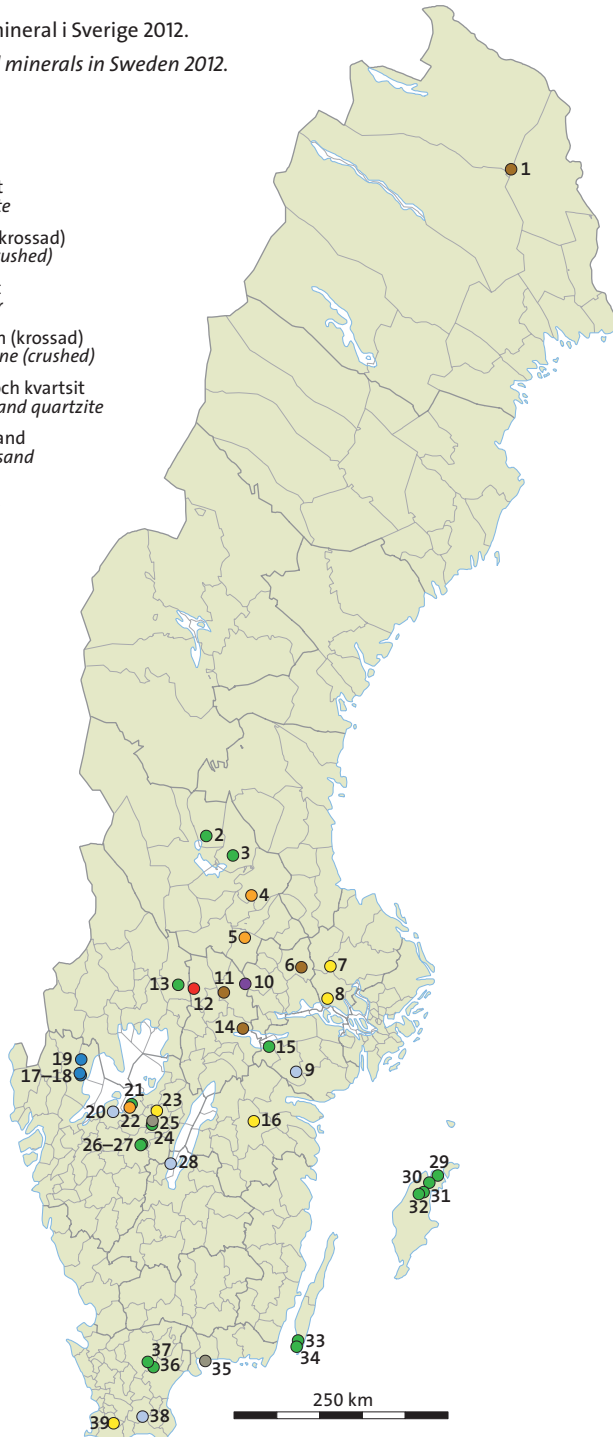

Industrimineral och natursten

Industrial minerals and dimension stone

Industrimineral i Sverige 2012.
Industrial minerals in Sweden 2012.

- Dolomit
Dolomite
- Skiffer (krossad)
Slate (crushed)
- Fältspat
Feldspar
- Kalksten (krossad)
Limestone (crushed)
- Kvarts och kvartsit
Quartz and quartzite
- Kvartssand
Quartz sand
- Diabas
Dolerite
- Lera
Clay
- Övrigt
Other

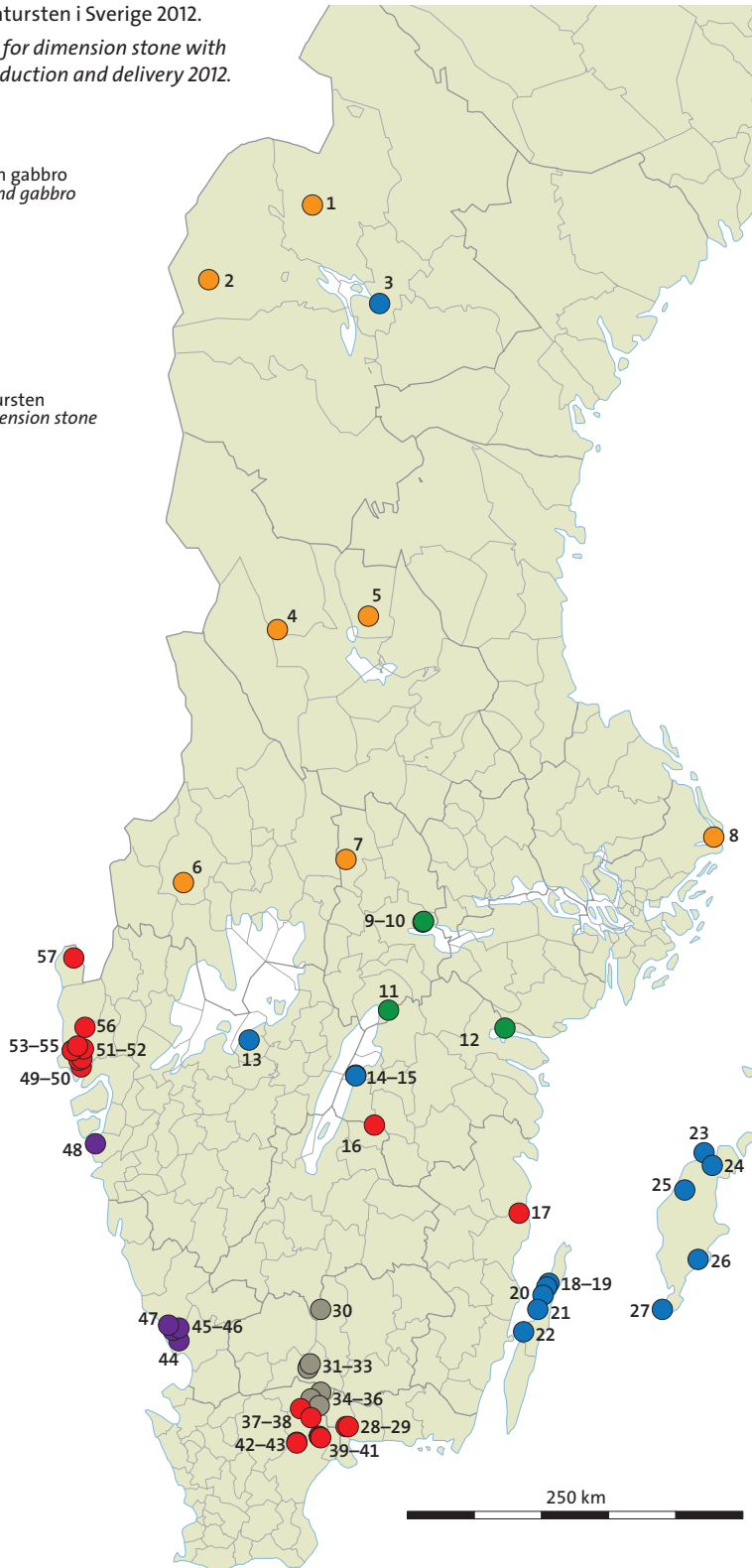
Tabell 23. Täkter för industrimineral med inrapporterad produktion år 2012.

Licensed pits for industrial minerals with reported production 2012.

Nr	Täktnamn	N-koord.	E-koord.	Ort	Mineral/bergart	Företag
1	Masugnsbyn	7497022,751	801189,738	Kiruna	Dolomit	LKAB
2	Kallholn	6781458,394	484586,711	Orsa	Kalksten	Nordkalk AB
3	Jutjärns kalkbrott	6760920,456	513379,584	Rättvik	Kalksten	SMA Mineral AB
4	Falu koppargruva	6718382,844	533595,631	Falun	Järnockra	Stora Kopparbergs Bergslags AB
5	Styggberget	6672975,805	526923,560	Smedjebacken	Övr. ind.min.	Ludvika Bergwerk AB
6	Tistbrottet	6642215,080	587610,996	Sala	Dolomit	Björka Mineral AB
7	Vittinge	6643745,675	618884,771	Heby	Lera	Monier Roofing AB
8	Wappa	6609168,492	616005,999	Enköping	Lera	Wienerberger AB
9	Broby	6530894,562	583511,117	Flen	Kvartssand	Broby Sand AB
10	N. Allmänningbo (Forshammar)	6624098,131	528268,858	Lindesberg	Fältspat	North Cape Minerals AB
11	Fanthyttan	6614323,753	505425,406	Storå	Dolomit	Larsbo Kalk AB
12	Gryhyttan	6618082,437	473341,566	Hällefors	Skiffer(krossad)	Icopal AB
13	Gåsgruvan	6621877,407	456602,055	Filipstad	Kalksten	SMA Mineral AB
14	Björka	6576137,891	526131,532	Örebro	Dolomit	Björka Mineral AB
15	Forsby	6557435,695	554398,918	Vingåker	Kalksten	Nordkalk AB
16	Kallerstad	6477225,108	539019,412	Linköping	Lera	Svenska Lec AB
17	Kilane (Valön)	6524378,339	353830,484	Åmål	Kvartsit	Calderys Nordic AB
18	Ulerud	6526162,677	352609,612	Åmål	Kvartsit	Dalbo Kvartsit AB
19	Flåtungebyn	6541120,114	353878,447	Åmål	Kvartsit	Vargön Alloys AB
20	Råda	6485917,185	388675,617	Lidköping	Kvartssand	Rådasand AB
21	Österplana	6494281,803	408535,637	Götene	Kalksten	Thorsbergs Stenhuggeri AB
22	Arnemossen	6490311,049	406654,231	Götene	Övr. ind.min.	Brattex Mineral AB
23	Horn	6487279,364	435537,605	Skövde	Lera	Horns Tegelbruk
24	Våmb	6472746,884	430634,161	Skövde	Kalksten	Cementa AB/Heidelberg Cement
25	Skövde 4:16 Ryd	6476749,459	430995,990	Skövde	Diabas	Skanska Sverige AB
26	Berga	6451438,716	419974,228	Falköping	Kalksten	SMA Mineral AB
27	Uddagården (Karleby)	6450390,204	418387,500	Falköping	Kalksten	Nordkalk AB
28	Baskarp	6430885,144	450706,527	Habo	Kvartssand	Askania AB
29	Stucks	6421903,318	736051,510	Gotland	Kalksten	SMA Mineral AB
30	Stora Vikers	6414085,296	726935,594	Gotland	Kalksten	Nordkalk AB
31	Västra brottet, Filehajdar	6404068,602	721255,531	Gotland	Kalksten	Cementa AB/Heidelberg Cement
32	Rings 3:1 i Hejnum	6401959,581	716281,174	Gotland	Kalksten	Byggnadshyttan på Gotland
33	Albrunna	6243916,082	589101,321	Mörbylånga	Kalksten	Cementa AB/Heidelberg Cement
34	Ventlinge	6237179,668	587550,624	Mörbylånga	Kalksten	Grönhögens Kalk AB
35	Sternö	6221036,517	490250,654	Karlshamn	Diabas	NCC Roads AB/ Sverige Sydväst
36	Ullstorp	6213608,810	435078,321	Kristianstad	Kalksten	Önnestads Kalkindustri AB
37	Ignaberga	6219219,688	428867,556	Hässleholm	Kalksten	Nordkalk AB
38	Fuglunda	6160810	423969	Sjöbo	Kvartssand	Fyleverken IMB AB

Täkter för natursten i Sverige 2012.
 Licensed pits for dimension stone with
 reported production and delivery 2012.

- Diabas och gabbro
Dolerite and gabbro
- Gnejs
Gneiss
- Granit
Granite
- Kalksten
Limestone
- Marmor
Marble
- Övrig natursten
Other dimension stone

Tabell 24. Täkter för natursten med inrapporterad produktion och leverans år 2012.

Licensed pits for dimension stone with reported production and delivery 2012.

Idnr	Täktnamn	N-koord.	E-koord.	Kommun	Bergart	Företag
1	Nya Finnsäter	7062852	444640	Krokom	Skiffer	Minerva Skiffer AB
2	Gunnarslätten	7011119	375222	Åre	Täljsten	Handöls Täljstens AB
3	Grytan, Vamsta	6996367	491560	Östersund	Kalksten	Ölands Stenförädling AB
4	Mångsbodarna	6773724	424806	Älvdalen	Älvdalskvartsit	Wasasten of Sweden AB
5	Malungsgruvan	6783633	486659	Orsa	Sandsten	Lenners Orsasten
6	Glava (Bråne)	6601045	362598	Arvika	Glimmerskiffer	Glava Skifferbrott, AB
7	Grythytan	6618082	473342	Nora	Skiffer	Icopal AB
8	Vätöberg	6636219	723359	Norrhälje	Granit	Vätö Stenhuggeri AB
9	Ekeberg 1:1	6576138	526132	Örebro	Marmor/dolomit	Borghamns Natursten AB
10	Ekeberg 1:6	6576540	526327	Örebro	Kalksten(marmor)	Borghamns Natursten AB
11	Nedre Knalla 1:6 & 1:5, Lofallet 1:1	6515982	503266	Askersund	Kalksten(marmor)	Borghamns Natursten AB
12	Oxåker	6504342	582681	Norrköping	Marmor/kalcit	Borghamns Stenförädling AB
13	Österplana	6494282	408536	Götene	Kalksten	Thorsbergs Stenhuggeri AB
14	Bårstad	6471139	481612	Vadstena	Kalksten	Borghamns Stenförädling AB
15	Västerlösa	6470939	481615	Vadstena	Kalksten	Borghamns Natursten AB
16	Kungshult, Bänarp	6437706	494508	Tranås	Granit	Svimpex Granit AB
17	Flivik	6378707	593830	Oskarshamn	Granit	Emmaboda Granit AB
18	Gillberga	6331147	614798	Borgholm	Kalksten	Naturstenskompniet
19	Stenninge	6328609	613189	Borgholm	Kalksten	Sjöström Stenförädling AB
20	Lofta	6323174	610993	Borgholm	Kalksten	Lars Johanssons Stenhuggeri
21	Alböke	6313663	607298	Borgholm	Kalksten	Mysinge Stenhuggeri AB
22	Greby 9:1	6298234	598079	Borgholm	Kalksten	Anders Unosson
23	Gannarve i Hall	6421222	719151	Gotland	Kalksten	Harald Johansson
24	Norrvinge	6412560	724804	Gotland	Kalksten	Slite Stenhuggeri AB
25	Suderbys	6395850	706205	Gotland	Kalksten	Hans Vistrand
26	Siglajvs	6348702	716024	Gotland	Kalksten	Arnes Maskinstation AB
27	Hallbjäns	6314434	692122	Gotland	Kalksten	Gotlands Kalk & Stenfabrik AB
28	Grännum	6232059	477742	Olofström	Granit	Yngve Johansson
29	Boa 1:2	6232290	479346	Olofström	Granit	Natursten Bo Nilsson
30	Hjortsjö	6311842	459716	Värnamo	Diabas	Svimpex Granit AB
31	Såganäs	6272867	451978	Älmhult	Diabas	Mixment AB
32	Brännhult	6271380	451346	Älmhult	Diabas	Emmaboda Granit AB
33	Sutareboda 2:1	6274528	453058	Älmhult	Diabas	Svimpex Granit AB
34	Duvhult	6255471	460179	Osby	Diabas	Emmaboda Granit AB
35	Hägghult	6250799	453887	Osby	Diabas	Emmaboda Granit AB
36	Gylsboda	6246468	459569	Osby	Diabas	Emmaboda Granit AB
37	Ekeröd	6243829	446896	Östra Göinge	Syenit	Svimpex Granit AB
38	Sporrakulla 1:1	6238164	453812	Östra Göinge	Granit	Emmaboda Granit AB
39	Vånga 89:3	6225365	459620	Kristianstad	Granit	Svimpex Granit AB
40	Vånga 2:2 mfl	6225004	460191	Kristianstad	Granit	Emmaboda Granit AB
41	Vånga 23:1-4, 24:2-11	6224587	460491	Kristianstad	Granit	Emmaboda Granit AB
42	Hanaskog (Bokalyckan)	6221278	444478	Östra Göinge	Granit	Naturstenskompniet
43	Bjälöv	6220731	444443	Kristianstad	Granit	Svimpex Granit AB
44	Plönninge	6289239	363568	Halmstad	Gnejs	Halmstad Gnejs HB
45	Toften	6296395	359296	Halmstad	Gnejs	Kurt Fajersson
46	Bårarp-Nygård	6297763	363478	Halmstad	Gnejs	Emmaboda Granit AB
47	Eftra Svenstorp	6299977	356305	Falkenberg	Gnejs	Hallands-Sten AB
48	Tjuvkil 2:157	6422423	305331	Kungälv	Gnejs	Johan Backman

Idnr	Täktnamn	N-koord.	E-koord.	Kommun	Bergart	Företag
49	Nolby 1:24, Brastads-Häller	6474916	294829	Lysekil	Granit	Stenbrottet i Nolby AB
50	Prästtorp	6485714	288533	Lysekil	Granit	Hallindens Granit AB
51	Vese	6479363	293083	Lysekil	Granit	Leif Nicklasson
52	Broberg	6480158	295246	Lysekil	Granit	Emmaboda Granit AB
53	Bjälkebräcka, Gröv, Skarstad	6487008	296413	Lysekil	Granit	Hallindens Granit AB
54	Valla	6485714	288533	Sotenäs	Granit	Hallindens Granit AB
55	Fålbengsröd	6489056	292190	Sotenäs	Granit	Bohusläns Koop. Stenind. Ek För
56	Alnäs	6501709	297235	Tanum	Granit	Hallindens Granit AB
57	Näsinge-Vässby, Mällegården	6548618	288793	Strömstad	Granit	Bohusläns Koop. Stenind. Ek För

Tabell 25. Leveranser av i Sverige brutna industrimineralråvaror 2003–2012.

Deliveries of industrial minerals quarried in Sweden 2003–2012.

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
	kton	kton	kton	kton	kton	kton	kton	kton	kton	kton
Skiffer (krossad)	16	15	16	14	18	16	15	14	8	10
Fältspat (kv/fsp)	44	38	30	24	25	22	18	22	30	27
Dolomit	469	476	574	517	575	653	505	396	483	429
Kalksten (krossad)	8 600	8 590	8 934	9 061	9 231	8 702	6 696	6 923	7 317	7 385
Kvarts/kvartsit	126	221	175	104	144	151	56	85	163	101
Kvartssand	605	637	691	744	762	783	579	622	629	629
Talk/täljsten	7	8	7	6	7	4	4	4	3	0
Diabas	180	184	159	153	166	155	160	228	261	215
Lera	253	289	155	311	332	359	293	286	230	231
Övriga industrimineral	18	16	43	6	9	6	8	3	4	3
Summa industrimineral:	10 318	10 475	10 784	10 941	11 269	10 851	8 334	8 855	9 703	9 030

Anm.: Uppgifterna baseras på enkätsvar från företagen, men är till viss del uppskattat av SGU.

Tabell 26. Uppskattat värde av i Sverige brutna industrimineral (säljbara produkter) åren 2003–2012.

Estimated value of industrial minerals (saleable products) quarried in Sweden 2003–2012.

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Bergart eller mineral	Mkr	Mkr	Mkr	Mkr	Mkr	Mkr	Mkr	Mkr	Mkr	Mkr
Skiffer (krossad)	6	6	7	7	9	9	8	8	7	11
Fältspat (kv/fsp)	29	29	23	24	24	20	17	22	26	23
Dolomit	95	95	118	122	127	136	88	118	149	157
Kalksten	1 649	1 672	1 647	1 899	1 941	2 210	1 865	2 671	2 859	2 966
Kvarts/kvartsit	10	17	17	11	16	17	7	13	22	20
Kvartssand	125	113	123	141	143	145	105	141	143	137
Talk/täljsten	8	8	9	10	8	6	8	5	4	0
Diabas	12	14	13	14	15	14	10	17	19	16
Lera	12	12	6	13	14	18	192	178	162	156
Övriga industrimineral	25	24	27	19	18	14	11	16	20	12
Summa industrimineral	1 972	1 990	1 992	2 260	2 315	2 589	2 311	3 210	3 444	3 498

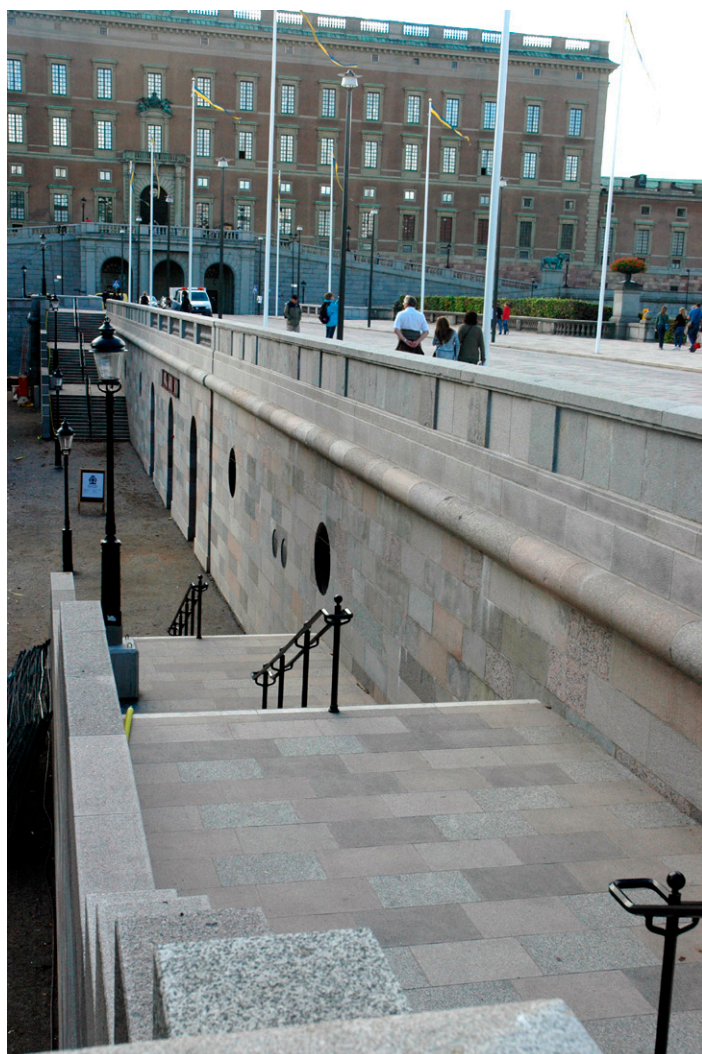
Tabell 27. Brytning och leveranser av natursten (block och plattor) år 2012.

Quarrying and deliveries of dimension stone in 2012.

Bergart	Antal täkter		Antal företag		Brytning totalt		Levererad natursten		Utbyte*		Värde** av levererad natursten	
	2012	2011	2012	2011	2012 kton	2011 kton	2012 kton	2011 kton	2012 %	2011 %	2012 Mkr	2011 Mkr
Diabas och gabbro	7	6	3	4	190	264	33	41	17	19	64	80
Gnejs	5	6	5	6	222	159	15	30	7	15	23	30
Granit	21	20	10	10	391	491	79	92	20	19	86	98
Kalksten (marmor)	18	19	14	14	38	53	21	23	55	46	28	26
Blocksten övrigt	6	6	6	6	50	47	19	11	38	24	25	16
Summa		57		40		1014	167	197			226	250
Summa inklusive restprodukter							1346	1253			234	258

* Med utbyte avses leveransens andel av det brutna under året

** Delvis uppskattat av SGU

Norrbron är den äldsta bevarade stenbron i Stockholm. Bygget av den norra brodelen startade 1787 och grundstenen lades av Gustav III. Mellan 2007 och 2010 genomgick den en omfattande renovering och kunde återinvigas av kronprinsessan Victoria den 23 januari 2010. Stenleverantörer under den senaste renoveringen var Emmaboda Granit AB, Hallinden Granit AB och Naturstenskompaniet med bland annat följande sten-sorter: Kulla, Flivik Broberg Vånga, Kasinge, Bårarp och Grå Bohus. Foto: Christer Kjellén.

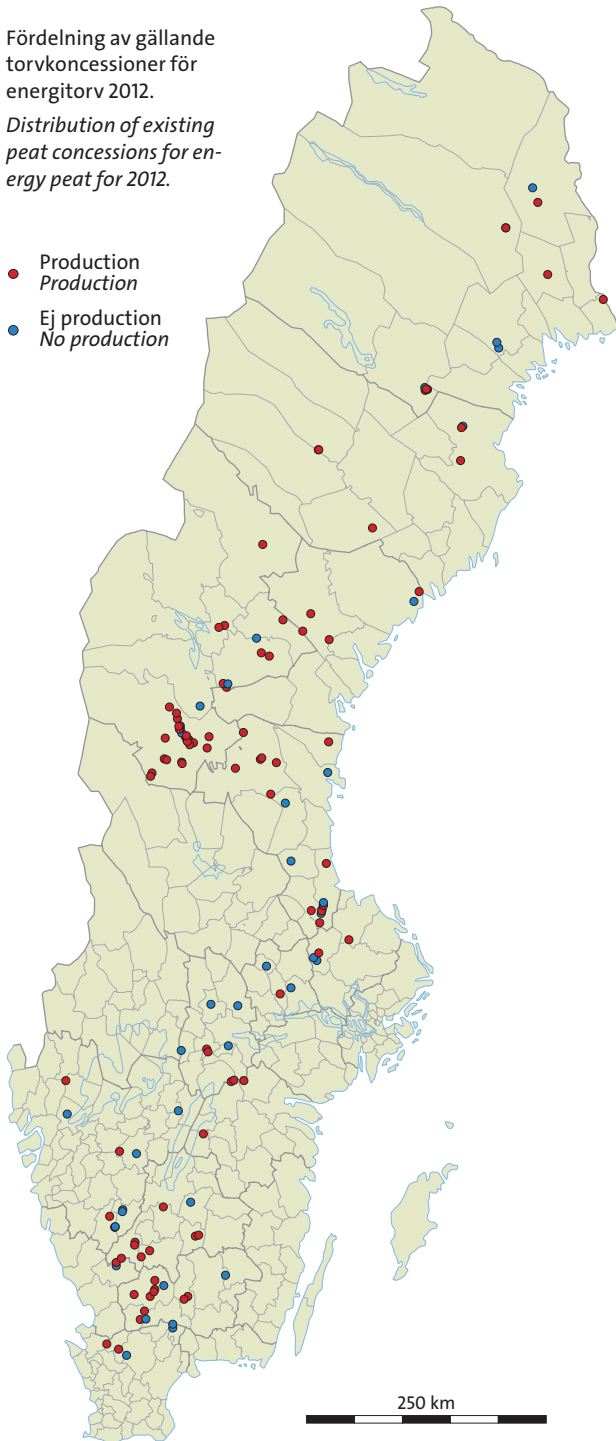
Energitorv

Energy peat

Fördelning av gällande torvkoncessioner för energitorv 2012.

Distribution of existing peat concessions for energy peat for 2012.

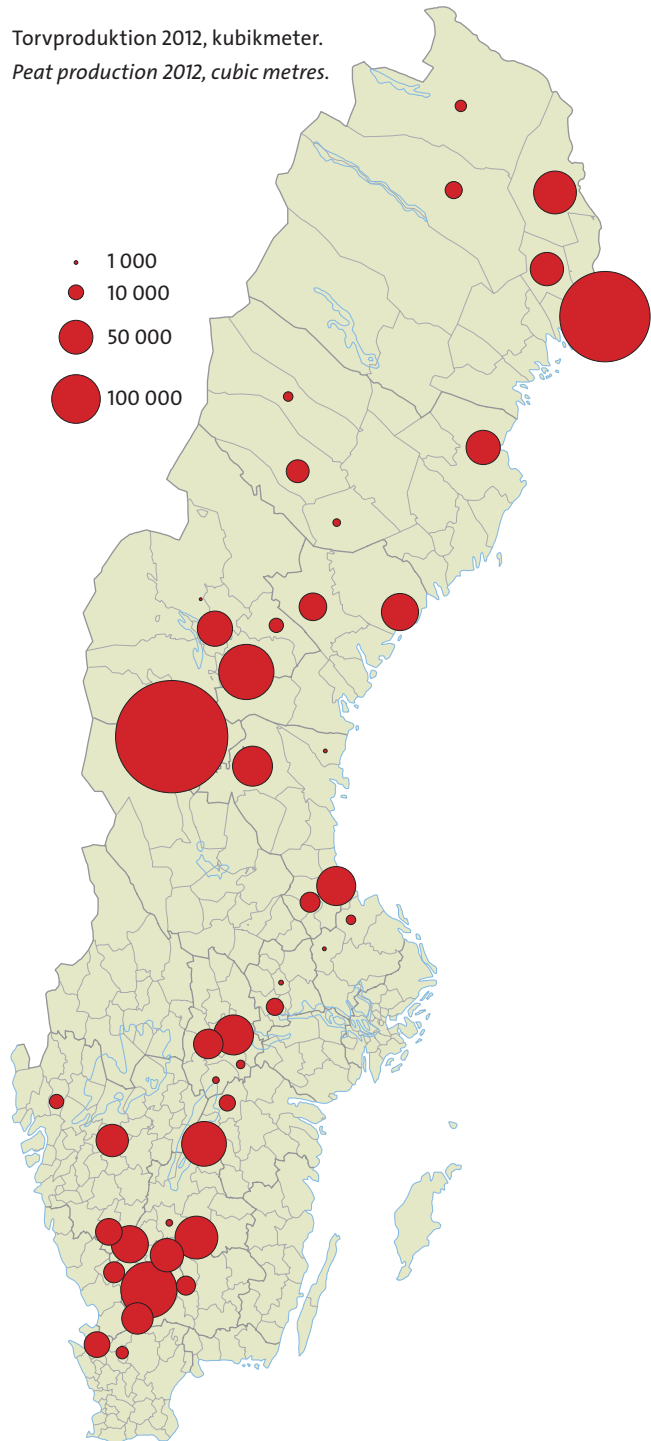
- Production
- Ej production
- No production

Torvproduktion 2012, kubikmeter.

Peat production 2012, cubic metres.

- 1 000
- 10 000
- 50 000
- 100 000

Tabell 28. Tillstånd enligt lagen om vissa torvfyndigheter och produktion av energitorv år 2012.

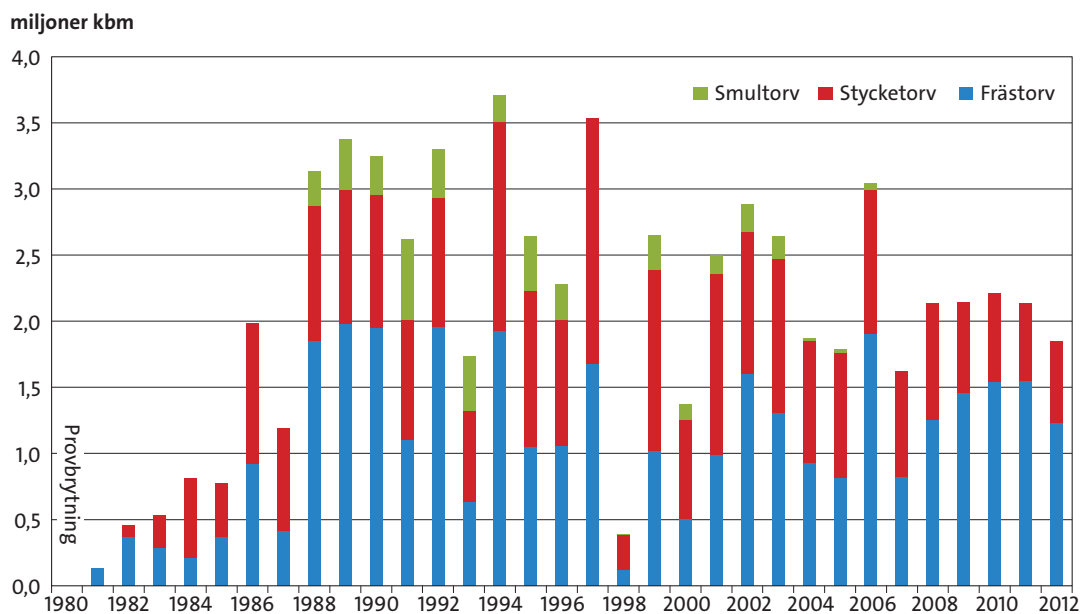
Permits according to the Act on Certain Peat Deposits and Production of Energy peat in 2012.

Län	Koncessionslagda ytor med produktion 2012		Producerad energitorv Kvantitet (tusen kbm)
	Antal	Areal (ha)	
Uppsala	1	205	4
Östergötland	2	354	77
Jönköping	8	1 267	149
Kronoberg	9	1 219	156
Skåne	2	186	29
Halland	1	240	16
Västra Götaland	5	775	68
Örebro	4	1 009	91
Västmanland	3	253	13
Gävleborg	12	2 340	134
Västernorrland	2	1 151	71
Jämtland	41	7 753	579
Västerbotten	6	4 201	64
Norrbottn	6	2 521	398
Summa år 2012	102	23 473	1 847
Summa år 2011	129	28 173	2 139

Totalt bruten energitorvkvantitet år 2012 motsvarar ca 1 620 000 MWh (år 2011 ca 1 926 000 MWh).

Diagram 24. Till SGU inrapporterad produktion av energitorv 1980–2012.

To SGU reported production of energy peat in 1980–2012.

Riksintressen

National interests

HUSHÅLLNINGSBESTÄMMELSERNA

Hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap. miljöbalken syftar till att mark- och vattenområden ska användas för det eller de ändamål för vilka områdena är mest lämpade med hänsyn till beskaffenhet och läge samt föreliggande behov. Dessa grundläggande bestämmelser för hushållningen med landets mark- och vattenområden ska tillämpas vid planering och tillståndsprövning enligt bl.a. plan- och bygglagen, miljöbalken och minerallagen.

Hushållningsbestämmelserna handlar både om bevarandebestämmelser och om nyttjandebestämmelser. Det rör sig om mark- och vattenområden som har olika skyddsbehov, t.ex. för att de är känsliga ur ekologisk synpunkt, innehåller värdefulla mineral eller är särskilt lämpliga för industriplanering. Syftet är att redovisa vilka intressen som har särskild betydelse för olika samhällsintressen och som därför ska ges ett försteg framför andra intressen när frågor om markanvändning ska avgöras. Bestämmelserna utgör ett stöd för beslutande organ vid konflikter mellan olika intressen.

OMRÅDEN AV RIKSINTRESSE FÖR MINERALUTVINNING

Av 3 kap. 7 § andra stycket miljöbalken framgår att områden som innehåller fyndigheter av ämnen eller material som är av riksintresse ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra utvinningen av dessa. Inom sådana områden får kommunerna och de statliga myndigheterna inte planera för eller lämna tillstånd till verksamheter som kan förhindra eller påtagligt försvåra ett utnyttjande av resurserna.

Av förordningen (1998:896) om hushållning med mark- och vattenområden m.m. framgår att SGU efter samråd med Boverket och länsstyrelsen i skriftlig form ska lämna underlag till länsstyrelserna om områden som är av riksintresse avseende ämnen och material för landets materialförsörjning.

Det underlag (”utpekanden” av riksintresseområden) som SGU beslutar om, riktar sig till länsstyrelsen och utgör ett planeringsunderlag som länsstyrelsen och

kommunen har att ta hänsyn till i den långsiktiga planeringsprocessen. Områden av riksintresse ska tas in i den kommunala översiktsplanen.

OMRÅDEN MED RIKSINTRESSANTA ÄMNEN OCH MATERIALFYNDIGHETER

Antalet nu gällande riksintressen uppgår till 138 stycken. Av dessa har hittills (maj 2013) 82 stycken detaljgränssats och utmärkts på karta. Övriga har lägesbestämts med en centrumkoordinat. SGU arbetar löpande med att detaljgränsa fyndigheter som hittills endast utmärkts med en koordinatsatt punkt. Dessutom tar SGU initiativ till detaljgränssning av nyupptäckta fyndigheter.

KRITERIER FÖR BEDÖMNING AV OMRÅDEN AV RIKSINTRESSE

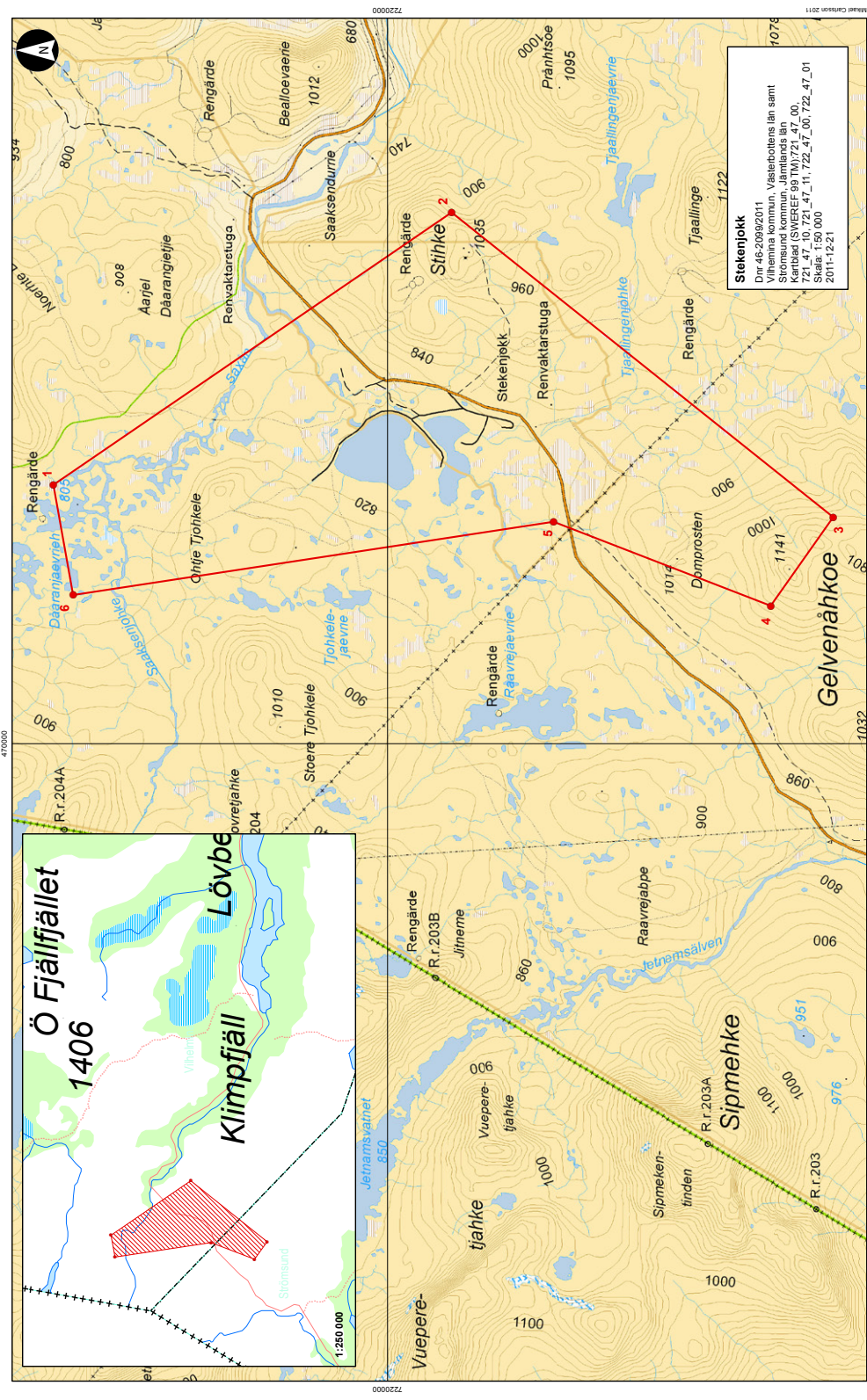
Med utgångspunkt bl.a. i det som sägs i förarbetena till hushållningsförordningen använder SGU ett antal kriterier till stöd för sin bedömning av huruvida ett visst område kan sägas vara så betydelsefullt för mineralutvinning att det ska pekas ut som riksintressant. Bland faktorerna som SGU beaktar är den aktuella fyndighetens betydelse för landets försörjningsberedskap, hur väldokumenterad den är, om fyndigheten har speciella materialegenskaper samt om den utgör en unik naturtillgång. Bedömningarna görs utifrån ett långsiktigt perspektiv.

Inom SGU pågår ett internt arbete med att se över de kriterier för utpekanden av riksintressen för värdefulla ämnen och material som har använts under 20 års tid, och som nämnts ovan. SGU överväger bl.a. om kriterier som att det aktuella ämnet eller materialet ska ha betydelse för samhällets behov, ha speciella egenskaper, vara väl undersökt och dokumenterat samt även bör kunna ge förutsättningar för en god resurshushållning, skulle kunna användas till stöd för bedömningen av om ett område är riksintressant. Tillsvidare använder SGU dock de befintliga kriterierna vid utpekanden av riksintressanta områden enligt 3 kap. 7 § andra stycket miljöbalken.

DETALJAVGRÄNSNING

Ett ärende angående detaljavgränsning inleds med framtagande av geologiskt underlagsmaterial för fyndigheten. Därefter besöks vanligen fyndighetens ägare, fyndigheten besiktigas och en preliminär avgränsning tas fram. Faktorer som beaktas är desamma som vid utpekande av ett nytt riksintresseområde, dvs. fyndighetens betydelse för landets försörjningsberedskap, hur väldokumenterad den är, dess speciella material-

egenskaper samt om den utgör en unik naturtillgång. Avgränsningen görs utifrån ett mycket långsiktigt perspektiv (ca 50–100 år). Efter kartritning och koordinatsättning med arealberäkning remitteras förslaget på avgränsning av fyndigheten till länsstyrelsen och Boverket. Beroende på vad remissinstanserna har för synpunkter kan ytterligare justering av förslaget aktualiseras. Därefter lämnar SGU uppgifterna till berörd länsstyrelse i form av ett beslut.

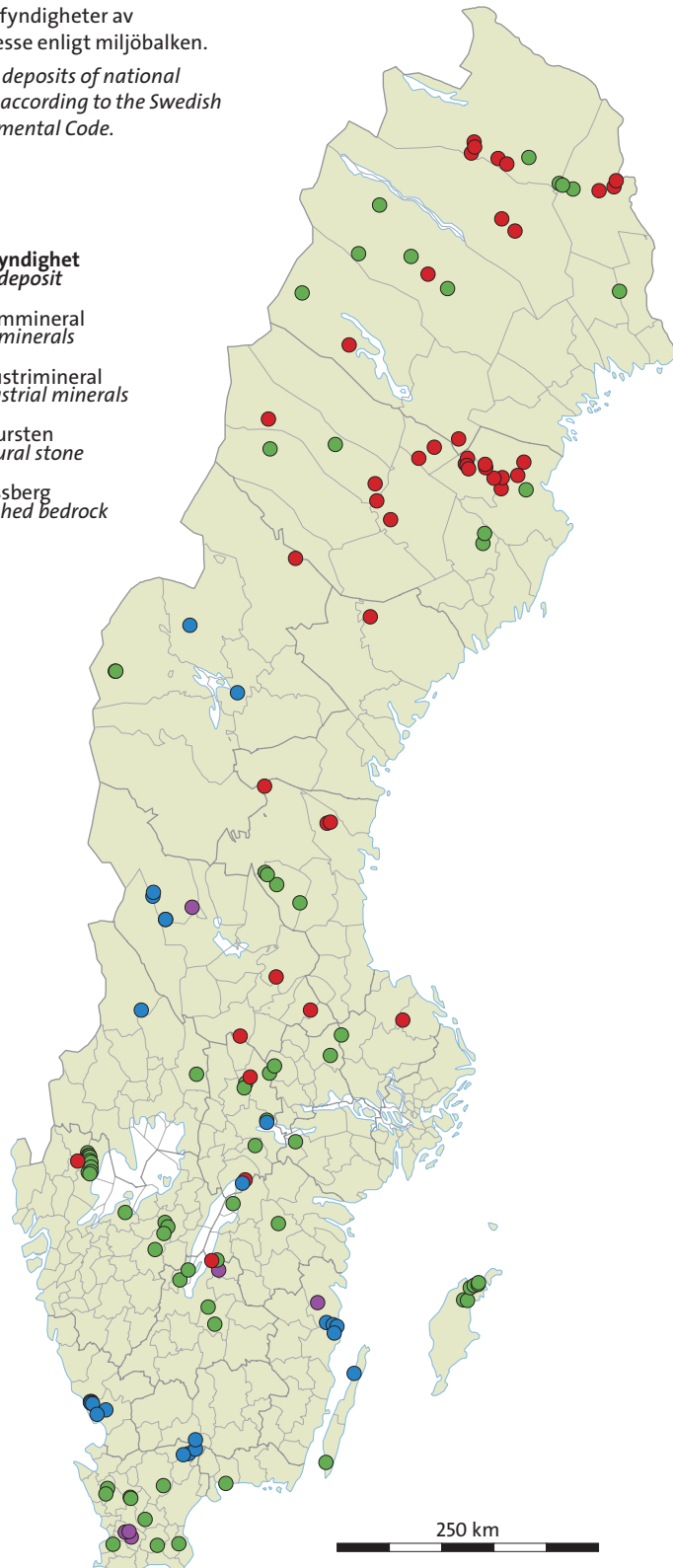
Riksstressant fyndighet enligt 3 kap. 7 § andra stycket miljöbalken i Västerbottens län samt Jämtlands län.
 Mineral deposit of nation interest in Västerbotten and Jämtland counties, according to chapter 3, section 7, second paragraph of the Swedish Environmental Code.

Mineralfyndigheter av riksintresse enligt miljöbalken.

Mineral deposits of national interest according to the Swedish Environmental Code.

Typ av fyndighet
Type of deposit

- Malmineral
Ore minerals
- Industrimineral
Industrial minerals
- Natursten
Natural stone
- Krossberg
Crushed bedrock

Tabell 29. Riksintressanta mineralfyndigheter per län.

Mineral deposits of national interest, per county.

Fyndighetens eller förekomstens namn	Kommun	Materialtyp	X-koord.	Y-koord	Användning och kommentar
Uppsala län					
Dannemora*	Östhammar	Järnmalm	6 677 845	658 254	Mineraliskt ämne enl. minerallagen
Banmossen	Heby	Wollastonit	6 662 492	598 461	Keramisk industri
Södermanlands län					
Forsby*	Vingåker	Kalksten	6 557 436	554 399	Filler i bl.a. pappersindustrin
Östergötlands län					
Lemunda	Motala	Sandsten	6 496 181	494 207	Råvara för glastillverkning
Gärstad*	Linköping	Lera	6 477 225	539 019	Råvara för lättklinkertillverkning
Jönköpings län					
Norra Kärr*	Jönköping	Alkalina bergarter	6 440 965	474 476	Innehåller sällsynta jordartsmetaller
Adelöv-Nostorp*	Tranäs	Porfyr	6 430 844	480 795	För krossändamål
Karsbo-Fågelpar*	Nässjö	Kvartsit	6 394 445	471 233	Råvara för glas- och metallurgisk industri
Hjärtsöla-Almesåkra-Norrgård*	Nässjö	Kvartsit	6 378 030	477 825	.."
Brogården*	Habo	Specialsand	6 420 600	443 232	Råvara för tillverkning av eldfast material, filtersand till vattenrening
Baskarp*	Habo	Specialsand	6 430 892	451 306	Specialsand för gjuterier och glasfibertillverkning
Kalmar län					
Stormandebo	Västervik	Porfyr	6 400 368	578 376	Krossberg, hög kvalitet
Tribbhult	Västervik	Granit	6 380 928	587 155	Byggnads- och monumentsten
Flivik	Oskarshamn	Granit	6 378 707	593 830	.."
Hökhult	Oskarshamn	Granit	6 376 949	597 300	.."
Götebo	Oskarshamn	Granit	6 370 671	594 775	.."
Gillberga*	Borgholm	Kalksten	6 331 097	614 779	.."
Albrunna*	Mörbylånga	Kalksten	6 243 976	588 271	Råvara för specialcement
Gotlands län					
Filehajdar*	Gotland	Kalksten	6 404 793	720 827	Råvara för cementindustrin
Västra brottet*	Gotland	Kalksten	6 403 914	725 067	Råvara för cementindustrin
Storugns-Klinthagen*	Gotland	Kalksten	6 416 818	727 203	Insatsråvara för kemisk industri, järn- och stålindustri
Fleringe*	Gotland	Kalksten	6 419 025	731 126	Kalk- och kalkbrukstollverkning
Rute*	Gotland	Kalksten	6 420 137	734 713	Insatsråvara för kemisk industri, järn- och stålindustri
Stucks*	Gotland	Kalksten	6 421 625	735 600	Insatsråvara för kemisk industri, järn- och stålindustri
Blekinge län					
Stärnö*	Karlshamn	Diabas	6 222 391	490 540	Råvara vid mineralullstillverkning
Skåne län					
Hägghult*	Osby	Hyperit/diabas	6 250 799	453 887	Byggnads- och monumentsten
Duvhult*	Osby	Hyperit/diabas	6 255 470	460 129	.."
Boalt	Östra Göinge	Hyperit/diabas	6 249 634	448 353	.."
Vånga*	Kristianstad	Granit	6 264 565	460 023	Byggnads- och monumentsten
Ignaberga*	Hässleholm	Kalksten	6 219 023	429 120	Industriråvara (hög kvalitet)
Måsalykke*	Tomelilla	Anatas	6 162 687	445 369	Råvara färg- och gjuteriindustrin

Fyndighetens eller förekomstens namn	Kommun	Materialtyp	X-koord.	Y-koord	Användning och kommentar
Billinge*	Klippan	Kaolin	6 207 451	396 870	Råvara i pappersindustrin
Kvarnby*	Malmö	Kritkalksten	6 161 488	380 814	Filler (särskilt beslut tidigare)
Bjuv	Bjuv	Lera	6 215 687	374 635	Eldfast lera
Önnemo*	Lund	Gnejs	6 168 692	398 721	Viktig bergtäkt
Hardeberga/Rögle*	Lund	Kvartsitisk sandsten	6 173 619	392 667	Vägbyggnadsändamål
Lyby	Hörby	Kvartsitisk sandsten	6 185 839	412 015	Industriråvara (hög kvalitet)
Bjuv/Åstorp	Bjuv/Åstorp	Lera	6 210 374	373 248	Klinkrande lera
Billinge*	Eslöv/Höör	Kaolinlera	6 206 657	397 279	Råvara i pappersindustrin
Eriksdal*	Sjöbo	Kvartssand	6 160 491	424 104	Kvalificerade industriändamål
Skrylle*	Lund	Kvartsitisk sandsten	6 173 960	396 161	Vägbyggnadsändamål
Hallands län					
Vreda	Falkenberg	Hallandsgnejs	6 300 900	358 244	Byggnads- och monumentsten
Svenstorp	Falkenberg	Hallandsgnejs	6 299 937	357 105	..
Vastad*	Falkenberg	Hallandsgnejs	6 300 897	357 124	..
Åskered	Falkenberg	Hallandsgnejs	6 299 700	358 208	..
Åskered	Falkenberg	Hallandsgnejs	6 299 043	357 616	..
Bårarp	Halmstad	Hallandsgnejs	6 298 360	358 973	..
Nannarp	Halmstad	Hallandsgnejs	6 292 519	372 235	..
Västra Götalands län					
Dalen	Bengtsfors/ Åmål	Kvartsit	6 544 116	351 154	Basråvara inom ferroleg.ind., eldfasta, keramiska produkter samt specialsten till industrin
Tansjön	Bengtsfors/ Åmål	..	6 541 566	351 894	..
Fengerfors	Åmål	..	6 541 577	352 803	..
Fröskog	Åmål	..	6 540 127	353 541	..
Korpeknatten	Bengtsfors/ Åmål	..	6 536 745	353 282	..
Norra Kuvetjärnet	Åmål	..	6 534 903	354 683	..
Fjällen-Dalberget	Åmål	..	6 530 073	354 501	..
Kilane	Åmål	..	6 526 030	354 850	..
Valön	Åmål	..	6 523 659	353 889	..
Livarebo-Ulerud*	Mellerud/Åmål	..	6 525 077	352 123	..
Dingelvik	Bengtsfors	Koppar, silver	6 535 827	341 799	Mineraliskt ämne enl. minerallagen
Billingsyd*	Skövde	Diabas	6 476 894	428 066	Råvara vid mineralullstillverkning
Våmb*	Skövde	Kalksten	6 472 427	430 618	Råvara för cementindustrin
Råda*	Lidköping	Specialsand	6 485 917	388 676	Specialsand för gjuterier Filtersand till vattenrening
Rådene*	Skövde	Kalksten	6 466 089	427 196	Råvara för cementindustrin
Uddagården*	Falköping	Kalksten	6 450 390	418 388	..
Värmlands län					
Gåsgruvan*	Filipstad	Kalksten	6 621 818	456 714	Råvara i pappersindustrin. Metallurgisk industri och miljöändamål
Hålsjöberg*	Torsby	Kyanit	6 684 185	402 066	Byggnadssten, aluminiumråvara och keramisk råvara
Örebro län					
Zinkgruvan*	Askersund	Zinkblände, blyglans, silver	6 519 414	506 023	Mineraliskt ämne enl. minerallagen
Forshammar	Lindesberg	Fältspat, kvarts	6 624 048	528 249	Råvara keramiska industrin

Fyndighetens eller förekomstens namn	Kommun	Materialtyp	X-koord.	Y-koord	Användning och kommentar
Hällabrottet	Kumla	Sandsten	6 553 214	515 212	Råvara till byggmaterial
Björkaverken/ Glanshammar*	Örebro	Dolomitmarmor	6 578 336	526 005	Hög kvalitet, filler
Lillkyrka*	Örebro	Marmor	6 576 239	526 230	Byggnadssten (Ekebergstyp)
Smedsjön och Dyrkatorp*	Lindesberg	Kalksten, dolomit	6 612 940	504 392	Metallurgisk industri
Larsbo*	Lindesberg	Kalksten, dolomit	6 614 071	505 179	Metallurgisk industri
Lovisa*	Lindesberg	Zink och blymalm	6 620 487	509 479	Mineraliskt ämne enl. minerallagen
Västmanlands län					
Höjderna	Skinnskatteberg	Fältspat	6 631 405	533 158	Industrimineral
Tistbrottet	Sala	Dolomit	6 642 215	587 611	Filler
Dalarnas län					
Garpenbergsgruvorna*	Hedemora	Zinkblände, blyglans, silver	6 686 512	567 826	Mineraliskt ämne enl. minerallagen blyglans, silver
Falu gruva	Falun	Kopparkis	6 718 383	533 596	Mineraliskt ämne enl. minerallagen
Mångsbodarna	Älvdalen	Sandsten (kvartsit)	6 773 724	424 806	Byggnads- och monumentsten
Mjågen	Älvdalen	Porfyr	6 785 635	450 398	Vägmaterial av hög kvalitet
Grängesberg	Ludvika	Järnmalm	6 660 186	499 519	Mineraliskt ämne enl. minerallagen
Mångsbodarna*	Älvdalen	Dalasanndsten	6 773 584	424 894	Byggnads och monumentsten
Billingsåsen*	Älvdalen	Dalasanndsten	6 796 007	411 992	”-
Vanfjället (Lövnäs)*	Älvdalen	Dalasanndsten	6 799 620	412 700	”-
Gävleborgs län					
Enåsen	Ljusdal	Guld	6 905 258	520 289	Mineraliskt ämne enl. minerallagen
Kringelgruvan*	Ovanåker	Grafit	6 808 683	532 954	Smörjmedel och elektroder
Gropabo*	Ovanåker	Grafit	6 820 622	521 761	”-
Månsberg*	Ovanåker	Grafit	6 791 524	556 155	”-
Mattsmyra*	Ovanåker	Grafit	6 818 393	523 954	”-
Brickagruvan*	Hudiksvall	Järn , vanadin	6 869 738	581 915	Mineraliskt ämne enl. minerallagen
Bläckmyran*	Hudiksvall	Järn , vanadin	6 870 457	584 788	”-
Jämtlands län					
Handöl	Åre	Täljsten	7 015 963	372 463	Talkproduktion
Brunflo	Östersund	Kalksten	6 996 481	492 658	Byggnadssten
Rönnöfors	Krokom	Skiffer	7 061 855	444 853	Byggnadssten
Granberget*	Strömsund	Sulfidmalm	7 128 446	547 573	Mineraliskt ämne enl. minerallagen
Västernorrlands län					
Rockliden*	Örnsköldsvik	Sulfidmalm	7 072 946	618 658	Mineraliskt ämne enl. minerallagen
Västerbottens län					
Långdal	Skellefteå	Zinkblände, blyglans, guld och silver	7 199 265	747 933	Mineraliskt ämne enl. minerallagen
Åkulla-Kankberg*	Skellefteå	Zinkblände, blyglans, kopparkis, guld och silver	7 209 245	748 807	Mineraliskt ämne enl. minerallagen
Björkdal*	Skellefteå	Guld	7 213 261	764 402	Mineraliskt ämne enl. minerallagen
Renström	Skellefteå	Kopparkis, zinkblände,	7 209 671	740 651	”-
Åkerberg	Skellefteå	Guld	7 225 446	770 197	”-
Holmtjärn	Norsjö	Zinkblände, kopparkis	7 228 662	714 692	”-
Kristineberg*	Lycksele	Zinkblände, kopparkis, blyglans, guld och silver	7 228 056	667 278	”-

Fyndighetens eller förekomstens namn	Kommun	Materialtyp	X-koord.	Y-koord	Användning och kommentar
Kittelfjäll	Vilhelmina	Olivin	7 235 117	521 574	Tillsats i järnmalmspellets
Granlidknösen*	Storuman	Flusspat	7 240 577	585 036	Flussmedel
Varuträsk	Skellefteå	Pegmatit	7 198 617	772 449	Innehåller sällsynta jordartsmetaller
Repsjömyran	Vindeln	Diatomit	7 145 452	730 720	Kiselgur
Gästjärn	Vindeln	Diatomit	7 155 023	732 473	Kiselgur
Maurliden*	Norsjö	Zinkblände, kopparkis, guld och silver	7 222 898	712 406	Mineraliskt ämne enl. minerallagen
Storliden*	Malå	Zinkblände, kopparkis, guld och silver	7 239 127	682 043	Mineraliskt ämne enl. minerallagen
Svartliden*	Storuman och Lycksele	Guld	7 185 935	626 203	Mineraliskt ämne enl. minerallagen
Fäboliden*	Lycksele	Guld	7 167 708	640 256	Mineraliskt ämne enl. minerallagen
Stortjärnhobben*	Storuman	Guld	7 202 540	624 506	"-
Maurliden Östra*	Norsjö	Zinkblände, kopparkis, blyglans, guld och silver	7 221 594	714 037	"-
Älgträsk*	Skellefteå	Kopparkis, guld	7 219 384	732 938	Mineraliskt ämne enl. minerallagen
Ägliden*	Skellefteå	Kopparkis, guld	7 222 984	731 892	"-
Norrliden*	Norsjö	Kopparkis, zinkblände	7 218 332	716 160	"-
Rönnbäcken*	Storuman	Nickel, kobolt	7 264 510	519 514	"-
Stekenjokk*	Vilhelmina	Zinkblände, kopparkis blyglans, guld och silver	7 217 717	473 056	"-
Norbottens län					
Laisvall	Arjeplog	Blyglans, silver	7 338 214	597 680	Mineraliskt ämne enl. minerallagen
Aitik*	Gällivare	Kopparkis, guld	7 451 772	758 482	"-
Malmberget*	Gällivare	Järnmalm	7 463 198	745 186	"-
Kiruna* 1	Kiruna	Järnmalm	7 533 282	717 827	"-
Mertainen*	Kiruna	Järnmalm	7 526 617	742 167	"-
Gruvberget och Leveäniemi, (Svappavaara)*	Kiruna	Järnmalm	7 517 577	752 178	"-
Nunasvaara	Kiruna	Grafit	7 523 675	770 845	Filler, smörjmedel, eldfasta produkter
Masugnsbyn*	Kiruna	Dolomit	7 498 822	801 166	Tillsats i järnmalmspellets
Masugnsbyn	Pajala	Grafit	7 497 362	804 185	Filler, smörjmedel, eldfasta produkter
Lautakoski	Pajala	Täljsten	7 493 599	814 733	Råvara för pappersindustrin
Äpartjäkka	Jokkmokk	Magnesit	7 475 642	625 595	Råvara för eldfast tegel
Rakas	Jokkmokk	Magnesit	7 427 292	605 427	Råvara för eldfast tegel
Lantanjarkka	Jokkmokk	Wollastonit	7 425 458	656 840	Filler, keramisk råvara
Norvijaur	Jokkmokk	Kalksten	7 394 431	692 934	Lämplig för järn, stål- och pappersindustrin
Raitajärvi	Övertorneå	Grafit	7 394 111	861 522	Grovfällig, elektrotillverknink
Pajeb*	Arjeplog	Kvarts	7 388 598	551 013	Råvara optiska kablar, fiberoptik
Eva-Svartliden*	Arvidsjaur	Sulfdmalm	7 247 447	706 005	Mineraliskt ämne enl. minerallagen
Pellivuoma*	Pajala	Järnmalm	7 492 534	840 058	"-
Sahavaara*	Pajala	Järnmalm	7 496 539	854 819	"-
Tapuli*	Pajala	Järnmalm	7 502 155	856 707	"-
Kallak*	Jokkmokk	Järnmalm	7 412 765	680 300	"-

* = detaljavgrensad

Engelsk ordlista

List of terms

A

andel	share
andra järnframställningsverk	other iron works
antal	number
anrikning	dressing
arbetarpersonal	workers
arbetsställe	establishment
art	kind, sort

B

bearbetningskoncession	exploitation concession
bergart	kind of rock
bergmästardistrikt	district of inspector of mines
bergverk(en)	metal and mining industry
blocksten och plattor	dimension stone
bly	lead
bortlämnade lönearbeten	contract and commission work done by others
brytning	mining, quarrying, extraction

D

dagbrott	open pit
direkt användbar malm	directly applicable ore

E

ekonomisk	economic
energitorv	energy peat
enskild	private
erhållen	received

F

fastställd(a)	fixed
flotation	flotation
fosfor	phosphorus
fosforhalt	content of phosphorus
framställning	production, manufacture
fyndighet	deposit
fördelning	distribution
förädlingsvärde	value added

G

genomsnittlig	average, mean
gruva	mine
gruvfält	mine-area
gruvdkare	mining practitioners
gråberg	rock
göt	ingots
götstål, råstål	crude steel

H

halt	content
hela	whole

I

ickejärnmalm	non-ferrous ore
ickejärnmetall	non-ferrous metal
igensättningsbrytning	back-fill mining

J

järn	iron
järnhalt	iron content
järnmalm	iron ore
järnmalmsgruvor	iron ore mines
järnmalmslig	concentrates of iron ore
järnmalm (sovrad)	iron ore (sorted)
järn- och stålframställning	production of iron and steel
järnverk	ironworks

K

kalk	lime
kapacitet	capacity
kostnad	cost
krossa	crush
kulsinter	pellets

L

lager	stocks
leverera	deliver
län	county

M

magnetisk	magnetic
malm	ore
mangan	manganese
material	material
medelhalt	average content
medelvärde	average value
män	men

N

natursten	dimension stone
näringsgren (detaljgrupp)	sub-group of industries

T

täkt	pit
torv	peat

P

pallbrytning	benching
--------------	----------

periodisk produktion	periodical production	tjänstemän total(t)	salaried employees totally
-------------------------	--------------------------	------------------------	-------------------------------

R

redovisa råvara	report on raw material
--------------------	---------------------------

S

sinter	sinter
skivpallbrytning	sub-level stoping
slig	concentrate(s)
smältning	smelting
stenbearbetning	manufacture of stone products
stenbrytning	quarrying of stone
styckemalm	ore in lumps
summa	sum
svavelhalt	content of sulphur
svavelkis	iron pyrites

T

tillgångar	assets
tillsats	added ingredient
tillverkning	manufacture, production
timme (timmar)	hour (-s)

U

utmål	staked claim
ugn	furnace, kiln, retort
under jord	underground
undersökningstillstånd	exploration permit
uppfodring	haulage
uran	uranium

V

verk	plant, works
värde	value

Z

zink	zinc
------	------

Å

år	year
års-, årlig	annual

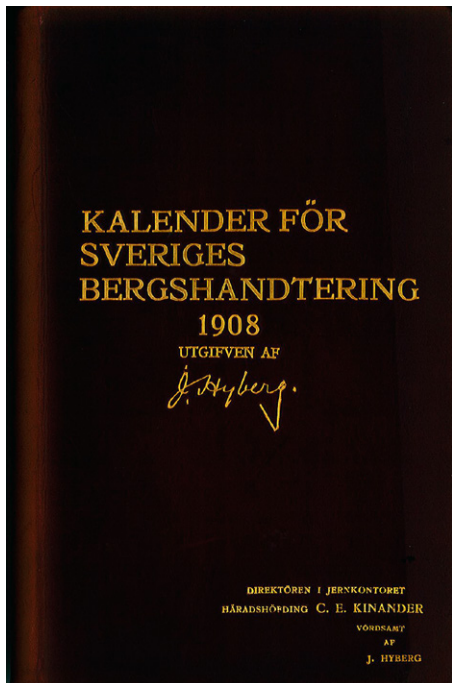
Ä

ägare	owner
ändamål	purpose

SGUs periodiska publikationer

- 1985:1 Koppar
- 1986:1 Grus och sand m m. Produktion och tillgångar 1984
- 1986:2 Platinagruppens metaller
- 1986:3 Guld. Marknad, priser, produktion etc
- 1987:1 Grus och sand m m. Produktion och tillgångar 1985
- 1987:2 Bergverksstatistik 1978-1984
- 1987:3 Berg och malm i Örebro län
- 1987:5 Grus och sand m m. Produktion och tillgångar 1986
- 1988:1 Järnmalsrevy 1987
- 1988:2 Mineralmarknaden, maj 1988
- 1988:3 Bergverksstatistik 1986
- 1988:4 Mineralmarknaden, september 1988
- 1988:5 Grus och sand m m. Produktion och tillgångar 1987
- 1989:1 Mineralmarknaden, januari 1989 (Tema Platina)
- 1989:2 Bergverksstatistik 1987
- 1989:3 Järnmalsrevy 1988
- 1989:4 Mineralmarknaden, maj 1989 (Tema Diamanter)
- 1989:5 Mineralmarknaden, september 1989 (Tema Volfram)
- 1990:1 Grus och sand m m. Produktion och tillgångar 1988
- 1990:2 Mineralmarknaden, februari 1990 (Tema Sällsynta Jordartsmetaller)
- 1990:3 Mineralmarknaden, juni 1990 (Tema Litium)
- 1990:4 Bergverksstatistik 1988 och 1989
- 1990:5 Grus och sand m m. Produktion och tillgångar 1989
- 1990:6 Mineralmarknaden, november 1990 (Tema: Irak/Kuwait; Kina)
- 1991:1 Mineralmarknaden, februari 1991 (Tema Krom)
- 1991:2 Mineralmarknaden, juni 1991 (Tema Kvicksilver)
- 1991:3 Bergverksstatistik 1990
- 1991:4 Järnmalsrevy 1989-1990
- 1991:5 Mineralmarknaden, september 1991 (Tema Tenn)
- 1991:6 Grus och sand m m. Produktion och tillgångar 1990
- 1992:1 Mineralmarknaden, februari 1992 (Tema Kobolt)
- 1992:2 Järnmalsrevy 1991
- 1992:3 Mineralmarknaden, juni 1992 (Tema Mangan)
- 1992:4 Bergverksstatistik 1991
- 1992:5 Grus, sand och industrimineral. Produktion och tillgångar 1991
- 1992:6 Mineralmarknaden, december 1992 (Tema Industrimineral)
- 1993:1 Mineralmarknaden, maj 1993 (Tema Zink)
- 1993:2 Järnmalsrevy 1992
- 1993:3 Mineralmarknaden, november 1993 (Tema Nickel)
- 1994:1 Mineralmarknaden, mars 1994 (Tema Molybden)
- 1994:2 Järnmalsrevy 1993
- 1994:3 Bergverksstatistik 1992
- 1994:4 Mineralmarknaden, juni 1994 (Tema Koppar)
- 1994:5 Grus, sand och industrimineral. Produktion och tillgångar 1992
- 1994:6 Bergverksstatistik 1993
- 1994:7 Grus, sand och industrimineral. Produktion och tillgångar 1993
- 1994:8 Mineralmarknaden, december 1994 (Tema Aluminium)
- 1995:1 Mineralmarknaden, mars 1995 (Tema Zirkonium)
- 1995:2 Bergverksstatistik 1994
- 1995:3 Järnmalsrevy 1994
- 1995:4 Grus, sand och industrimineral. Produktion och tillgångar 1994
- 1995:5 Mineralmarknaden, oktober 1995 (Tema Bly)
- 1995:6 Mineralmarknaden, december 1995 (Tema Selen och Tellur)
- 1996:1 Mineralmarknaden, mars 1996 (Tema Diamanter)
- 1996:2 Bergverksstatistik 1995
- 1996:3 Grus, sand och industrimineral. Produktion och tillgångar 1995
- 1996:4 Mineralmarknaden, juni 1996 (Tema Diamanter del II)
- 1996:5 Järnmalsrevy 1995
- 1997:1 Mineralmarknaden, januari 1997 (Tema Guld)
- 1997:2 Bergverksstatistik 1996
- 1997:3 Grus, sand och industrimineral. Produktion och tillgångar 1996
- 1997:4 Järnmalsrevy 1996
- 1998:1 Bergverksstatistik 1997
- 1998:2 Grus, sand och krossberg. Produktion och tillgångar 1997
- 1998:3 Järnmalsrevy 1997
- 1998:4 Industriella mineral och bergarter – en branschutredning
- 1999:1 Bergverksstatistik 1998
- 1999:2 Mineralmarknaden, juni 1999 (Tema Titan)
- 1999:3 Grus, sand och krossberg. Produktion och tillgångar 1998.
- 1999:4 Mineralmarknaden, december 1999 (Tema Silver)
- 2000:1 Bergverksstatistik 1999
- 2000:2 Naturgrus eller morän
- 2000:3 Grus, sand och krossberg. Produktion och tillgångar 1999
- 2000:4 Mineralmarknaden, december 2000 (Tema Magnesium)
- 2001:1 Bergverksstatistik 2000
- 2001:2 Mineralmarknaden, juni 2001 (Tema Platinametallerna)
- 2001:3 Grus, sand och krossberg. Produktion och tillgångar 2000
- 2001:4 Mineralmarknaden, december 2001
- 2002:1 Mineralmarknaden, april 2002 (Tema Järnmalm)
- 2002:2 Bergverksstatistik 2001
- 2002:3 Grus, sand och krossberg. Produktion och tillgångar 2001.
- 2002:4 Mineralmarknaden, november 2002 (Tema Stål)
- 2003:1 Bergverksstatistik 2002
- 2003:2 Mineralmarknaden, juni 2003 (Tema Indium, gallium & germanium)
- 2003:3 Mineralmarknaden, september 2003 (Tema Uran)
- 2003:4 Grus, sand och krossberg. Produktion och tillgångar 2002
- 2003:5 Mineralmarknaden, december 2003 (Tema Koppar)
- 2004:1 Bergverksstatistik 2003
- 2004:2 Mineralmarknaden, juni 2004
- 2004:3 Grus, sand och krossberg. Produktion och tillgångar 2003
- 2004:4 Mineralmarknaden, oktober 2004
- 2004:5 Mineralmarknaden, december 2004 (Tema Zink)
- 2005:1 Mineralmarknaden, april 2005 (Tema Aluminium)
- 2005:2 Bergverksstatistik 2004
- 2005:3 Grus, sand och krossberg. Produktion och tillgångar 2004
- 2005:4 Mineralmarknaden, oktober 2005 (Tema Arsenik)
- 2006:1 Mineralmarknaden, maj 2006 (Tema Bly)
- 2006:2 Bergverksstatistik 2005
- 2006:3 Grus, sand och krossberg. Produktion och tillgångar 2005
- 2006:4 Mineralmarknaden, dec 2006 (Tema Niob och tantal)
- 2007:1 Mineralmarknaden, april 2007 (Tema Nickel)
- 2007:2 Bergverksstatistik 2006
- 2008:1 Mineralmarknaden, mars 2008 (Tema Wolfram)
- 2008:2 Bergverksstatistik 2007
- 2008:3 Grus, sand och krossberg. Produktion och tillgångar 2007
- 2008:4 Mineralmarknaden, december 2008 (Tema: Molybden)
- 2009:1 Bergverksstatistik 2008
- 2009:2 Mineralmarknaden, juni 2009 (Tema Litium)
- 2009:3 Grus, sand och krossberg. Produktion och tillgångar 2008
- 2009:4 Mineralmarknaden, december 2009 (Tema: Guld)
- 2010:1 Bergverksstatistik 2009
- 2010:2 Grus, sand och krossberg 2009
- 2011:1 Mineralmarknaden, april 2011 (Tema: Specialmetaller)
- 2011:2 Bergverksstatistik 2010
- 2012:2 Bergverksstatistik 2011
- 2013:1 Grus, sand och krossberg 2011
- 2013:2 Bergverksstatistik 2012

SGUs periodiska publikationer kan rekvideras från Lars Norlin på direkttelefon 018-17 93 55 (fax 018-17 92 10) eller via SGUs kundtjänst, tel: 018-17 92 00.

— 235 —

Grufva eller profil	Belägenhet socken	Ägare	Grufvreständaren		Uppförning i ton		Malmens utgifter till malmfältet	Malmens höga halt af järn	Malmens höga halt af svavel	Malmens höga halt af fosfor	Malmens höga halt af arsenik	Malmens höga halt af kadmium	Malmens höga halt af koppar	Malmens höga halt af zink	Malmens höga halt af bly	Malmens höga halt af silver	Malmens höga halt af guld	Arbetare 1906		
			namn	adress	1905	1906														
Bällingsbergsfältet																				
Bällingsberggruv...	1	Höoby	Bällingsb. Gr. AB.	M. Nisser	Sjöransgr.	3 425	3 848	2 828	100	—	0,00	0,00	In	P	12	62	—	—	—	
Ägruvans	1	"	"	"	"	1 088	3 420	1 567	100	—	58,0	0,00	In	P	12	2	—	—	—	
Röjningsgruv...	1	Söderbärke	Intressenter	"	"	—	721	390	100	—	55,0	—	In	P	12	—	—	—	—	
Slipgruv...	1	Norrbärke	Stasos Bruk	C. Engström	Grönsberg	—	400	550	100	—	62,0	Spår	In	P	4	—	—	18	14	
Slipberg o. Sjögrensgruv...	1	"	"	"	"	—	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Skulltarnsgruv...	2	Norrbärke	Garpenbergs A.-B.	C. Cornelius	Garpenberg	—	31	—	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Skriddalgr. i Blöckberget	1	Gringele o. Ludvika	Intressenter	H. Bröklén	Nyhamnsberg	1 990	4 234	1 462	100	—	—	—	In	P	12	—	—	—	—	
Stallgruvgruv...	1	Kopparberg	Sandvikens Järnv. A. B.	G. W. Lund	Tjärnsberg	—	700	—	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Storg. i Fårösberg	1	Norrbärke	Ferna Bruks Ågare	G. Hallberg	Fårosberg	—	4 423	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Säterfältet	2	Säter	Intressenter	C. A. Björk	Ludvika	—	1 038	—	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Sivelska Nygruv...	1	Ludvika	Intressenter	C. Cornelius	Garpenberg	—	485	2 366	608	100	—	—	In	P	12	—	—	15	8	
Tjärnsättergruv...	1	Garpenberg	Garpenbergs AB.	Sw. Lindstedt	Vindjärsfältet	—	13 935	23 063	12 810	100	—	44,0	0,00	In	P	12	—	—	—	
Vindjärsfältet	2	Skarbo	Intressenter	J. Magnusson	Skarbo	—	1 914	—	100	—	61,0	Spår	In	P	—	—	—	—	—	
Älsjögr. St.	1	Norrbärke	AB. Spårkäla Gr.	"	"	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Norrbottens län																				
Gellivare malmfält	35	Gellivare	AB. Gellivare malmf.	N. V. Bonnum	Malmberg	916 323	1 503 594	894 747	100	—	—	—	In	P	12	22	L. 1 250	229	—	
Kinnasvåra malmf.	15	Jukkasjärvi	Lomsåsavaara-Kiuru- navåra AB.	H. Lundbom	Kiuru	1 390 403	2 026 910	9 488 622	100	—	—	62,0	1,500	EX	D	12	19	L. 1 135	95	—
Koskullskulle	5	"	"	F. Wanjara	Koskullskulle	164 876	292 106	210 033	100	—	—	67,0	0,00	EX	D	12	4	L. 210	6	—
Nautanen	5	"	"	AB. Nautanen, Kopparf. A. Godkuld	Nautanen	—	7 573	—	1 190	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Tuollivaara malmf.	4	Jukkasjärvi	Tuollivaara Gr. AB.	H. Lundbom	Kiuru	41 633	104 575	12 435	100	—	—	68,0	0,000	EX	D	12	3	L. 93	6	—
Stockholms län																				
Ånegrufvans	1	Söderby-Karl	Schebo Bruk	C. Rowén	Schebo Bruk	1 731	6 580	1 544	100	—	—	53,0	0,00	In	P	12	—	29	10	
Åspgruvans	1	Börstil	Ljusne-Voxna AB.	G. K. Larsson	Östhammar	1 429	6 138	2 867	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30	17
Brobysgruvans	1	Söderby-Karl	Schebo Bruk	C. Rowén	Schebo Bruk	4 725	4 942	1 963	100	—	—	44,0	0,00	In	M	12	—	34	12	
Brändås	2	Välö	Vigelsbo Gr.-intress.	G. Cleve	Vigelsbo Bruk	10	1 560	36 100	—	—	—	62,0	0,000	In	P	8	—	8	8	
Bröstgruvans	1	"	"	"	"	—	1 300	400	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Davidsgruvans	1	"	"	"	"	—	60	400	10	100	—	53,0	0,000	In	D	6	—	8	8	
Davidsgruvans	1	"	"	"	"	—	50 709	124 918	68 103	100	—	36	0,000	In	D	12	—	163	50	
Herrängsfältet	2	Hälvsjö	Herrängs Gr. AB.	E. Åkerström	Hälvsjö Bruk	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Johansgruvans	1	Välö	Vigelsbo Gr.-intress.	G. Cleve	Vigelsbo Bruk	—	321	—	100	—	—	49,0	0,000	In	P	—	—	—	—	
Jonsgruvans	1	Börstil	Söderfors Br. AB.	"	"	—	2 188	7 331	2 383	100	—	68,0	0,000	In	P	12	—	18	14	
Jons skärping	1	"	"	"	"	—	334	2 900	72	100	—	63,0	0,000	In	P	4	—	10	6	

* Inomlands ha använt 7 471 ton med 0,935 % fosfor och 60,07 % järn. ¹ Beräknat utifrån malmens innehåll. ² Malmfältet. ³ Anrikningsmalen.

Förutom den officiella svenska bergverkstatistiken har det funnits privata gruvkalendrar med omfattande statistikuppgifter. Hybergs kalender utgavs under 1900-talet och hade ett tåligt omslag av läder. Kiirunavaara malmfält var även 1906 den största gruvan i landet trots en missad 1:a som har blivit en 0:a i malmkolumnen. Redan då var Tryckfels-Nisse i farten.

Sveriges geologiska undersökning www.sgu.se

Huvudkontor:
Villavägen 18
Box 670
751 28 Uppsala
018-17 90 00	Filialkontor:
Guldhedsgatan 5A
413 20 Göteborg
018-17 90 00	Slaggatan 13
791 71 Falun
023-255 05	Varvsgatan 41
972 32 Luleå
0920-23 79 00
mineinspect@bergsstaten.se
Kiliansgatan 10
223 50 Lund
018-17 90 00	Skolgatan 11
930 70 Malå
0953-346 00
minko@sgu.se	Blekholtstorget 30,
uppgång F
111 64 Stockholm
018-17 90 00	